

8°

Inc. lat.

86

Stimulus diuini amoris deuotissim⁹ a sancto Iohanne
 Bonanēture editus cordiū omniū in amorē christi Iesu
 inflāmatiū⁹ post eiusdē varias ipressiones incorrectas
 vltimate emēdatus et correct⁹ per eximii sacre pagine
 professorē Magistrū Iohannē quētin canonicū et peni
 tentiarium parisiensem.

1. *Deus* 2. *Deus* 3. *Deus* 4. *Deus* 5. *Deus* 6. *Deus* 7. *Deus* 8. *Deus* 9. *Deus* 10. *Deus* 11. *Deus* 12. *Deus* 13. *Deus* 14. *Deus* 15. *Deus* 16. *Deus* 17. *Deus* 18. *Deus* 19. *Deus* 20. *Deus* 21. *Deus* 22. *Deus* 23. *Deus* 24. *Deus* 25. *Deus* 26. *Deus* 27. *Deus* 28. *Deus* 29. *Deus* 30. *Deus* 31. *Deus* 32. *Deus* 33. *Deus* 34. *Deus* 35. *Deus* 36. *Deus* 37. *Deus* 38. *Deus* 39. *Deus* 40. *Deus* 41. *Deus* 42. *Deus* 43. *Deus* 44. *Deus* 45. *Deus* 46. *Deus* 47. *Deus* 48. *Deus* 49. *Deus* 50. *Deus* 51. *Deus* 52. *Deus* 53. *Deus* 54. *Deus* 55. *Deus* 56. *Deus* 57. *Deus* 58. *Deus* 59. *Deus* 60. *Deus* 61. *Deus* 62. *Deus* 63. *Deus* 64. *Deus* 65. *Deus* 66. *Deus* 67. *Deus* 68. *Deus* 69. *Deus* 70. *Deus* 71. *Deus* 72. *Deus* 73. *Deus* 74. *Deus* 75. *Deus* 76. *Deus* 77. *Deus* 78. *Deus* 79. *Deus* 80. *Deus* 81. *Deus* 82. *Deus* 83. *Deus* 84. *Deus* 85. *Deus* 86. *Deus* 87. *Deus* 88. *Deus* 89. *Deus* 90. *Deus* 91. *Deus* 92. *Deus* 93. *Deus* 94. *Deus* 95. *Deus* 96. *Deus* 97. *Deus* 98. *Deus* 99. *Deus* 100. *Deus* 101. *Deus* 102. *Deus* 103. *Deus* 104. *Deus* 105. *Deus* 106. *Deus* 107. *Deus* 108. *Deus* 109. *Deus* 110. *Deus* 111. *Deus* 112. *Deus* 113. *Deus* 114. *Deus* 115. *Deus* 116. *Deus* 117. *Deus* 118. *Deus* 119. *Deus* 120. *Deus* 121. *Deus* 122. *Deus* 123. *Deus* 124. *Deus* 125. *Deus* 126. *Deus* 127. *Deus* 128. *Deus* 129. *Deus* 130. *Deus* 131. *Deus* 132. *Deus* 133. *Deus* 134. *Deus* 135. *Deus* 136. *Deus* 137. *Deus* 138. *Deus* 139. *Deus* 140. *Deus* 141. *Deus* 142. *Deus* 143. *Deus* 144. *Deus* 145. *Deus* 146. *Deus* 147. *Deus* 148. *Deus* 149. *Deus* 150. *Deus* 151. *Deus* 152. *Deus* 153. *Deus* 154. *Deus* 155. *Deus* 156. *Deus* 157. *Deus* 158. *Deus* 159. *Deus* 160. *Deus* 161. *Deus* 162. *Deus* 163. *Deus* 164. *Deus* 165. *Deus* 166. *Deus* 167. *Deus* 168. *Deus* 169. *Deus* 170. *Deus* 171. *Deus* 172. *Deus* 173. *Deus* 174. *Deus* 175. *Deus* 176. *Deus* 177. *Deus* 178. *Deus* 179. *Deus* 180. *Deus* 181. *Deus* 182. *Deus* 183. *Deus* 184. *Deus* 185. *Deus* 186. *Deus* 187. *Deus* 188. *Deus* 189. *Deus* 190. *Deus* 191. *Deus* 192. *Deus* 193. *Deus* 194. *Deus* 195. *Deus* 196. *Deus* 197. *Deus* 198. *Deus* 199. *Deus* 200. *Deus* 201. *Deus* 202. *Deus* 203. *Deus* 204. *Deus* 205. *Deus* 206. *Deus* 207. *Deus* 208. *Deus* 209. *Deus* 210. *Deus* 211. *Deus* 212. *Deus* 213. *Deus* 214. *Deus* 215. *Deus* 216. *Deus* 217. *Deus* 218. *Deus* 219. *Deus* 220. *Deus* 221. *Deus* 222. *Deus* 223. *Deus* 224. *Deus* 225. *Deus* 226. *Deus* 227. *Deus* 228. *Deus* 229. *Deus* 230. *Deus* 231. *Deus* 232. *Deus* 233. *Deus* 234. *Deus* 235. *Deus* 236. *Deus* 237. *Deus* 238. *Deus* 239. *Deus* 240. *Deus* 241. *Deus* 242. *Deus* 243. *Deus* 244. *Deus* 245. *Deus* 246. *Deus* 247. *Deus* 248. *Deus* 249. *Deus* 250. *Deus* 251. *Deus* 252. *Deus* 253. *Deus* 254. *Deus* 255. *Deus* 256. *Deus* 257. *Deus* 258. *Deus* 259. *Deus* 260. *Deus* 261. *Deus* 262. *Deus* 263. *Deus* 264. *Deus* 265. *Deus* 266. *Deus* 267. *Deus* 268. *Deus* 269. *Deus* 270. *Deus* 271. *Deus* 272. *Deus* 273. *Deus* 274. *Deus* 275. *Deus* 276. *Deus* 277. *Deus* 278. *Deus* 279. *Deus* 280. *Deus* 281. *Deus* 282. *Deus* 283. *Deus* 284. *Deus* 285. *Deus* 286. *Deus* 287. *Deus* 288. *Deus* 289. *Deus* 290. *Deus* 291. *Deus* 292. *Deus* 293. *Deus* 294. *Deus* 295. *Deus* 296. *Deus* 297. *Deus* 298. *Deus* 299. *Deus* 300. *Deus* 301. *Deus* 302. *Deus* 303. *Deus* 304. *Deus* 305. *Deus* 306. *Deus* 307. *Deus* 308. *Deus* 309. *Deus* 310. *Deus* 311. *Deus* 312. *Deus* 313. *Deus* 314. *Deus* 315. *Deus* 316. *Deus* 317. *Deus* 318. *Deus* 319. *Deus* 320. *Deus* 321. *Deus* 322. *Deus* 323. *Deus*

Incipit prologus seu epistola dñi bonauerture
in libro qui dicitur stimulus amoris.

De te domine leuau animā meā deus
meus in te confido nō erubescā. Con
fusus de tua liberalissima pietate. al
lectus mira suauissimi amoris ⁊ odo
ris tui suauitate. attractus instringibili vinculo tue
ardentissime caritatis. Ad te qui habitas in celis
leuau oculos meos splēdore solis iusticie illustra
tus. claritatis tue lumine puocatus. auidissime re
quirens speciosissimū decorē amātissimi vult⁹ tui.
Solicitant me intima q̄ tibi in me placita habeas
Quid autē michi indigno seruo acceptabilius q̄
scire qualiter tanto dño valeā famulari. Ad tuum
igitur amorē erectus amici prece inductus. zelo
interno coactus. qualif quisq; te studiose querere
debeat. qualiter iuenire valeat. qualiter possit ad
te accedere ⁊ strictis tenere āplexibus quibusdā
meditationib⁹ declamare presumā. In quib⁹ et si
diuerse corde tangūtur ad vnū redacte puris aus
ribus faciūt melodiā. Quāuis enī diuerse ⁊ pluri
me materie in diuersis capitulis describantur: tñ
inde nichil resonat nisi pfectio animi ad diuinum
amorē. Si quid aliud iueneris pie lector legitime
corrigas ⁊ nō rodas. qz malitia nō est in causa sed
simplicitas. Diuersum nāq; modū inuenies in eis
vt diuersitate modi ⁊ materie: lectoris fastidiū tē
peretur. et eius aīa ad celestia cautius eleuet. va
riis illustrata radiis. cibis resecta diuersis. multi
plici⁹ varietate allecta Tu autē mi frater iohānes
de o dine fratrū minorū q̄ eucharistius appellaris
a. ij.

accipe munusculū qđ a me indigno sepe tua humi-
litas postulauit. nec irrideas meā ignorantia: sed
potius michi paruulo balbucienti ⁊ infantib⁹ artu-
bus gestienti sicut pia mater arride. Scio nāq; qđ
simplicitatē diligas ⁊ fercula etiā rusticana sapi-
de quodā famelico appetitu degustes Insuperabile
est enī desideriu⁹ tuū ⁊ auidē apprehēdis oblata.
Aperi ergo os tuū et tibi q̄uis rudia in corpa in-
fra scripta. Ipsa enī p̄seruatiua sunt ⁊ p̄seruatiua
humidi radicalis qz ea de lignovite suscepi. Caue
q̄ ne lignū scie retrahat ab hoc esu ⁊ nudus appa-
rere verearis corā deo. insipidaq; tibi sapida ⁊ sapi-
da tibi insipida videātur. Hic vero modū orandi vi-
uēdi ⁊ meditādi inuenietur deuot⁹. In istis iustus
ab infimis eripit̄. ad intima tollitur. ad summa eri-
gitur cū dulcore. Qui q̄ voluerit vsq; ad perfectū
crescē legat ⁊ impleat q̄ scribā ḡra crucifixi irrigāte

Incipit liber qui dicitur stimulus amoris quē
p̄posuit sanctus frater Bonauentura de ordine fra-
trum minorū.

Liber iste qui stimulus amoris in dul-
cissimū ⁊ piissimū iesum saluatore⁹ no-
strū nō incōgrue potest dici. In tres
partes diuidit̄.

In quarū prima de xp̄i gloriosissima passione
agitur. videlz quō homo ipsam passionē meditari
d̄ ⁊ qđ sit utilis eius meditatio. ⁊ q̄liter et q̄ libē-
ter hō conuerti d̄ ad compatiendū dñō iesu cruci-
fixo et alia plura q̄ circa ipsam passionē p̄siderari
possunt.

Scda pars. In secūda vero parte

de his q̄ ad p̄tentionē disposita sunt tractatur
videlz qualiter hō possit āplius p̄ficere ⁊ magis
deo placere q̄literq; ordinatus esse debeat ad deū
ad se ⁊ ad proximū et alia plura q̄ ad ipsam cōtem
plationē dispositiua ⁊ iductiua sunt. ¶ Tertia ps
¶ In tertia vero ⁊ vltima pte de ipsa p̄tēplatiōis
quiete p̄sequit̄. videlicet q̄ sunt que inducūt hoīez
ad p̄tēplationis quietē ⁊ q̄ gloriosū sit se mutare
in deū qualiterq; hō mutet̄ in deum ⁊ alia plura q̄
ad ipsius p̄tēplationis quietē peruenire volētib;
perutilia ac necessaria sunt. ¶ Qui vult habere
saporē amoris in his q̄ sequūtur d; cum hūilitate
⁊ amore maiestātē ⁊ dignitatē dei admirari. Q̄ta;
hūilitatē ⁊ passionē p̄pter caritatē p nobis mori
endo in cruce sustinuit meditari et ruminare cum
amore ⁊ cū ardētissimo desiderio petitiones q̄ ibi
continētur sibi petere ⁊ pro certo proficere in xp̄i
amore.

¶ Sequūtur capitula p̄me partis.

Quomodo homo debet libēter christi passionem
meditari ⁊ q̄ sit vtilis eius meditatio. caplm .i.
Qualiter debet homo niri ad compatiēdum xp̄o
crucifixo ca. ii.

Meditatio in parascene de dolore que; tūc beata
virgo maria habuit. ca. iii.

q̄ circa passionem domini sex sunt considerata.
capitulum .iiii.

q̄ passio domini adoptatur quattuor affectibus
animi. ca. v.

q̄ passio dñi adoptatur virtutibus et primo fidei
⁊ post de aliis ca. vi.

a. .ii.

De quattuor virtutib⁹ cardinalibus. ca. vii.
 De septēplici ascenſu ꝛ rēplatiōis in paſſione ſm
 ſeptiformē gratiā ſpiritus ſancti. caplm. viii
 ꝛ chꝛiſtus in ſua paſſione beatitudines octo per-
 fecte habuit. ca. ix.
 ꝛ in cruce appuit. xii. fructus ſpūs quos enūerat
 apoſtolus ad gal. ca. x.
 ꝛ in cruce ſpeculari poſſumus pulcherrimū exē-
 plar decem mandatorū decalogi ca. xi.
 ꝛ a paſſione oīa ſacramenta eccleſiaſtica trahunt
 virtutē ꝛ ꝛ ſine ea i poſſibile eſt itelligere ſacram
 ſcripturam. ca. xii.
 Quō in beata dñi paſſione relucet oīm angeli-
 carū hierarchiarū officium. ca. xiii.
 Quomodo etiā ibi relucet ſūma dei potētia ſūma
 eius ſapiētia et ſumma clemētia ꝛ circa hoc quēd
 excitatiua vel exercitia. ca. xiiii.
 Quō in paſſione dñi excitetur ꝛ inſāmet cor hoīs
 ad ſeptē opera miſericordie ca. xv.
 Oſo valde deuota circa paſſionē dñi ca. xvi.

¶ Sequitur capitula ſcōe partis.

Qualiter homo poſſit amplius ꝛoficere ꝛ magis
 deo placere. capitulū. i.
 Qualiter hō ad amores dei ſe dꝛ excitare ꝛ q̄tum
 pōt cor ſuum vnire vel ignire. ca. ii.
 Qualr hō dꝛ deo libēter dare cor ſuū. ca. iii.
 Qualiter hō ordinet cogitationes ſuas ita ꝛ deſi
 ſemper habeat in corde ca. iiii.
 Qualiter homo ad operandū plus in deo ferueat
 capitulum. v.

- Qualiter homo se perfecte odiat vt deſi perfecte
diligat** ca. vi.
**Qualiter homo debet in omni actione frui contē
platione.** capitulū. vii.
Quoddā delectabile ⁊ allectiuū ca. viii.
**q̄ ſit hō bene ordinatus in cogitatione locutione
⁊ operatione.** ca. ix.
De ordinatione ad proximū. ca. x.
**Qualiter zelator animarum ſe ordinare ⁊ habere
debet.** ca. xi.
**q̄ anima dī affici tantū amore chriſti terrenorum
vilitate contēpta.** ca. xii.
De criptio beatitudinis. ca. xiii.
Oratio valde deuota ca. xiiii.
Quedam notabilia. ca. xv.
Quedā alia notabilia. ca. xvi.
**Qualiter ſe debeat habere ſacerdos cū ad corp⁹
chriſti venit.** ca. xvii.
Petitio ad excitandū in amorem dulciſſimi ieſu.
 capitulum .xviii.

¶ Sequūtur capitula tertie partis

- Que ſunt que inducunt hōiem ad contēplationis
quietem** capitulū .i.
q̄ glorioſum ſit ſe mutare in deū. ca. ii.
**q̄ mirabile eſt guſtātem ſemel deum poſſe ab eo
amplius ſeparari.** ca. iii.
q̄ homo in breui poteſt eſſe perfectus ca. iiii.
**Quomodo anima inebriatur in contemplatione
a creatore ſuo** ca. v.
q̄ hō ante raptū diuerſimode inebriaſ ca. vi.
 a. iiii.

¶ 9 tēplatiuus d3 gaudere de bonis proximi qđ si nō fecerit tria mala cōmittet	ca. vii.
¶ 9 tēplatiuus nō iudicet alios ppter defectuz in ipsis apparētes	ca. viii.
¶ contēplatiuus nō reputet alios impares sibi. capituluu	ix.
Contra superbos et de se presumētes	ca. x.
De paucitate bene obedientiu	ca. xi.
¶ vtilēs sint tēptationes seruīs dei	ca. xii.
¶ tēptationes de pdestinatione reprimi debent. capitulum	xiii.
Questio carnis ad deū patrē de christo	xiiii.
Et patris responsio	ca. xv.
Meditatio super Ave maria.	ca. xvi.
Meditatio humilis ac expositio super orationē dominicam	ca. xvii.
Sequūtur alie due breues expōnes super orōnes dominicam.	ca. xviii.
Meditatio super salue regina	ca. xix.
De statu beatorū in celesti hierusalē	ca. xx.

Incipit liber primus.

Et primo.

**Quomodo debet hō libenter christi passionē me-
ditari.**

Capitulum primum.

Arrite gētes vndiq; et miremini erga
 vos caritatē dei et erga ipm cecitatē
 et malitiā vestram. Si enī dei filius vo-
 luit inseparabilē coniūgi nature hu-
 mane quātomagis aīa vestra deberet
 sibi inseparabilē copulari. Si enī dei filius voluit
 tāto caritatē feruore sic vilissimo cineres sibi vnire
 q̄to audius deberet vnusq̄sq; ad recipiendū ipm
 deuotissime cor suū recipere. Que vesania anime
 q̄ hoc negligit et potius vult stercozib⁹ adherere.
 Non enī assumpsit filius dei carnē vt hō carni ad-
 hereat; s; sicut ipse in carne existēs. carnē afflixit
 et carnalia contēpsit. et aīa eius semper deo patri
 adhesit. sic homo carnē mortificet et semper se eri-
 gat ad diuina. O mirabilis cecitas hoīs qui cū ex
 aīa et carne consistat. et aīa sine 9paratione melior
 sit et nobilior ipsa carne totum tēpus expendit in
 pūisione carnis siue in his q̄ caro requirit. et aīam
 suā negligit ac si nichil esset. nec ipsaz pascere nec
 ipsam nutrire nec in sūmo q̄etare studet creatore
 cum tamē hoc leuius suau⁹ delectabili⁹ seu opor-
 tunius sine cōparatione valeat ipetrari. Vbiq; se
 enī offert homini deus et sui ipsius nisi mortē filij
 sui preciū non requirit. Corporalia autē semper fu-
 giunt. nec etiā cum omni sollicitudine et labore ac
 anxietate possunt plene ab aliquo possideri in hoc
 mūdo. nisi forte dicamus q̄ plene omnia contēnit
 Sed qđ mirabile est hoc sibi facit aīa a carne ali-
 quātulum inclinata nō tamen coacta. Nam volun-
 tarie subdit se carni et carnis beneplacita nititur
 adimplere. et deo suo subdere cū omni exhortatōe
 bñficiōz collatione interna inspiratiōe contēnit.

et in p[ro]p[ri]o bono. i. in p[ro]p[ri]a vtilitate. nō vult dei
voluntatē facere. Certe si aīa nō esset p[er]ior omni
aīali: deum cui filius est deberet super oīa diligere
et de ceteris non curare. Si ergo aīa carnē diligis
nullā carnem nisi carnē christi ames. Hec enī p[ro]
tua ex toti⁹ humani gēis salute est sup[er] arā crucis
oblata. cuius passionē in corde ruminēs cotidie.
Huius enī passionis xpī meditatio cōtinua mentē
eleuabit. quid agēdum qđ meditandū quidq[ue] sciē
dum et sentiēdum sit indicabit. te demū ad ardua in
flāmabit. te vilificari et contēni et affligi faciet af
fectare. te tā cogitatione q̄ in locutione ac etiam
opatione regulabit. **O** passio desiderabilis mors
admirabilis. quid mirabilius q̄ q̄ mors viuificet.
vulnera sanēt. sanguis albū faciat et mūdēt itima
nimius dolor nimū dulcorē inducat. apertio late
ris cor cordi giungat. Sz adhuc mirari nō cesses.
qz sol obscurat⁹ plus solito illuminat. ignis extin
ctus magis inflāmat. passio ignominiosa gl̄ificat.
Sz vere mirabile est qđ xp̄s in cruce siciat inebriat
nudus ex nīs virtutum vestimētis ornat sed et eius
manus ligno cōclauate nos soluūt. pedes confossi
nos currere faciūt. emittens spiritū vitā inspirat.
in ligno decedēs ad celestia vocat. **O** passio mira
bilis q̄ suū meditatōrē alienat. et nō solū reddit an
gelicū sed diuinū. Nam p[er] meditationē cōmorans
in christo tormētis etiā seipsum nō videt semp in
tuetur dñm suū passum vult secū crucē baiulare. et
p[er] ipso leuissime oē bonum et malū vult portare. et
ipse in corde portat celū et terrā pugillo tenēt.
Vult secū spinis coronari et ipse spe gl̄ie coronat.
Vult secū in ligno sine vestimētis frigescere et ni

mio amoris ardore acceditur. Vult secū acetū gu-
 stare et vino inenarrabilis dulcedinis potat. Vult
 secū in cruce existens sibi illudi. et ipse ab angelis
 honorat et a beatavirgine in filiū adoptat. secum
 volēs trīstari letatur. secū volens affligi consolatur
 et nimīū locūdatur. Cū christo vult ī cruce pēdere
 et cum dulcissime xp̄s amplexat. Secū vult faciē
 mortis pauore pfusam īclinare. et eius caput xp̄s
 elenans suauissime osculat. O mors amabilis O
 mors delectabil. O cur crucis illius loco nō fuit
 vt xp̄s fuisset manib⁹ meis et pedibus et clauatus
 Certe illi ioseph ab aramathia dixisset n̄ auferas
 Iesum a me s; me secū sepelias in sepulchro. Nō
 enī volo āplius ab ipso separari. Sed si hoc modo
 facere nō possum corpore saltē hoc volo mēte. Bo-
 num est enī secū esse et in ipso volo tria tabernacula
 facere. vnū in manibus. vnū in pedib⁹. s; aliud et i-
 nuū in latere. ibi volo quiescere/ dormire/ videre/
 bibere/ comedere/ legere/ adorare/ et omīa mea ne-
 gociā ptractare. Ibi loquor ad cor eius et ab ipso
 qđ voluero īpetrabo Sic faciēs dulcissime matris
 vestigia sequar cuius aīam passionis filij gladius
 pertrāsīuit. secure de cetero ipsam alloquar vulne-
 ratus et ipsam ad qđ voluero īclinabo. Et nō solū
 apparebo cū filio suo crucifix⁹ s; ad p̄lepe rediēs
 ibi cum eo iacebo paruulus vt ibidē cum suo filio
 suis vberibus merear ablactari. Miscebo igitur
 lac matris cū sanguine filij et michi faciā vnā dul-
 cissimā potionē. O amātissima vulnera dñi nostri
 Iesu christi. Nam cū in ea quadā vice oculis sut ī-
 trarē apertis ipsi oculi sāguine sunt repleti. sicq;
 nichil aliud videns cepi ingredi. Manu palps

donec pueni ad intima viscera caritatis sue quib⁹
post vndiq; circūplexus reuerti nequi. Ideoq; ibi
ihabitato. et quib⁹ vescitur cibis vescor ac ibi ine
brior suo potu. Ibi tanta abūdo dulcedine vt tibi
nō valcā enarrare. Et qui prius fuerat p pctōrib⁹
in vterovirginali nunc dignat me seruū suū intra
viscera sua cōportare. Sed multū timeo ne veniat
partus eius ⁊ ab illis deliciis excidar q̄bus fruor
Sed certe ⁊ si me peperit debet sicut mater me
lactare vberib⁹ leuare manibus portare brachiis
osculari labiis foueri gremiis. aut certe qd faciā
scio. Quātumcūq; me pariat scio q̄ semp sua vul
nera sunt aperta ⁊ p ea in eius vterū itex itroibo.
et hoc totiēs replicabo quousq; ero sibi insepara
biliter cōglobatus. **S** cecitas filiorū ade qui p hec
vulnera in christo nesciūt introire. Supra suas vi
res laborāt in vanū. ⁊ aperta sunt hostia ad quietē
An ignoratis q̄ xp̄s est gaudiū beatorum. Cur ḡ
tardatis p sui corporis foramiā in illud gaudium
introire. Quō insanitis qz beatitudo angelorū pa
tet ⁊ circūstantia et paries eius cōfracta est ⁊ vos
itroire negligitis. **A**n forsan expectat q̄ prius re
soluat corpus vestrū nō credētes q̄ in xp̄o in pñti
aia valeat quietari. Sed crede michi o hō qz si in
ipsum p hec angustia foramiā intrare contēderis
nō soluz aia sed etiā quietē ac dulcedinē mirabilē
iueniet corpus tuū. ⁊ qd carnale est et ad carnalia
tendit ex illo vulnerū introitu fiet adeo spūale vt
ceteras p̄ter eas quas ibi sentit delicias reputet
esse nichil. imo fortasse aliqui aia propter aliquaz
obediētiam vel vtilitatē dictabit esse recedenduz
et caro allecta illa dulcedine dicet ibi esse imoran

dum. Et si ita accidit de corpore q̄ta credis aiam
 frui dulcedine q̄ per illa foramina coniūgit cordi
 christi. Certe exprimere tibi nequeo s̄ experire ⁊
 scito. Ecce aperta est apoteca oībus aromatibus
 plena ⁊ medicinalib⁹ opulenta. p vulnerū ergo fe
 nestras intrat ⁊ accipe medicinā sanatiuā restau
 ratiuā preseruatiuā ⁊ 9seruatiuā. Ibi quascūq; vo
 lueris species accipe. Ibi quecūq; delicata appe
 tieris electuaria sume. Si etiā suauitat⁹ vnguētis
 volueris deliniri. Per illa intrare vulnera nō. post
 ponas. Ecce aperta est ianua paradisi et p lanceā
 militis gladius x̄satis est amotus. Ecce lignuz
 vite tā in ramis q̄ in stipite perforatū. in quibus
 foraminib⁹ nisi pedes. i. affectus posueris non po
 teris carpere fructus eius. Ecce apertus est the
 saurus diuine sapiētie ⁊ caritatis eterne. Intra ḡ
 per vulnerū aperturā ⁊ cū cognitione delicias ob
 tinebis. O q̄ beata lancea ⁊ beati clauī q̄ apertio
 nem h̄mōi facerem eruerūt. O si fuisset loco illi⁹
 lancee: exire de x̄pi latere noluissem sed dixissem.
 Hec reges mea in seculuz seculi. hic habitabo qm̄
 elegi eā. O stulti ⁊ tardi corde qui ad possidēdum
 aliq̄bvanum per incerta foramina introitis. ⁊ inde
 etiā exire multotiēs nō potestis s̄ ad possidēdum
 dei filiū summū bonū cādorē ⁊ splendorē eternū p
 aptas vulnerū ianuas nō introitis. O aia ad yma
 ginem dei facta quō potes āplius cōtinere. Ecce
 sponsus tuus dulcissim⁹ p te vulnerat⁹ iā factus
 gl̄iosus te cupit āplecti et tibi dulcissima elargiri
 oscula ⁊ ad ip̄m negligis festinare. Nā pre nimio
 amore aperuit sibi lat⁹ vt tibi tribuat cor suū. sibi
 etiā voluit pedes ⁊ manus pforari vt cū ad ipsum

pueneris sicut tue manus intrēt in suas: ac pedes
tui in suos vt sibi inseparabilē coniūgaris. Obse
cro s̄m apostolū oīa proba hoc experiri coneris ⁊
sibi bonū tibi videē inde āplius ne discedas. et nō
dubito q̄ si fueris exptus oīa p̄ter ipsum amari
tudinē reputabis. Velles libēter tūc tibi illa vul
nerū hostia postq̄ intraueris obsecrari vt inde ex
ire āplius nō valeres. ⁊ admiraberis sup tuam et
aliorū super hoc habitā cecitatē. Gaudebis nichī
lomin⁹ de tanta dulcedine quā tu senties et in tū
etiā inflāmabitur cor tuū vt quasi nitēs aīa de cor
pore exire velit et naturalit̄ in christi vulneribus
habitare. ⁊ inebriabit aīa a tanta dulcedine ⁊ fer
uore ⁊ vix poteris eā ad aliud iclinare. **O** vulnera
corda saxeā vulnerātia et mētes 9 gelatas inflam
mātia ⁊ pectora adamātina liq̄faciētia p̄e amore
O certevita dulcedo ⁊ spes n̄ra. Si tū per medita
tionē istius passionis ad illā peruenieris dulcedinē
de qua dixi vel etiam ad maiorē. attende ne velis
ipsam passionē meditari p̄pter aliquā dulcedinē
temporalē sed vt tui creatoris beneficiū recogno
scens in eius accēdaris amore. Et hec d̄z semper
esse tua cōtinua ōfō. **O**ratio deuotissima.

Omine sancte pater oīpotens eterne deus
p̄pter tuā largitatē ⁊ filiū tui q̄ pro me susti
nuit passionē ⁊ mortē et matris ei⁹ excellētissimā
sanctitatē atq; beati fr̄cis̄ci ⁊ omniū sanctorū me
rita: cōcede michi peccatori et dī tuo beneficio in
digno vt te solū diligā tuo amore semp s̄tiam. bñ
ficiū passionis 9 tinue in corde habēā meā miserā
recognoscā et ab oībus cōculcari ⁊ contēni cupiā
nichil me contristet nisi culpa. Amen.

Qualiter bz homo nſti ad cōpatiendū chriſto crucifixo. **Capitulū. ii.**

¶ 9 patiēdum dño iefu xpo crucifixo: primo
 a ſtudeas q̄tum potes tevnire illi p feruentē
 amorē. Nam q̄to feruētius diliges cū tāto
 magis ſue cōpatieris paſſioni. et q̄to plus ei 9 pa
 tieris tanto plus erga eū tuns accendet effectus.
 Tñ ſic mutuo ſe augebūt dilectio ⁊ 9 paſſio donec
 venias ad pfectū niſi hoc remāſerit ppter aliquā
 tuā miſeriā. Et ꝑcipue ſtudeas abiicere oim ꝑſe
 ſumptionē diffidentia ⁊ negligētia. Debet enī hō
 tā nobile opus aggredi humilit ⁊ fidēter ⁊ iſtanſ
 et cū quanta pōt munditia cordis. Et q̄uis homo
 videat ſibi idignus ⁊ nequā nichilomin⁹ non deſi
 ſtat: qz ipſe ꝑ ꝑctōribus crucifix⁹ eſt. **Inſtructio. i.**
 9 pa. dño. Primo igit ſic ſibi vnariſ amore vt cor
 tuū iam ſibi nō tibi videat cōiunctū. Quō enī tunc
 nō ſenties ei⁹ vulnera aut q̄s paſſiones hēbit q̄
 nō perfundāt cor tuū. Studeas ergo q̄tum potes
 vt cor tuū intret in ipſum totalit ⁊ te extra ipſum
 reputes eē nichil et de te extra ipm tanq̄ de nichil
 lo curabis. Tota cura tua vertat ad pñs circa dñz
 tuū paſſuz. Hā ei⁹ eſt q̄quid es nec debes alteri
 de te q̄quid exhibere. Si ḡ trāſſatus in ipſum ſic
 fueris nō poſſum credere quī ei⁹ vulnerib⁹ vul
 nereris ⁊ pfundaris ei⁹ cōtumeliis illuſionibus
 ⁊ opprobriis. Tunc q̄tam iocūditatē ⁊ dulcedinē
 aſſeq̄ris: dñs per ſuā miſericordiā te faciat expiri
 Male enī ſcirē hoc tibi calamo declarare. ⁊ ſi hec
 tibi nimia altā vidētur: nec ad hec bene ꝑtingere
 potes ſicut velles potes te adhuc exercere modo
 alio groſſiori ſubſequēti. **Inſtructio. ii.**

Coebes enī cogitare q̄tam passionē sustineres
si excoziarēris sicut beatus bartholome⁹. vel assa
reris vt beatus laurētius aut vsq; ad ossa carnes
tue dētibus ferreis lacerarētur. alias etiā cogita
penas quas volueris ⁊ passionēs. Et cū ita ista co
gitādo super te cōceperis quendā horrozē nimie
passionis. tunc cogita q̄ dñs noster iesus xps pro
te vilissimo pctōre multo grauiōres ⁊ intollerabi
liōres sustinuit ī cruce dolores q̄ tu sustineres in
passionibus supradictis. Tunc ḡ ruma in corde
tuo q̄tam sustinuit angustia et afflictionē ⁊ q̄tus
amor ad hoc ipsuz induxit. ⁊ sic meditādo efficiat
cor tuū illis doloribus q̄tum potest et quasi illos
sustineres amarissimis lacrimis perfundaris. nec
dubiū quin in dulcedinē maximā conuertātur.

Instructio tertia. Et sic adhuc hoc tibi n̄ valet
melius experire. Facias tibi vnū bonum flagellū
multū afflictiuū et nō nimis lesiuū. ⁊ in abscondito
egregie te flagella n̄ parcēs corpori donec fuerit
bene perfusum dolore. Et tunc cū illos senties do
lores ad xpm passum dirige cogitatū tuum ⁊ me
ditare q̄ dulcis dilectus sponsus tuus amor tuus
desideriū anime tue angeloz solatiū beatoz pmiū
dñs iesus christus p te vilissimo stercore voluit in
suo corpore quasi sine pparatōne sustinere multo
intēsiōres dolores. Et nō dubites q̄ vltimū istud
remediū multū valet: qz per passionēs addicit hō
compati patiēti. Ad hec omīa addas orationē vt
quasi cōtinue dep̄ceris dñm iesum christū vt suis
vulneribus mentē tuā vulneret. ⁊ vt per ipsas pas
siones ⁊ vulnera a sua largitate ipetres qđ intēdis
Instructio quarta. Et si hec oīa non valēt tibi

propter duriciā cordis tui. te tanq̃ stercus abhorrens plures amare et dicas. Usq̃quo cordis mei neq̃tia p̃ualebit aduersus iesum dñm meū passum Cuius vulnera vicerūt dyaboli potestātē: superauerunt primi parētis veneficia. 9 frēgerūt portas inferni ⁊ aperuerūt portas paradisi. et int̃m abundat malitia cordis mei vt. nō deuincātur a tam excellentissima bonitate. Quid ḡ me nequius ⁊ quid maius malitia cordis mei? Heu michi quid facias qui numiū infirmus a passione dñi mei iesu christi nequeo recipere medicinā. Non cessent oculi mei a ploratu donec lacrimarū abūdātia demolliat duritiā cordis mei. Heu heu q̃ ibo a spū tuo Quid faciā ex quo aīe mee vitā nescio inuenire ⁊ erga me summā diffusionē diuine clemētie nō valeo degustare. Sedebo in sterq̃linio ⁊ mētis mee saniē testradam. affligā me de cetero nec aliquaten⁹ michi pctā donec in afflictione inueniā dñm meū afflictū Mirum est certe quō homo h̃z paciētiā in seipso vidēs tantā nequitia cordis sui ⁊ nō doleat. O cor pessimū imo dyabolicū vsq̃quo resistes largitati imense. Quare magis delectaris in vulnerib⁹ peccati q̃ in vulnerib⁹ iesu christi. Quare magis 9 pateris parue picture pedis tui q̃ grauissime mortī dñi tui ⁊ int̃tissimo dolori capitis sui vite aīe tue christi. Ubi maior ibecillitas et insania. O homo nonne tibi videt q̃ illū plus diligis cui plus cōpateris in dolore. Et nūquid ergo plus diligis pedē tuum q̃ dñm tuum. qz scz isti pedi plus cōpateris in parua afflictione. ⁊ in illuz quasi cor tuū tendis q̃ illi scz dño deo tuo in maxima āgustia et dolore ⁊ parum aut nichil inclinatur cor tuum ad ipsum.

O cecitas immēsa. O serpētibus deteriores q̄ in
afflictione cōpatiēdo capiti totū corpus suū ex-
ponūt flagello. Sed certe videtur q̄ tanq̄ mēbra
putrida iam sumus excissi a capite n̄ro iesu ch̄risto
q̄ ipso vulnerato eius vulnera nō sentimus. Heu
heu dñe mi quare me fecisti si non debeo tibi esse
cōiunctus. aut si tibi sum cōiūctus quare nō sum
tecū pariter vulnerat⁹. Pro me dñe p me vulne-
ratus es nō pro te. ⁊ tu vulnera portas non ego.
Quid hoc est? ego debeo esse subiectū vulnerū et
nō tu. q̄ ego sum q̄ pacciaui ego q̄ inique egī. s̄ tu
qui es innocēs ouis qd̄ fecisti? Vertatur obsecro
vulnera hec in me in domū p̄ris mei. Redde nob̄
dñe redde vulnera n̄ra ne tu q̄ innocēs es nocens
appeas retinēs vulnera aliena. aut saltē tecū vul-
nera corda n̄ra. En mori volo nisi vulneres mentē
meā. Abhorreo videre cor meū nō vulneratū cum
videā te saluatore sic p me vilissimo cruci affixum
Aut ergo dñe iesu me tecū 9 vulnera. aut certe da
michi licētiam trāsuerberādi meip̄m mali gladio.
Nolo enī dñe sine vulnere viuere: q̄ te video vul-
neratū. Si hec oīa nō voluerint tibi tā nobilissimo
bñficio es indign⁹ ⁊ de cetero si reputes te hoīez
sed bestiā ⁊ cū feris sit habitatio tua. q̄ idign⁹ es
9 sortio aliorū. Forte tñ si multū te hūiliaueris ille
q̄ respexit humilitatē ancille sue respiciet humili-
tatē aīe tue. ⁊ dabit tibi cor nouū vt cōḡscas dñm
deū tuū passum. Sed qñ dñe iesu qñ hoc erit? Dis-
ferre dñe mors michi ē. Et si multū expectaueris
forte desiderio liquefiā. ⁊ postmodū in liquidovul-
nera permanētia ip̄rimi nō valebūt. Nam aīa mea
dñe incipit iam lāguere ⁊ quasi ad nichilū redigo

desiderās tuū vulnerib⁹ consolari. **O** dñe iesu vbi
est sapiētia tua. An ignoras q̄ melius ē te habere
creaturā tuā vulneratā q̄ ad nichilū redactā. Non
ergo me queso differas vulnerare: ne multa dilati
one amittas quē tuo p̄cioso sanguine redemisti.

Curre curre dñe iesu/ curre ⁊ me vulnera: qz for
tasse nichil de me iuenies si expectas. **S**z heu mi
chi q̄ vilis fact⁹ sum, qz videtur etiā q̄ deus q̄ in
micos diligit me odiat. **N**ūquid ḡ plus q̄ inimicus
fact⁹ sum? **N**ā vt inimicos redimeret voluit letali⁹
vulnerari. et ego deficio ⁊ non vide⁹ curare. **N**on
enī peto vt p̄ me āplius vulnerē: sed vt michi q̄si
iam mortuo applicet sua vulnera ⁊ reuiuam. **O**ñs
iesu ferrū tuam creaturā insensibilē voluisti tuum
corpus vulnerādo intrare ⁊ me tuā creaturā ratio
nalem intrare p̄ iam facta vulnera nō permittis.

Quid hoc est? **N**ūquid cor meū est durius ⁊ vill⁹
oī ferro? **A**n cogitas q̄ crudeli⁹ est. **S**ed mea cru
delitas nō tibi oberit si itrauerō cū a modo sis im
passibilis. **Q**uātumcūq; enī intrē per tua vulnera
⁊ discurrā ⁊ tuas carnes comedā p̄re amore semp
īpassibilis p̄manebis ⁊ meus satiabil⁹ appetitus.
ita tamē q̄ āplius incēdatur. **S**ed qd̄ vociferabor
āplius. **T**ardas ⁊ nō venis et iam lassat⁹ desiderio
incipio īsanire. **A**mor regit ⁊ nō ratio. et carro cū
īpetu quocūq; me volueris inclinare. **N**am q̄ me
vident deridēt. ⁊ q̄ tuo amore sim ebrius non cog
noscunt. **D**icunt enī quid iste insanus vociferatur
in plateis. **E**t quātum sit desideriū non aduertūt.

Ignorāt q̄ amor tuus intēsus īpedit vsum sensus
et q̄ qui te fet aēter querit seipsum ⁊ oīa derelin
quit. ⁊ qui te querit puro corde sic parum ipse de
b. q.

extrinsecis curat: vt etiā quid faciat multotiens
aduertat. Veni dñe bone iesu et noli amplius tar
dare ne pre nimio desiderio fias simplr sine sensu.
Sed forsità hoc requiris vt cū ab oībus fuero ab
stract⁹ purus intrē per vulnera tua gloriosa quib⁹
tunc plenarie vulneres amantē. Tunc clamabo ⁊
dicā heu heu michi dñe mi iesu quō te video crude
liter vulneratū. quāto dolore te video agrauat⁹.
Quis mihi hoc tribuat vt p te moriar dulcissime
dñe iesu. Te videre viuere in tanto dolore sustinē
nō possum. te aspicere horreo supra modū. te etiā
liberari mors michi eēt. ⁊ ideo āgustie sunt michi
vndiq; et quid eligā ignoro nisi tecū pariter cruci
figi. Tuas āgustias cōsiderans in meipso deficio
⁊ iam exanimis efficioz pre dolore ⁊ ira q̄ pro me
sustines tanta mala. Quid fecisti dñe quare pro
me vilissimo ascēdisti in crucē. ⁊ quid sum ego vi
lissim⁹ vermis putredo detestabilis. p quo tu dñs
omniū debeas sic affligi cū tu sis sapiētia patris?
Quare talē cōmutationē fecisti vt dāres vitā pro
morte: veritatē pro vanitate: gratiā pro malicia:
gloriā pro miseria. Quis quare hoc tu potens fe
ceris: poterit cogitare vel indicare. Nimia fuit di
lectio tua. et in hoc appuit abyssus tue scy imensi
tas pietatis. Non enī in te video causam mortis
nisi supabundātiā caritatis. Nonne melius erat
bone iesu vt nō essem q̄ vt factus te occiderē. Et
cur carnes meas nō lacero pre dolore. aut quō me
ois creatura nō occidit qui fui occasio tue mortis
Nonne mirabile videtm e cogitare te tā nobilissi
mū ⁊ benignissimū dñm p me tāvilissimo mortuū
et nō statim deficere pre nimia tristitia. Et quō si

nō esset tue contrariū volūtati : me materiali gladio
 nō occido pre dolore qui fuit occasio tue mortis.
 Cū pugna ę magna me debes sustinere sicut susti-
 nerē aliquē iūmicū meū corā oculis meis cū video
 quē toto corde occidere affectarē quīs nō auderē
 aliqua rōne. Nonne 7 hoc neq̄ssimū est q̄ post tam
 admirabile 7 fructuosum tue passionis bñficiū nō
 cesso peccare in cōspectu oculorū tuorum ac si tua
 passio nichil eēt. Te michi dedisti 7 te renuo. tene
 bras effugasti et ipsas incurro. mundū abiecasti 7
 ipm eligo vel elegi. An nō vides patiētissime dñe
 iesu q̄ semp nitor facere tue contrariū volūtati 7
 in facie tibi resisto aperte. Si dicis nolo vt hoc fa-
 cias: dico volo. si dicis volo vt hoc fiat: dico nolo.
 Scio te dñm meū summū bonū esse 7 nihil ego sū.
 et ad te ac si nichil esses nō aspicio s; cōuerto cor-
 dis 7 corporis mei faciē ad ea q̄ vana sunt 7 aliqñ
 ad q̄ incongruū est noīare. 7 sic eis cor meū amoris
 vinculo colligat. vt ad te cui⁹ est nequeat eleuari
 et hoc certe detestabilis abussio est. Sed nunquid
 bone dñe iesu voluisti p me frustra mori qui quez
 sic care emisti pre nichilo pdidisti. Me tecū occi-
 das 7 pariter trāsfigas ne a te valeā amplius sepa-
 rari et tecū possum viuere in eternū. Amen.

Oratio deuotissima.

Omine iesu xpe cor meū tuis vulnerib⁹ sau-
 cia 7 tuo sāguine iebria mentē meā vt quo-
 cunq; verā sp te videā crucifixū. 7 qcquid aspexe-
 ro in tuo sanguīe michi appeat rubicatū vt sic in
 te totus tendēs nichil pter te valeā iuenire. nichil
 nisi tua vulnera valeā intueri. Hec michi 9 solatio
 tecū mi dñe vulnerari. hec itima sit michi affectio
 b. iij.

sub te aliqd meditari. Non quiescat cor meū bone
iesu donec iueniat tecētruz suū. Ibi cubet ibi suū
terminet appetitum. Amen.

**Meditatio cōpassiua in parascetie doloris quē
tunc habuit beata virgo maria.** ca. iiii.

S Tabat iuxta crucē iesu mater eius. **O** dñā
mea vbi stabas. Nūquid tantū iuxta crucē?
imo certe in cruce cū filio vbi crucifixa eras fecisti.
Sed hoc distat: qz ipse in corpore: tu aut in corde.
Necnon ⁊ eius vulnera p corpus eius dispfa sunt
in tuo corde vnita. Ibi dñā lanceatū est cor tuum.
ibi spinis coronatū, ibi illudum exprobratū ⁊ cōtu
melius plenū aceto ⁊ felle potatū. **O** dñā cur iuisti
imolari p nobis. nūquid sufficebat filij passio no
bis nisi crucifigeret ⁊ mater. **O** cor amoris cur cō
uersum es in globū doloris. Aspicio dñā cor tuuz
⁊ id nō cor s; mirrā ⁊ abscentiū ⁊ fel video. Quero
matrē dei ⁊ ecce inuenio sputa flagella ⁊ vulnera.
qz tota conuersa es in istis. **O** amaritudine plena
quid fecisti? cur vas sanctitatis fecisti vas penali
tatis. **O** dñā quare nō es solitaria in camera tua.
quare iuisti ad caluarie locū. Non ē tua 9suetudo
dñā ad talia spectacula pperare. Cur te si retinuit
pudor mulieris. cur te nō retinuit horror facinor
Cur te non retinuit verecūdia virginitatis. cur te
nō retinuit loci turpitudine. multitudo vulgi. dete
statio mali. Cur te nō retinuit clamor: vehemētia.
stultorū vesania. demoniacorū caterua. Nec nō con
siderasti dñā: quia cor tuuz alienatū totum pre do
lore non erat in te sed in afflictione filij ⁊ invulne
ribus vnici ⁊ in morte delicti. Non 9siderabat cor
tuum vulgus sed vulnus. nō pressurā sed fixuram

non clamorē sed liuorem. nō horrore s; dolo rem. Reuertere dñā ad locū pristinū ne cum pcussione pastoris te etiā amittam⁹ vt nō vna hora vtriusq; priuamur regimine. Non est consuetudo domina mulieres tali morte condēnari. nec etiā contra te dñā sentētia est puulgata. S; vt puto audire hec nō potes q; amaritudine repleta es. totū cor tuū versum est dñā circa filij tui passionē. O mira res tota es invulnerib⁹ christi: totus xps crucifixus ē in intīmis visceribus cordis tui. Quomodo ē hoc q; cōtinēs sit in contēto. O homo vulnera cor tuū si vis hanc intelligē questionē. Aperi cor tuū clauis ⁊ lancea et vita subintrabit. Non enī intrabit sol iusticie in cor clausum. S; o vulnerata domina vulnera corda nostra ⁊ in cordib⁹ nostris tuam et filij tui renoua passionē. Cor tuum vulneratū coniunge cordi nostro vt tecūz tuis vulneribus parif vulneremur. Cur hoc totū cor saltē domina nō habeo: vt quocūq; pergā semper tuo filio videam te confixā. O domina si nō vis michi dare tuū filium crucifixū nec cor tuū vulneratū: saltē queso michi tribue filij tui vulnera contumeliasq; ⁊ illusiones ac opprobria ⁊ illa que i te sentis. Que enī mater est q; si posset ⁊ a se ⁊ suo filio nō auferret passiones ⁊ in suo poneret seruo. Aut si sic inebrieta es istis q; nec ea vis a tuo corde nec a tuo filio separare. Saltem domina illis ignominis ⁊ vulneribus in dignissimū me coniunge vt tibi ⁊ filio tuo solatiū sit habere socium penarum. O q; beatus essem si possem vobis saltem in vulneribus sociari. Nam quid ē maius hodie domina q; habere cor iunctūz cordi tuo: etiā ⁊ filij tui corpori perforato.

b. iij.

Nōne cor tuū plenū est gratie illius. Et si apertū
est gratia illa nō decurrit in cor sibi iunctū. Et si-
lius tu⁹ gloria beatorū quō si perforatū est corp⁹
eius nō emanat illius dulcedo glorie in cor sibi iū-
ctum. Non enī intelligo. aliter posse eē sed timeo
ne sumus aliqū longe ⁊ credam⁹ esse prope. O dñā
quare michi qđ peto nō tribuis. Si te offendi pro
iusticia cor meū vulnera. Si tibi seruiui. nunc pro
mercede peto vulnera. Et vbi est dñā. vbi ē pietas
tua. vbi est immēsa clemētia tua. Quare facta es
michi crudelis q̄ semp fuisti benigna. quare facta
es michi amara q̄ semper fuisti dulcis ⁊ pia. quare
facta es michi auara que semper fuisti liberalis ⁊
larga. Non peto a te dñā solē neq; sydera s; peto
vulnera. Quid est hoc si de istis vulnerib⁹ es aua-
ra. aut a me dñā vitam auferas corporalē aut cor
meū vulnera. Verecundū enī ⁊ opprobriosum est
michi videre dñm meū iesum vulneratū ⁊ te cōul-
neratā dñam. et me seruū vilissimū pertrāsire ille-
sum. Certe scio quid faciaz vel tibi sine cessatione
vel infmissione cū clamore ⁊ lacrimis tuis pedib⁹
p̄uolutus postulabo p̄clamabo ⁊ ero nimīū īpor-
tunus. Aut hec michi tribues aut si me p̄cusseris
vt recedaz tñ stabo ⁊ tua sustinebo flagella donec
ero vndiq; vulnerat⁹. nec aliud a te nisi vulnera pe-
to. Si aut sine p̄cussione blādiri volueris perseue-
rabo cōstans ⁊ tua recipiā blandimēta. et ipse blā-
dicte cor meū vulnerabūt amore. Si aut nec quic-
q; dixeris tunc cor meū vulnerabit tristitia et do-
lore. ⁊ sic sine dolore non recedam.

Circa passionē domini sex sunt cōsiderāda
Capitulū quartum.

Irea passionē dñi iesu sic. potest hō se habere
 vt cōsideret eā. Primo ad imitandū. secūdo
 ad 9patiendū. tertio ad admirādū. quarto ad ex
 ultandū. quinto ad resoluēdū. Sexto ad quiescē
 dum. Primo igit eam cōsideret ad imitandū. hec
 enī est sūma ⁊ pfectissima christiani imitatio. hec
 est summa ⁊ pfectissima vita imitādo xpm. hec est
 sūma et perfecta religio ⁊ religiosa pfectio. hec ē
 regula ⁊ exēplar pfectionis oīs vite ⁊ virtutis. s.
 christū imitari ī passione ⁊ morte. Sit ergo regla
 nostra viuēdi passio saluatoris. et tanto āplius in
 hoc cōsolemur quāto āplius christo 9formemur ⁊
 tanto āplius desolemur q̄to ab hoc exēplari ⁊ re
 gula āplius elōgamur. Semp ergo q̄tuz in nobis
 est velim⁹ ab oībus 9culcari deiici vilipēdi illudī
 psequi flagellari et in diuinis obsequiis ab oībus
 exprobari. Simus nudī cū eo nudo ⁊ nichil peni
 tus cupiam⁹ habere immo habere aliqd sit nobis
 gūissima pena ⁊ dolor īmensus. nichil aut habere
 plena exultatio. Abhorream⁹ dulcia ⁊ delectabi
 lia degustare. ⁊ potius velimus vilibus et amaris
 cibari. ⁊ desiderem⁹ q̄ quelibet cibaria felleū nob
 potius q̄ melleū ferant saporē. qz ipse xps felle et
 aceto fuit potatus. Et vt breuiter dicā 9siderem⁹
 q̄ p nobis sustinuit qualif in passionib⁹ se habuit.
 et nos p modulo nostro q̄tum possumus 9forme
 mus eidez. ¶ Scdo deberet eam hō 9siderare ad
 cōpatiendū. Debem⁹ enī 9siderare ipsius flagella
 illusiones opprobria. ⁊ in corde nostro ruminare ⁊
 ymaginari q̄ta ibi fuit delectio ⁊ contēptus erga
 dñm nostrū iesum christū q̄tus dolor q̄ta ve affli
 ctio in corde ⁊ corpore. Sic et ratione passionis ⁊

cōpassionis pro pctis nostris fuit. Cōsideremus q̄
q̄ta tunc amaritudie replet⁹ erat āgeloy dulcedo
q̄tumq; aggrauabat eū non tm̄ pene illatio ⁊ n̄ra
īgratitudo s; ⁊ assistētis matris afflictio quā sic di
ligebat. ⁊ quasi deficere pre 9 passionis dolore vi
debat. Ibi filius crucifigebat cū matre ⁊ propter
mutuā et intēsā dilectionē ex cōpassione mutua
erat nīmia afflictio vtriusq; ⁊ maxie cū pro inuicē
paterētur. Sciebat mater q; filius patiebat. p ipsa
sicut pro reliquis redimēdis. Sciebat filius ⁊ cer
tissime scrutabatur q; suus gladius ex cōpassione
matris aīam ptransibat. An passio filij erat passio
matris. Oya ergo chūstiane hec x̄te ⁊ cōuerte in
corde tuo ⁊ totū cor tuū reple p̄ciis illis ⁊ penis
vidēs dñm tuum ⁊ sp̄sum tuū pro te talia sustinē
Si enī ei per amorē bene vnitus fueris tunc 9 pa
tieris eidē. Si autē non sentis dolorē capitis quō
es vnū cum ipso. Et sicut plus cōpatiēdum est ca
piti q̄ ceteris mēbris: sic magis sine cōparatione
sibi 9 pati debemus plusq; q̄tumcūq; dilecto filio
v̄l amico. imo plusq; tibi ipsi si omnia p̄dicta pate
reris. Nunc q̄ carissimi felle ⁊ absintio atq; mirra
īebziamur ⁊ solū eius vulnera sentiam⁹ transfigāt
cordis nostri ītima eius cōiicia flagella ⁊ vulnera
nec in nobis sit qd nō pfundat cōpassionis dolore
⁊ affigat intēse. ¶ Tercio 9 siderem⁹ eā ad admi
randū. Si enī considerem⁹ quis q̄ pro quibus pas
sus est multū mirari debem⁹. Quis sc; filius dei
verus s̄ime potēs sapiēs ⁊ bonus et simplr quic⁹
quid nobilitatis ei attribueris nichil est adhuc re
spectu magnitudinis sue. Omnia q̄tūcūq; bona
sint ⁊ magna sunt sicut q̄dam fauilla imo quedaz

vnitas in 9 paratione ipsius. Sz q̄ peregrinationē
 fugā/sitim/famē/calorē/frigus/rētationes/horro
 res/psecutiones/obseruationes/sputa/opprobria
 vicia/flagella/illusiones 2 dolores/plagas ⁊ vul
 nera Conspuit enī gloria. 9 dēnatur iusticia. index
 iudicat. inoffēsus iculpat. innocēs infamat. deus
 blasphemaf. xps conculcat. occidit vita. obscuraf
 sol. luna denigrat. sidera dispguntur. ⁊ hec oīa tol
 lerat patiēter vt agnus cum solo nutu omnē crea
 turā demergere posset in profundū inferni. Sz p
 quibus hec patitur. Pro nequissimis mācipiis p
 sceleratissimis iūmicis imo pro dyabolicis viris ⁊
 per imitationē dyaboli filiis. pro contēptorib⁹ di
 uine maiestatis ⁊ diuine bonitatis īgratis. Ergo
 talis ⁊ tantus talia ⁊ tanta p tam vilissimis et ab
 iectissimis passus est. Sed a quibus. a specialiter
 predilectis ⁊ aliis p̄electis quibus omnē benigni
 tatem ostendit. a vilissimis maximus. a stultis sa
 piētissimus. quia dei xbum ⁊ dei sapiētia. ab ip̄is
 summe pius. a sanie fetidissima splendor eternus
 In his ergo omnibus in diuine benignitatis ⁊ lar
 gitatis admirationē eleuamur. **¶** Quarto consi
 deremus eam ad exultandū. Exultare in ea debe
 mus de redēctione humana restauratiōe angelica
 et diuina clementia. De redēptione humana sine
 dubio nimis gaudere debemus facta per christi
 passionē ⁊ mortem. Quis queso nō exultet ⁊ gau
 deat cum cernit seipsum per hanc beatissimā pas
 sionem liberatū a dānatione eterna a culpe igno
 minia a potestate dyabolica. Sed quis nō exultet
 in immēsum cum cernit deū ipsum in tantum dili
 gere vt tante vtilitati et penalitati subiecerit se

metipsum pro eo. Non quod gaudeat de eius utilitate
et passione dico sed de eius effectu affectusque et a-
moris manifestatione. Quis princeps in regno vel
imperio alicuius imperatoris vel regis cernensque tam a
rege vel imperatore diligi ut paratus esset mori pro
ipso non gauderet et exultaret. Quantomagis nos
vilissimi homines et nephandissimi peccatores et serui gau-
dere debemus et exultare cum videmus regem regum
et dominum dominantium et creatorem nostrum Iesum nos
ita continue diligere ut immolauerit seipsum pro nobis
in tam turpi et vilissima morte. Debemus etiam super
extolli immensa exultatione. Plus enim sine compara-
tione me diligit quam ego meipsum. Gaudemus etiam
et exultemus quod per Christi passionem restaurata est
angelica ruina. Magna iocunditas debet nobis esse
cum videmus per Christi mortem tam nobile collegium
reparari de nobis ut fiat unum ovile et unus pastor
et simus unum in uno. In hoc enim debet tota celestis
curia et etiam militaris ecclesia gratulari. Quod certe
amabilis et venerabilis passio saluatoris quam sic dis-
iuncta coniungis et transfigurata coaglutinas et unis
firmissime in similis stringisque vinculo et summam
amoris et felicitate gaudy sempiterni. Precipue
autem gaudere et exultare debemus cernentes in supra
dictis omnibus summam clementiam domini deique nostri Iesu
Christi. Hec puto summam esse gloriam bonorum tam hominum
quam etiam angelorum. Quanto intimius et profundius contem-
platur clementiam et benivolentiam dei et immensitatem
bonitatis eius. et hoc debet esse cuiuslibet et replantis
exultatio medullaris. Sed ubi queso magis appa-
ret diffusio bonitatis diuine et benignissime clemen-
tie dulcissimi et amantissimi patris et domini nostri Iesu

christi q̄ in passione sua. vbi talia tāta tam turpia
 et graua sustinere voluit p̄ inimico suo liberādo
 ⁊ glorificādo p̄ vanitate quadā digna morte et̄na
 In istud gaudiū intret hō et reficiat magnificētia
 benignitatis diuine. Accedat hō ad cor altum ⁊ in
 corde suo exaltet excellentissima ⁊ inenarrabilis
 clemētia christi passi ⁊c. ¶ Quinto etiā considerem⁹
 beatissimā christi passionē ad cordiū nostrorū reso-
 lutionē ⁊ etiam p̄fectā transformationē in ipsum.
 qđ fit quādo hō non solū imitatur ⁊ patitur admi-
 ratur ⁊ exultat: sed etiā totus hō conuertit in euz
 scz dñm nostrū iesum xpm crucifixuz vt iam quasi
 vbiq; ⁊ semp crucifixus sibi occurrat imo tūc ille
 vere in ipsuz resoluit homo qñ exiens ex se ⁊ sup-
 positus vniuersis. imo super se abstract⁹ ab oībus
 totus est cōuersus in dñm suū passum. vt nichil vi-
 deat aut sentiat intra seipsum nisi xpm crucifixū
 illūsum exprobratū ⁊ passum pro nobis. ¶ Sexto
 consideremus eandē vilissimā christi passionē ad
 quietē dulcoris interni. qđ fit quādo resolutus hō
 (vt dixi) sitibūdus eandem passionē ruminare nō
 cessat. ⁊ intrās fm posse suuz illū passionis thesau-
 rum huīliter ⁊ deuote liquefcit amore deuoto. et
 feruida deuotione vel dilectione deficit a se. ⁊ re-
 quiescit in xpo crucifixo. Sz quāto ei plus iheret
 ⁊ appodiat: tanto āplius deuotissimo amore in se
 deficit ⁊ liquefcit. et q̄to plus deficit a se amore ⁊
 deuotione tanto āplius eidē delectio p̄ se mortuo
 inheret ⁊ plus requiescit in eo. Et sic mutuo se au-
 gent adhesio amoris ⁊ deuotio. donec tota sponsa
 absorbeat ab illo camino amoris passionis dilecti
 Sic in āplexibus sponsi soporata q̄scit q̄ clamat

et dicit. Adiuro vos filie hierusalem ne euigiletis
neque suscitare faciatis dilectam donec ipsa velit et.
Sic ergo circa passionem domini debet esse imitatio ad
purgationem mentis et dilectionem per passionem ad unionem
et amorem admiratio ad mentis eleuationem. gaudium
et exultatio ad cordis dilatationem resolutio ad per
fectam confirmationem qui es et pausatio ad deuoti
onis compositionem.

Cualis passio domini adaptat quattuor affectibus animi.
Ad nec dum ruminare celsimus christi gloriosissi
mam passionem ut per eam dirigamur in omnia bona
affectione virtute sapientia cogitatione locutione et
operatione. Sed primo de quattuor affectibus animi
videamus. qui sunt gaudium dolor spes et timor. In
hac autem beatissima passione datur nobilissimi gaudij
materia et vehemens exultatio. Ibi est etiam omnis inu
tilis et nociui gaudij refectio. Ubi est maior materia
gaudij et exultationis quam circa christi passionem. quia ab
omni potestate dyaboli liberamur a culpa et pena ab
solumur in dei filios adoptamur: et christo in matri
monium iungimur. qua etiam gratia largitur. celum aperit
gloria offert et datur. Ubi maior est et excellentior
gaudij materia quam ut videamus nos a deo in tantum
diligere ut talia voluerit pati pro nobis. Est etiam ibi
inutilis et nociui gaudij refectio. Considera domini no
stri passionem vilissimam et videbis quod refectanda est
omnis consolatio corporalis et omne gaudium corporale
et omnis laus humana. Est etiam in hac vilissima passio
ne materia immensi doloris. In dolore enim domini
nostri iesu christi debemus intime sibi condolere et
perpati. Debemus etiam ei condolere et multum dolere quod
peccata nostra fuerint sibi occasio tante abiectiois et

tam imense afflictionis. Est insup ibi materia spei
 Qui enim pprio filio suo nō pepercit sed p nobis
 oibus tradidit illū. quō etiā cum illo nō oīa nobis
 donauit. Est etiā ibi vehemētis materia timoris.
 Si enī pro delictis nostris passus est hō deus in q̄
 nō potuit esse peccatū q̄to magis punient p̄ctōres
 Si enī sic actū est inviridi: qd fiet in arido. Inuicē
 aut coniunge scz gaudiū ⁊ dolorē. spēs ac timorē
 ne desperationē incurras vel presumptionē. Et si
 aliquatit adaptatio de q̄ttuor animi effectib⁹ p̄z.

¶ Quomodo passio dñi adaptatur virtutibus. et
 primo fidei ⁊ post de aliis. ca. vi.

Enc aliquantulū de virtutibus videamus di
 uinis. Quid dicemus de fide? Dico q̄ hec est
 robur ⁊ fundamentum totius christiane fidei vel
 religionis. **¶** Deto an deus erat iste qui passus ē
 aut nō. Si sic habeo propositū: quia ipsa passio ve
 ram humanitatē demonstrat. patet ipsum eē verū
 deum ⁊ hominē. Si autem dubitas: ostendo tibi
 ex ipsa passione ipsum fuisse deum. Nam si nō erat
 deus ⁊ dicebat se eē deum erat superbissimus ho
 minū immo ⁊ demonū. quia lucifer nunq̄ dixit se
 eē deum. licet quantū ad aliud voluerit eē similis
 altissimo. Sed sic superbū impossibile est tantam
 delectionem illusionē passionem ⁊ ignominiosam
 mortē subire tam voluntarie tam humiliter tam
 pacifice ⁊ velle cū peccatoribus reputari. q̄ chris
 tus se deum ostendere voluit per multotiens oc
 cultauit. Si enī non erat deus ⁊ volebat se osten
 dere deum quicquid fuisset vtilitatis fragilitatis
 ⁊ delectionis occultasset pro posse. Ideoq; nec

famē nec sitim nec laborē nec fatigationē nec lacrimationē nec timorē nec vllum dolorē ostendisset sed si habuisset libēter occultasset. Nec enī multū curasset se ostēdere hominē ⁊ maxime passibilē et mortalē sed q̄ videret esse apparētie sublimitatis ⁊ magnificētie vt posset aliqualiē credi deus. Suf fecisset supbo credi: deus nō multū curasset reputari hō. Quz hec simul credere sit difficillimū ⁊ parum ad elationē superbi faceret reputari hō mortalis. quō obsecro dixisset. tristis est aīa mea vsq; ad mortē. quomodo se dixisset filiū hoīs. Si dicas q̄ nō voluntarie s; inuite passus est. hoc stare non pōt. qz ipse dixerat. Ecce ascēdimus hīerosolimā: ⁊ filius hoīs tradetur vt crucifigat ⁊c. An̄ predixi oīa. Si dicas q̄ hec ad deceptionē fecit: hoc nihil est q̄ scz aliquis se velit mortī tradere propter aliquā deceptionē. Si dicas q̄ videbat mortī sed non moriebat. Ad hoc dico q̄ nullo mō hō q̄tuncūq; malitiosus seu etiā dyabolicus nec etiā dyabolus hoc fecisset. qz nō erat ista via tradēda ad credēdū aliquē non deū esse deū sed potius ꝑ trariebat. qd̄ patet: qz discipuli eius relicto eo abierūt. et vt dī in sola virgine remāsit fides ecclesie. Stultissimū enī ⁊ incredibile est nec etiā licet dicere nec etiam cogitare q̄ hō q̄tuncūq; dyabolic⁹ procuraret se ab oībus pro deo coli tam ignominiosa morte ⁊ vilissima defectione s; potius ecōtrario. cum passio christi sit iudeis scandalū gētibus autem stultitia. Ex qua gloriofissima passione arguit̄ iesum xpm̄ nō esse tm̄ verū hominē sed etiā verū deum ⁊ oīm dñm. Irē si solam humanā laudē quereret ⁊ appeteret nōne descēdisset de cruce qñ iudei dixerunt.

descēdat nunc de cruce ⁊ credimus ei. Hec enī via
passionis ignominiose ⁊ si non esset expediēs hōi
decipere volēti (vt ostēsum est) tñ congruētissima
fuit deo saluare cupiēti ratione sue bonitatis po-
tētie ⁊ sapiētie qui nō pcurabat nisi nostrā redēp-
tionē ⁊ salutē obediēdo patri vsq; ad mortē.

De spe ⁊ caritate.

e St autē hec gloriofissima passio nō solū fidei
fundamētum sed ⁊ spei erectio. Vbi seipsuz
donauit ⁊ caritatis inflāmatio. vbi se p nobis imo
lauit. Et hec sufficiāt de theologicis virtutib⁹ et
etiā de cardinalib⁹, de quibus tñ latius taz in pre-
cedētibus q̄ etiam in sequētibus patet.

De quattuor virtutibus cardinalib⁹. ca. vii.

St nichilomin⁹ exemplū ⁊ ratio pfectissime
prudētie tēperantie fortitudinis et iusticie,
sicut intelligētibus apparet manifestissime.

De septēplici ascensu p̄tēplationis in passione
fm septiformē gratiā spūs sancti. ca. viii.

i In hac etiā gloriofissima passione gloriofissi-
sime relucet speculū sapientie ⁊ intellectus
consiliū ⁊ fortitudinis sciētie ⁊ pietatis et timoris
Sed qualif ibi sit ⁊ apparet sūma sapientia et sen-
sus cōsummat⁹ cogitare de ea. et q̄ sapiētissimus
hō hat in illa ⁊ de aliis donis ptractare p singula
nimis ē prolixū. Adhuc tñ carissime frater potes
in pclarissima passione quaz noiare sum indignus
septē ascensus siue gradus contēplationis euidē-
tissime speculari fm septiformē gratiā spūs sancti
donū scz sapiētie ⁊ intellectus rē.

Ascensus primus siue gradus
per donum sapientie.

c. i.

¶ Nam in illavilissima passione crucifixus cum xpo
ad acumē contēplationis ascēdit p sapiētie donū
hoc mō. Consideratio sapiētiālis est in hac vilissi
ma passione qñ homo 9siderat potētissimū pro no
bis cōculcari. sapiētissimū ad modum stulti illudi
optimū amaritudine repleti. ⁊ tanq̃ pessimū tur
pissima morte dānari. Et ex hoc surgit mēs in qdā
admiratione tante dignationis dñe ⁊ tante erga
nos benignitat̃ idignos. Et tunc cū masticat illā
passionē dñi sui iesu diligēter admirās in ea excel
lentissimā benignitatē domini dei nostri iesu xpi
erga nos seruulos suos. Incipit mentis desideriu
et amoris ardor erga dñm nostrū iesum christum
intēdit ⁊ quadam auditate hanc excellētissimam
passionē ⁊ imēsam saluatoris clementiā ruminās
Incipit eius gustus animi quodāmodo ineffabili
dulcorari amaritudine appetit⁹ refici. ⁊ totus hō
interior alienari a se ⁊ dētari in xpo. ¶ Mira et a
seculis res iāudita. ineffabili amaritudine dulcor
indicibilis reperit̃ et in hoc pficitur contēplatio
speculātis. qz summā ⁊ inenarrabilē dulcoris sua
uitatē quā sentit in 9sideratione illius summe cle
mētie qua dignatus ē pro nobis mori cōlungit cū
amaritudine inestimabili quā sentit 9patiēdo do
lorib⁹ dñi nostri iesu xpi passi. Amaritudo enī cō
passionis animū recolligit et vnit admiratio dñe
clemētie in eadē passionē animū iam vnitū eleuat
⁊ totuz in deū diffundit. ¶ Mira passio ineffabilis
potario. ¶ Confectio ipreciabilis cōmixtio ineffa
bilis. Intim⁹ dolor itēne 9passiōis cū immēsa ex
ultatione diuine bonitat̃. Et qz ibi inenarrabilis
amaritudo cū inenarrabili dulcedie reperit̃. ideo

Inter vtrūq; contēplantis anim^o obstupescit ⁊ q̄ss
ebrius corruit totus in deū. In cōpassione illius
amaritudinis fit quasi aurū in fornace aīa purissi
ma. In consideratione vero illius clemētie ⁊ beni
gnitatis fit aīa ab illo sole iusticie splēdidissima.
Fit quidē illa amaritudine homo innocētissimus
fit illa benignitate doctissimus. fit homo interior
illa amaritudine abstractissim^o. ⁊ fit illa clemētie
imensitate diuinissimus. Quid dicā? extaticus fit
aspectus iterior ⁊ ab illa ineffabili clemētia absor
bet. et tunc requiescit sponsa cum sponso et mira
suauitate sopitur.

C Secundus gradus per donū intellectus.

Est etiā ascēsus in preamabili passiōe p donū
intellectus hoc mō. Eo enī q; homo cogitat q; fili^o
dei voluit pro ipso redimēdo talia sustinere recog
noscit q̄te nobilitatis sit aīa sua: p qua redimēda
voluit filius dei mori. ⁊ hoc ipso ad nobilioza aīas
Et q; illum preciosissimū sanguinē pro aīa sua de
albanda effusum eē agnoscit vedignatur se vilita
tibus viciozū inquinari. Quia cognoscit etiā per
illam beatissimā passiōē ruinam angelozū de ho
mini b^o reparari. ideo reuocat ad āgelice viuendū
⁊ in celestibus suersari. Et q; videt xp̄m in cruce
totū pro nobis expositū tribulationi iam sibi oīa
leuiā vidētur dum tamē possit illi soli viuere ⁊ pla
cere. Recogitat quō ab ipso xp̄o dilectus ē quem
pro se sic videt ignominiose ⁊ acerbē tractatū. et
amore ipsius accensus illud latus beatissimū pro
suo modulo nititur itroire qd pro se ac sibi digno
scit esse apertū. Ardēscit quasi ignis anim^o eius/
⁊ cū xp̄o toto corde desiderat crucifigi. **S**uspirat
c. 4.

anhelat 2 anxias totali illa passione pfundi. 2 plenarie in suum dñm crucifixū trāformari. In seruitute 2 miseria se reputat eē nisi cōseruetur in sanguine redēptoris. Non se reputat hoīem s; bestia 2 peius q̄ bestiam nisi sit vestitus dñica passione. Abhorret negligere tā nobilissimū dei beneficiū 2 ideo semp vel q̄si vult meditari de ipsa passione. Sicut enī vult semp redēptus manere sic sp̄ vult redēptionis preciū in corde portare. Suā vitam 2 suas delicias reputat xpm passum 2 ideo semp cōuersat cum illo. Q̄tus dolor q̄taq; tristitia si videat cor suū ad aliud inclinari. Inebriat se christi cruore 2 tā dedignat perfrui alia re. Itaq; sanguis xpi ornat genas eius vt christi formis sit pura xpi sponsa. Agnoscit enī q̄ aptione lateris eius copulata est in coniugiū eius. Et ideo semp vult stare ad latus eius. Palpat 2 tractat sp̄sum suū vulneratū 2 totum vulnerat cor eius. Applīcat cor suū vulnerib⁹ sponsi. plīgat 2 signat idissolubilis vīnculo caritat⁹. et sic collīgat vulnerata sponsa cum vulnerato sponso. 2 vulnus vulneri copulat. Emanat sponsi sanguis in vulnera sponse 2 ipsa deficit dolore. amore liquefcit ibiq; requiescit.

Tertius gradus per donum consilij.
Tertius ascēsus est in illa beatissima passione per donū consilij hoc mō. Recogitat anim⁹ contēplātis q̄ dñs noster iesus xps crucifix⁹ vsq; ad crucis mortē fuit obediēs patri oī vilitatī abiectiōi 2 derisui subiect⁹ p nobis paternū cum sua delectatione requirēs honorē. vt sicut q̄tus ex pte nullus erat pctis nostris inhonoraueram⁹ eum: sic seipm inhonoraret ignominiose moriēdo p nobis. Reco

gitat etiā q̄ si christus semp fuerit paup̄. in cruce
 tñ pauperrim⁹ fuit. cū expoliat⁹ nudus remansit
 pendēs in ligno. Recogitat etiā q̄ in cruce fuit a
 maritudine ⁊ dolorib⁹ plenus q̄ angeloz dulcedo
 ⁊ solatiū erat. Elongata enī fuit ab eo oīs delecta
 tio et 9 solatio tēporalis. Ex his ḡ cōsurgit anim⁹
 ad similia faciēda et iam se abstrahere cupit ab oī
 appetitu honoris ⁊ ab omni rez passione ac ab oī
 corporali 9 solatione. Primo ergo intues christū
 dñm suum abiectū et vilificatū nō iam tēporalem
 honorē appetit s; toto corde desiderat cū dño suo
 oēm vilitatē abiectionē ⁊ derisionē subire in q̄b⁹
 possit dño suo aliquall⁹ 9 formari. honores tanq̄ vi
 lissimū stercus abhorret. Jā nō desiderat placere
 hoībus sed potius q̄tum in se est oībus displicere
 et ab oībus abhorreri: semp tñ ad dei honorē. Et
 etiam si indifferēter esset vtrūq; vituperiū potius
 apperet q̄ honorē. Sunt enī ei fetidissime sanles
 laudes sui. i. de seipso. Tñ solū diuinas laudes re
 quirat: ibiq; totus affluit. resoluit ⁊ siti inextingui
 bili iestimabil⁹ in oībus solū diuinū honorē requi
 rit. Jam nō ad se reflexus nec ad talia obligat⁹ s; totus
 rectissime tendēs in deū. Tunc maxie letat⁹
 eius animus qñ vituperio suo honorificat deū. qz
 ad vtrūq; anhelat cor eius ⁊ vtrūq; respicit in xpo
 crucifixo fuisse. Sed quid dicā de paup̄tate. semp
 vellet eē nudus cū nudo in cruce. dolor enī sibi ē
 intim⁹ aliquid h̄re. gaudiū maximū n̄ habere siue
 in pprio siue in cōmuni siue q̄tuz ad dominū siue
 q̄tū ad vsum. Usus enī paup̄tatis maxie ei placet
 Sed qz necessitas aut spūalis vtilitas nō pmittit
 eum aliquoz vsibus idigere. ideo fm q̄ ad honorē
 c. iij.

dei videt eē tenet ea: sed tamē quasi gladiū acutū
in corde. Et ideo pauciorib⁹ vritur q̄bus pōt alle-
uians se āplius quo potest. nec delectat in multi-
plicādo sed gaudet in abiciēdo. Sed quid de cor-
poreis cōsolationibus ⁊ deliciis dicam? Ab omni
breuiter cōsolatione q̄ nō est a deo vel fm deū vel
in deo se abstrahit q̄tum potest. Semp desiderat
amaritudine ⁊ afflictione cū christo repleri. q̄cqd
⁹ placet suo corpori aut corporis sui oblectationi
corde abhorret. Non potest gaudere nō potest le-
tari nisi videat se illis vilissimis vulneribus cōfor-
mari. horret in cōsolationibus in amaritudinib⁹ ⁊
doloribus gaudet. Sic ergo egregius cōtēplat⁹
p donū cōsiliū in passiōe xpī se ab oībus abstrahēs
totus in deū tendēs super oīa eleuatur a seipso ab-
stractus solum in dei honore in xpī vilificatione ⁊
afflictione. cor suum ⁊ sua meditatio cōuersatur.
Iam solus cū solo conuersatur ⁊ circa diuinos ho-
nores circa eternas diuitias circa imensas dei de-
licias negociatur in p̄dicta passiōe aīa delicata.
Ibi habitat. ibi req̄scit. in dño deo suo dulcorat⁹
cor. liquescit pectus. mens supra se eleuat. inebri-
atur aīa spūalibus delitiis ⁊ in eis sepelitur.

Quartus gradus p donū fortitudis
modū in p̄dicta passiōe. Nam aīa diligēter illam
passiōē dñi sui ruminās ⁊ siderat xpī fortitudinē
aggrediēdo tollerādo subiugādo. In aggrediēdo
tam volūtarie tā opprobriosa certamia offerendo
se ad tam vilia ⁊ acerbissima perferēda p nob⁹ ydo-
latris ⁊ iūmicissimis suis. In tollerando tā acerba
et vilia a creatura sua quam in momēto destruere

possz quasi māsuetissim⁹ agnus imo sine 9 patione
 māsuetius in tollerādo. In subiugādo se in cruce
 dyabolū dñs supauit 2 mortē moruēdo destruxit.
 Sic et fortis xpī miles 2 imitator dñi sui q̄to res
 difficilior q̄toq; ignominiosior tanto feruētius et
 ardētius atq; libētius aggredit̄ eam: dñi tñ sit ad
 dei honorē 2 laudē aut aliorū salutē vel pprie aīe
 vtilitatē qđ totū ad honorē dñi est. Nam nichil ei
 difficile eē vel ignominiosum videt̄ du3 p eo facit
 q̄ pro ipso idigne talia ē aggressus imo oīa dulcia
 oīa amabilia. oīa laudabilia 2 desiderata iudicat.
 Quāto magis assimilāt illi ignominiose passioni
 illa libētius abstrigit/ amplectitur audius. Hec
 querit. hec recogitat. hec scienti aio adīplere desi
 derat. Non dicit quare michi ipositum est hoc vel
 illud onus. sed dicit quare non subeo hoc et illud
 grauissimū 2 vilissimū opus. Ex hoc nititur etiam
 imitari dñm suum iesum in tollerantia passionum
 Fit enī agnus 2 coram se tondētibus irridētibus
 2 flagellātibus obmutescit penitus. imo in oībus
 his arridet cor eius videns se domino suo confor
 mari et pro meritis digna pati. 2 eo ipso dñm ho
 norari. Imitatur etiā dñm in fortitudine dominā
 di. Subingat enī sibi omnē animi sui appetitū vt
 ad nichil nociuū nichil superuacuū 2 inutile exten
 datur. Quasi castrum fortissimū cor suū custodit:
 vt non solum nociua sed etiā ociosa vel ifructuosa
 permittat ibi rogari. Omni custōdia custodit cor
 suū 2 semper vult dīna vel ad deū suum tendētia
 ruminare. Et qz dñi in hac vita sumus semp vel q̄si
 semp tritico palee admiscētur. iō semp vētilarū 13
 ī manu ad cōtinue pflandū 2 purgādum areā suā.
 c. liij.

In hostio cordis sui ipsius statuit versatile gladiū
ut ipsum quasi dei paradysum custodiat diligēter
Quisq; cogitat⁹ in corde suo vesci voluerit ligno
vite: hunc diligēter fouet et nutrit. q̄vero ad lignū
v̄etitū solum aspectū direxerit: illū statim a corde
suo abscidit. Non ibi introit⁹ colubū tortuosi nec
muliebris cogitatio reperit. Et si inueniatur cum
vituperio et quodā impetu remouet solūq; ibi viri
lia nutriuntur. Hic vere pōt diuine contēplationi
adherere. q̄ purgato corde et mūdo corpore icedit
Non enī leuat oculos ad vana. aures ad iutilia v̄
nociua. nō nares ad odorifera. nō gūtū ad dulcia.
nō tactū ad mollia s; totaliter interius et exterius
cū omni diligētia se custodit. et dominātur sui ple
narie s̄m q̄ potest assequi in hac vita. Sicq; ppter
sui puritatē aptissimū et fit ad susceptionē diuinaz
irradiationū. Et ibēter in tā puro habitaculo h̄rat
sol iusticie et fulget in q̄buslibet angulis eius. In
ītimis eius resplēdet claritas hui⁹ solis. quia nec
īpediens inuenit nec resistēs. Splēdet et resplēdet
donec illō cor purū absorbeat dīna claritate. Tūc
aīa sup se eleuata diuina caliginē intrat tunc cla
mat et dī. Et nox illuminatio mea in deliciis meis

C Quintus gradus per donū scientie.

C Quintus per donū scie ascensus est in vilissima
passione dñi nostri iesu xpī. Et si uelis accipere do
num scie in medio nationis prauę et puerse prudē
ter cōuersari. Primo clarissimū speculum de hoc
īuenies in hac vilissima passione Possū⁹ tamē
pfatum donū sciētie accipere put est inferiorum
cognitio. prout ipsa sunt auxiliātia et inducētia ad
spūalia et supcelestia contēplanda. et in hoc in pas

sione dñi nostri iesu xpi iuenire poterimus maxie
 9siderâtes correspondētia figuraz. Et reperiēs
 ibi mirabilē thesaurū sub illis figuris absconditū
 in quo mira deuotionis suauitas et aliarū satietas
 fodiēti cum diligētia elargiē. Videas ḡ qualiter
 figure 2 diuina scriptura in dñi passione clarescūt
 ⁊ inde postmodū altius eleuare ad admirādā sapiētiā
 ⁊ clementiā dei patris nři qui sic adutili-
 tatē nostrā oīa tam diligēter ordinauit. Via ergo
 inq̃tum possumus ad xpm crucifixū reducamus.
 Dicam⁹ igitur. In p̃ncipio creauit deus celum et
 terrā. i. in filio sic crucifixo angelicā ⁊ humanā na-
 turaz restaurauit. humanā redimēdo; angelicā de
 homībus reparādo. Dixit deus. Fiat lux. Ipse in
 cruce lux ē expellēs oēs peccatorū tenebras p̃ sui
 p̃sentiā faciens diē. ⁊ per absentīā noctē. Fecit ēt
 firmamētum in medio aquaz in cruce diuidēs cō-
 solatiōes tēporales ab eternis vel diuidēs aquas
 sapiētie humane ab aquis sapiētie diuine. ṽl diui-
 dens aquas vicioz ab aquis gratiaz vel aquas tri-
 bulationū ab aquis dignaz seu diuiciarū 9 solatio-
 num. Itē in christo exīte in cruce cōgregate sunt
 aque q̃ sub celo erāt. qz deus posuit in eo oēs inīq̃-
 tates nřas. i. penas p̃ nostris inīqtatibus debitas
 In eo vero facta est congregatio aquarū. qz in eo
 fūerit diluuiū passionū amaritudinū ⁊ opprobrio-
 rum. ⁊ ideo ḡa sui terra apparuit arida. Qui enī
 pro pctis nostris digni eramus mūdatione oīs pe-
 ne liberati sumus merito passionis sue. Tñ vere
 ipse fuit mare magnū ⁊ spaciosum nimis et pfundū.
 Et sic discurre per scripturas fm q̃ dñs tibi
 dabit. qz quasi infinita iuenies ibi. q̃ pulcherrime

dhicam passionē designant. Nec tñ si multo plus
sine cōparatione essent sufficerēt ad ipsam plana-
rie declarandā. Et si quis bene diligēter eas scri-
pturas recolligeret et videret in quo ista et illa xpi
passionē ostendūt videret in hoc eis mirabilē cor-
respōdentiā et audiret ibi mirabilē melodiam q̄ miro
modo dulcoraret cor suum et faceret eū ingredi ī
sanctuariū dñi. Accipe vnus q̄tuncq̄ vis alienā
figurā de passionē dñi nostri iesu christi et videbis
q̄ta est ibi dulcedo si bene cū diligētiarumines.
Aide obsecro illā abrahe figurā de vitulo quē tri-
bus angelis ad vescēdum dedit q̄tam dulcedinē
cōtinet cōtēplationis que tñ in apparētia paruz
vel parua apparet. Quantā ergo cōtinet dulcedi-
nem q̄ in ipso pmo aspectu ipsam mentē dulcorat.
sicut est illa ligni vite in medio paradisi .i. christi
in cruce in medio ecclesie siue in corde virginis q̄
erat sicut paradysus et de fonte egrediēte de loco
voluptatis id est de latere xpi etc. Quid est obsecro
abrahā vitulū tenerrimū de armēto dare ac vescē-
dum tribus viris nisi deū patrē suū filiū vnige-
nitum inocentissimū imo gratie et veritatis plenū
p nostris iniquitatibus tradere morti crucis. et qd
est tres viros vitulo vesci nisi ex illa passionē toti
satisfieri trinitati que erat p nostris iniquitatibus
ad iusticiā famelica. In hoc apparet illius figure
dulcedo q̄ per abrahā intelligit deus pater. et per
vitulū filius. et p illos tres viros ipsa trinitas. cū
tñ non distigantur pater et filius ab ipsa trinitate
nisi qz sunt de trib⁹ psonis due. In hoc dico appet
ieffabil mirat iestimabil dulcedo cordi et tēplatis
qz deo ad iusticiā famescēte in seipso ppter nimiam

benignitatē suā iudiciū flexit. Alioquin deuorasset
 nos iusticie fames q̄ non erat q̄ satisfacere posset
 illi appetitui nisi iste vitulus tenerrim⁹. Deus ḡ
 pater tradidit filium suū omni afflictioni & derisui
 ad satisfaciēdum sibi et filio & spūi sancto pro iniu-
 ria eis illata a nobis. Quid est hoc? Nunq̄d offen-
 dimus eū. debuit seipsum iudicare. Nonne aliter
 potuit vindicare se nisi adiret penam offense. Ipse
 xp̄s erat offensus a nobis: & iterum iudicat⁹ fuit
 a nobis et i nobis & pro nobis. et hoc fin diuersas
 naturas: tamen eadē p̄sona fuit offensa & iudicata
 Comede ergo tu frat̄ dulcissime de vitulo abrahe
 si vis mirabilē refectionē habere. Attende etiā
 q̄cquid in figura seq̄tur. Filius abrahe p̄mittitur
 de sarra post vituli comestione: cum tñ essent abo-
 senes prouecteq̄ etatis. Quid hoc est? Nunquid
 post mortē christi nascit̄ denuo xp̄s qui per ysaac
 itelligitur. Sic certe in cordib⁹ nr̄is. Nam iste
 abrahā senex est deus pater q̄ antiqu⁹ dix̄ in da-
 niele vocat̄ propter p̄cipalitatē auctoritat̄ que
 residere cōsuevit apud senes. Non enī in eo ē du-
 ratōis successio. nā & si p̄pter imensitatē sit eius
 duratio oī termīabilis vite possessio tñ propter ni-
 miā simplicitatē est tota s̄p̄. Iste pater antiqu⁹ de
 sarra antiq̄ post vituli comestione genuit ysaac .i.
 vnicū filium quē genuit & ḡnat ab eterno .i. postq̄
 p nobis in cruce imolatus ē in mentes nostras oī
 malitia antiquatas misit nō p loci mutationē sed p
 mentiū nostrarū irradiatōes. & tunc ridere vere po-
 tuim⁹. q̄ dulce lumē & delectabile ocul⁹ solē iusti-
 cie itueri potuim⁹. & iō vere ysaac dī risus nr̄. S̄z
 nūq̄d dño mirabile fuit q̄ antiqu⁹ de antiq̄ ḡnaret.

Ita of admiratōne dignū ⁊ gratiarū actione q̄ ille
q̄ est sūme maiestatis ⁊ ātiquus ppter auctoritatē
p̄cipalitātē vilissimarū altarū ⁊ ydolatrarū oīq̄
malitia antiquorū voluerit recordari. S; hoc ma-
xime mirū videtur: qz post mortē vituli. i. filiū qz eo
ipso digni eramus carētia eius qz ip̄z occideram⁹
Fecit ḡ benignissimus dñs antiq̄to t̄p̄e et antiq̄ta
malicia nobis bñ. qz facim⁹ ei male. occidim⁹ filiū
suū. ⁊ illa morte nobis xp̄z dānavit. Aīde ⁊ attēde
mirabilia dei. S; nōne anxieris in corde in nouis-
simis dieb⁹. iam sene sarra? Quid si sarra mortua
eēt. quid si paululū expectasset q̄ tāto distulit t̄p̄e
Nōne defecissem⁹ in īiquitatib⁹ nostris nisi esset
ysaac: āplius risus n̄r Sed q̄re plus modo q̄ prius
Nōne qz abūdauerūt inīqtates pre cetetis. Ḡras
tibi dñe iesu ḡras agimus: qz recordat⁹ es nostri
repugnātibus meritis nostris. Totū ergo me tibi
debeo. imo in īfinitum plus q̄ totū si possem. qz nō
solū me fecisti totū sed imēsa etiā benignitate tua
me refecisti. Accedā ergo ⁊ attēdam ad te totus/
et tibi totalī adherebo. Ibi req̄escat cor meū ⁊ de
cetero p̄ deuā nō discurrat. Si ergo in p̄dicta pas-
sione mens eleuari d; per sciētiam figurarū corre-
spōdentū ⁊ p̄figurantiū ipsaz vilissimā passiōē
Debet enī eas cū summa diligētia ruminare. ⁊ in
illos diuine bonitatis ⁊ benignitatis thesauros p̄
ip̄sarū considerationē introīre donec intrī eleuet̄
vt tota mens in xp̄m suū dñm vulneratū totalī
perfundatur ⁊ eius amore absorbeat̄ cor eius.
Hoc tamē donum dei est totūqz ab ipso ⁊ recogno-
scere debet: faciat tamen quod in se est.

¶ Sextus gradus per donū pietatis.

Sextus est etiā ibi ascensus per bonū pietatis
 Cū enī homo cōsiderat illa intima pietatē viscera
 dñi nostri Iesu xpī que sup nos effudit in cruce ta
 liter moriēdo pro nobis mouet ⁊ aperitur cor ei⁹
 erga proximū suū vt libēter pro salute sua se to
 tum ei īpendat p quovidet suū dñm crucifixum
 Dilatatur cor eius ad sanguīnez christi redēptos
 ⁊ sicut toto corde compatitur dño suo Iesu xpō in
 cruce pēdenti. ita itime ⁊ quasi subimetipsi p̄dolet
 p̄mo suo ab ipsis vulnerib⁹ recedēti imo istū san
 guinē conculcātī. Ideo vulnerat cor eius propter
 contēptum sui. dñi vulnerat. et ppter 9 passionē
 scz proximi beatāvitaz in eternā mortē volūtariē
 9minutātis. Deividet 9temptū. mortē christi filiū
 dei vnigeniti contēptam eiusqz preciosissimū san
 guinē conculcatū. nobilissimā creaturam dei yma
 gine insignitā volūtariē ire ad inferni suspēdium
 Et sicut malis cōdolet: ita bonis cōgaudet vidēs
 eos recipiētes effectum vulnez Iesu christi. Cum
 oībus intrat vulnera illa ⁊ sit vnū cum illis. Cum
 gaudētibus de bono gaudet ⁊ cum tristātibus de
 malo tristat. Quēlibet proximū reputat seipsum
 vidēs se ⁊ proximū esse ab eodē creatos consimili
 ymagine insignitos eodē sanguine redēptos et ad
 idē premiū ordinatus. Et ex hoc p̄cipue ad proxi
 mum cor suū aderit. qz videt dñm suū pro oībus
 crucifixū. et ideo ipm in oībus requirit in omnib⁹
 cōsiderat ⁊ in oībus p suo modulo intuet scz xpm
 suū contēplans. totusqz ē proximi qz totus ē cruci
 fixi. O q̄tum cordis gaudiū q̄tumqz tripudiū euz
 videt proximū suū dñm bonis opibus honorare
 Non iuidet. nō emulatur. nō detrahit. nō retrahit

non impedit. nō retardat signis dictis aut factis
causaliter seu occasionalit̃ sed totalit̃ sitit proximi
profectū ⁊ detestatur defectū vtrūq; reputēs suū
⁊ hoc maxie placet dño nostro iesu xpo crucifixo.
qz pro ipsarū salute ⁊ paterno amore est ipse affix⁹
in cruce. Nārum salus honor diuin⁹ cōpassio pro
ximi inflāmatio sui sūnt pprie attendēda in vulne
ribus xpi. et p̃ illud pietatis donū modo mirabili
aīa eleuatur in deū suum. Nā enī homo in q̃tum
pōt se nititur ⁊ formare illi dīne pietati quā erga
nos manifestauit in cruce. tunc aīa precipue com
placet ipsi xpo. ⁊ ideo sibi conformatā sibi dilectā
pietatē apertā ad suos āplexus tanq̃ spōsam ele
ctam adduxit. Hanc amat. hanc diligit hanc strin
git quā videt secum idē sentire sibi ⁊ patiēdo. idē
sapere deū honorādo. idē zelare aīas sit iēdo in se
ipsum trāssformari nimio amore ardēdo. Ideo pie
tas ad oīa vtilis est. q̃ ⁊ diuinū honorē appetit et
dolores ab aīabus expellit ⁊ aīarum fructus sitit
et chisti sanguinē in anima sua requirit. ⁊ amorē
erga deū ⁊ proximū erigit ⁊ ignit ⁊ c. Tēdāmus
ergo carissimi qz pro certo credo q̃ istud donū inf
oīa ⁊ forte pre aliis imo firmiter credo q̃ pre aliis
placet dño deo nostro iesu xpo. Faciamus ergo
obsecro beneplacitū eius. ⁊ pietatē suā hauriam⁹
de latere eius. Simus oēs vnī in dño nostro cruci
fixo. et nichil nisi iesu in in p̃mo redāmus. ⁊ sic
in proximū tēdāmus vt sup in chisti vulneribus
recurram⁹ cū ipso. Nā o proximū nostrū aspiciam⁹
vt pulchrū aut hmōi que aīam retrahere a xpi vel
eius amore possunt: s; vt chisti morte redēptum
sanguine xpi pfusum. Nā proximi cū sanguine xpi

intret in cor nostrū nichil nobis sit difficile. nichil videat vile. etiā ignominiosa mortē mori pro illo p quo dñs noster ē cūz tanta ignominia crucifix⁹ imo oēs sitiamus p aīarum salute oēs afflictionē oēm ignominia z mortē etiā turpissimā sustinere. Sit vnusq̄sq̄ primus sicut cor nostrū p quo fuit cor vel corpus dñi nostri iesu xpī tot dolorib⁹ aggrauatū. Multiplicem⁹ p̄dicatiōes exercitatiōes bona exēpla/orōnes/ieiunia/ genuflectiōes/vigilias z vilitatiōes pro aīarum salute. Hec sit officiū nostrū. hec gloria z consolatio nra semp pro aīabus aliqd deo offerre. Nā cesset lachrymarū fōs ab oculis nris p nostris z proximorū pctis. Sufficiat nobis carissimi his doloribus in hac valle miserie satiari. Semp proximorū peccata z nra pen-deāt in oculis nris imo intrent z penetrēt intima cordis nostri. z semp vbic⁹ et in oībus dñs noster iesus xps pro pctis nostris crucifixus occurrat. Nec pietatis ascensio totū emollit cor et dilatat z inter christi āplexus collocat z quietat.

C Septim⁹ gradus per donū timoris.

C Septim⁹ gradus ac vltim⁹ ascēsus est p donū timoris a quo oīs perfectio actionis et contēplationis obseruatur vel conseruat dumtaxat vt seruitus excludatur. Et est iste ascēsus per hunc modum in passione dñi nostri iesu christi. Quādo enī hō videt q̄ filius dei dñs deus suus natura hūana assumpta tanta p peccatis nostris sustinuit z tam grauissime pctm nostruz in se iudice inocētissimo imo deo nostro piissimo vindicauit: cōsiderat q̄ta pena q̄tis opprobriis atq̄ illusionib⁹ et flagellis dignus est ipse qui ipsam nequitiam perpetravit:

Cognoscit etiā ex hoc q̄tum peccatū suū summe
maiestati displicuit ⁊ q̄tum ip̄m abhorruit dñi ad
ip̄sum abluendū suū filiū tradidit morti crucis.
Sicut ei deo displicet filiū contēptus ⁊ occasio. sic
suo modo ei nostrū displicet pct̄m pro quo facta ē
illa traditio. imo tantū pct̄m nostrū abhorruit. vt
potius morrē filiū q̄ peccatū substat. magis sibi
placuit filiū tradē cruci q̄ dedecus pct̄i sustinere.
Eideat ergo hō ⁊ consideret q̄tum illā maiestātē
offenderit dñi ip̄sum deū etiā post tale iudiciū con
tēpsit. rursus q̄tum in se est dei filiū crucifigens.
Mirū est quomodo hō nimio timore nō continue
tremat corā deo quē offēdit sicut tremuit populeū
foliū cum a magno vento mouet. ⁊ deberet quasi
in cinere ⁊ terra pre timore resolui. Recurram⁹ q̄
carissimi ad vnitatē ⁊ nequitia nostrā et diuinam
offēsam. ⁊ corā ip̄so nos humiliem⁹ q̄tumcūq; po
terimus. q̄ adhuc modicū est s̄m q̄ 9grueret neq̄
tie n̄re ⁊ maiestati sue. p̄aueam⁹ atq; vereamur
oculos nostros ad celū leuare ⁊ tondam⁹ pectora
more publicani vt nobisip̄is pct̄oribus misereat.
Dicamus. magnū est si idignabit aspicere nos: q̄
pro vilissimo stercore contēsimus ip̄m. Timore re
uerētie illius sūme maiestati in nichilū prout pos
sumus redigamur et de cetero de nobis nō nisi vi
lia sentiam⁹. Cōtra nostrā prauā nequitia aīemur
⁊ nosip̄i nostri iudices sumus. vindicem⁹ in nobis
iniuriā dñi nostri ⁊ q̄tum possumus nos cōculce
mus dicētes vnusq̄sq; intra se. Si pro pct̄is meis
dñs meus ita vilificat⁹ est ⁊ afflictus quō mee vti
litati et afflictioni parcere potero qui peccant.
Abstine a me vt de cetero presumā de me nisi dete

stabile vilissimū ⁊ abhominabile stercus cui⁹ feto
 rem ego ipse sustinere nō possum. Ego ipse q̄ contē
 pssī dñm deū et p̄ quo mortuus est dñs deus meus
 iesus. Jam horrēt me vestimēta mea ⁊ mirū videē
 quō me nō detestatur oīs creatura. qz omniū crea
 torē contēpssī. Sic tñ timere debemus vt semp de
 dei īfīnita clemētia cōfidamus. qz certe in īfīnituz
 sua bonitas excellit malitiā nostram. Et iste supra
 dictus timor ⁊ humilitatē et reuerētie est mire as
 cēssionis occasio. qz tunc p̄cipue ducitur hō ad sup
 abūndantiā gratie. Sed ne tibi displiceat carissime
 frater si hui⁹ timoris occasione aliquā disgressio
 nem fecero a dñica passione. Intēdo enī tandē re
 uerti ad illā. vt plenus ergo hui⁹ timoris ꝑceptuz
 tibi exp̄mere valeā. Jam michi videē vt tota hui⁹
 mundi machina post me ⁊ contra me nephan
 clamet ⁊ dicat. Iste est ille qui dñm deū nostrū cō
 tēpssit et contēnit. Iste est ille vanissim⁹ ⁊ nequis
 simus q̄ plus vanitates q̄ dñm dilexit. Iste est ille
 pessim⁹ ⁊ ingratisim⁹ q̄ plus dyabolicis figmētis
 q̄ diuinis bñficiis est tractus. plus sibi cōplacuit
 dyabolica neq̄tia q̄ diuina beniuolētia. magis ele
 git eē seruus dyaboli q̄ filius dei. Iste est q̄ in pre
 sentia dei ei īiuriari nō timuit. iste trahi nō potuit
 diuinis blādictis nec terreri diuinis iudiciis. Iste
 certe est q̄ diuinā potētiam diuinā sciētiā diuinā
 sapientiā. diuināq̄ bonitatē suis maleficiis contē
 pssit. et q̄tum in se fuit irrissit. Plus timuit vni īfir
 missimo viro īiuriari q̄ summe potētie dei. Plus
 verecūdabatur corā aliquo vilissimo rustico aliq̄
 turpia pagare q̄ corā summe sapiētie deo nephan
 dissima ꝑpetrare. plus āplexus est stercus fetidis
 d. i.

simū q̄ summe bonū et summe suauissimū. cum tñ
id eēt in phibitione istud in p̄cepto ⁊ exhortatiōe
Iste est qui deū pro nichilo reputauit et nō p̄ deo
adorauit ⁊ vanitatē supra deū dilexit cōuertebat
se ad abhominabilissimā sanīē ⁊ dorsum vertebat
ad diuinā maiestātē. Quid dicā? omnia abhomiā-
bilia nō timuit in dei p̄sentia p̄petrare. Hec verit̄
est creatorē suum. Clamāt suo modo creature ⁊ di-
cunt. Iste est q̄ nobis abusus ē et qui debuit in bñ
placito creatoris nos ordinare fecit nos ad dyā-
boli dōlū fūire. dūz nos supra deū amauit magnā
nobis iniuriā fecit. Iste est nephādissimus hō qui
nos ad honorē dei factas in iūriam dei cōuertit
debuit nobis in beneplacito dei vti. ⁊ voluit poti⁹
nobis in dyabolica seruitute abuti. Erat aīa eius
ad ymaginē dei facta. ⁊ ip̄am deturpās voluit om-
niū nostrū ymagine insigniri. Terrentior enī fuit
terra fluxibilior aqua. vātor aere. plus ardescēs
vel ardētior igne cōcupiscentiē. durior saxis. con-
tra se crudelior brutis. contra malos venenosior
basilicis. Quid dicā? Hec deum timuit. nec hoīes
reueritus est. suum venenū q̄tum in se fuit in mul-
tos diffudit. nunc oculis. nūc cogitationib⁹. nunc
verbis. nūc gestibus ⁊ factis. Non suffecit ei deo
iuriari in se s; ⁊ alios ad dei iniuriā quasi inq̄tuz
potuit puocauit. Quid dicā? Seipsum quasi ali-
quid magnū non oīpotentē deū existimauit. dum
nec dei voluntate nec aliqua lege voluit regulari
sed p̄ libito contra deū ⁊ prout sibi placuit sua vo-
luntate vagari se p̄ suo posse supra deum erexit.
Si deus suum nō adīpleuit beneplacitū et aliqua
aduersa intulit vel nō semper sue felicitati puidit

contra ipsum dñm deum suū quasi contra vnū suū
 famulū turbabat. Non deū dilexit propter deum
 sed ppter seipsum. ⁊ deū ordinans ad se tanq̃ ad
 finē. In sua ppria volūtate oīa ad se tanq̃ finem.
 et deus ⁊ finē victimū prout potuit ordinauit. Et si
 dimisit aliquādo peccare nō dimisit propter odiū
 ⁊ detestationē mali et delectationē summi boni.
 sed qz aliquando timuit sue pelli. Tñ semper erat
 ad se reflexus siue in dimittēdo siue in faciendo. ⁊
 oīa propter se vel dimisit vel fecit. Tam de bonis
 q̃ de malis voluit cōmendari ac si deus eēt a quo
 cuncta que sunt bona ⁊ mala ordinātur in bonum
 Quid vltra discurrā? Supbior fuit lucifero, pre
 sūptuosior adā electo de paradiso. qz illi claritati
 pleni habuerūt allectiūū aliquod imo maximum
 ad presumēdum. Iste aut̃ plenus fetidissimo ster
 core tenebrositate ⁊ miseria non habuit nisi retrā
 hentia. Clamāt ergo cōtra me indignissimū dignis
 sime oēs vel diuerse creature ⁊ dicūt. Venite ⁊ dis
 perdamus eum. q̃ totus fuit dedit⁹ in iure dei nři
 Tñ suo mō clamat ⁊ dicit fra. Quare tā neq̃ssimū
 sustineo? Alqua dī. quare eū non suffoco? Dicit aer
 Quare nō deficio? Ignis dī. quare eū nō 9buro.
 Lapis. quare eum nō lapido. Infernus. quare eū
 nō deuoro ⁊ crucio. Heu heu miser quid faciā. quo
 ibo. qz cī cōtra me sunt armata. Ad quē recurrā.
 quo diuertā. Contra oīa feci. deum contēpsi. ange
 los irritaui. sanctos inhonoraui. homīes viatores
 multip̃r offendi. abusus sum ceteris creaturis.
 Quid tñ discurre. hoc ipso q̃ deo creatori oīm iū
 riat⁹ sum cū ipso simul oēm creaturā offendi. He
 scio q̃ miser q̃ me 9uertā q̃ oīm me 9stitui inimicū
 d. ij.

nec superius vel inferius aſſi vel retro a dextris vel
a ſiniſtris declinare poſſum. imo nec interius nec
exterius. Conſciētia enī mea contra me pugnat ⁊
torū diuinū eſt cor meum. Euigilabo ego miſer/et
oculis ſine fine plorabo dū ſuꝫ in hac valle miſerie
Si forte dignetur me reſpicere piſſimus pater ſcio
quid faciā vel facere diſpoſui. Proiciā me in con
ſpectu dñi dei mei ⁊ dicā ei. Exauere dñe ego ſum
ille tuus peſſim⁹ iūmicus neq̄ſſimus ſeruus nephā
diſſima creatura q̄ feci deteſtabiliſſima in p̄ſentia
tua. Non ſum dignus dñe creatura tua eē etiā in
q̄taciōꝝ pena cōſtitutus. Si enī ego ſolus habere
illā penā infernalē quā oēs demones ⁊ oēs hoīes
dānati habebūt nō ſufficiēter ſm peccata mea pu
nirer. Expāde dñe ſup hunc miſerū palliꝫ imenſe
clemētie tue. ⁊ vincat neq̄tiam meā immēſa boni
tas tua. Recognosce in me ymaginē tuāꝫ q̄uis de
turpatā. ⁊ deduc me ouē q̄uis errantē ad te piꝫ
paſtorē. Gratulet dulciſſimus pater de redeunte
p̄digo filio. paſtor bonus q̄ inuēta oue. ⁊ piſſima
mater q̄ dragma repta. Q̄q̄ felix erit dies ⁊ hora
qñ ſuper collum meū corruēs ⁊ oſcula exhibebis.
erit te quidē poſſim placere ſcio qd faciā. Contra
meip̄m ego ipſe armabor ⁊ ero p̄ ceteris crude
lior michi et ſeueriſſim⁹ iudex. Afficiā me vndiq̄
penalitatib⁹ ⁊ anguſtiis et me tanq̄ lutū fetidiſſi
mum cōculcabo ⁊ abhomiabor me ſicut ſtercus ⁊
itollerabilis ero michi metipſi. In mea ꝑuſſione ⁊
deiectione et conculcatione ſiue a me ſiue ab aliis
illata letabor ⁊ exultabo cū apparuerit ignominia
mea. Et qꝫ nō ſufficiō me deteſtari. contra me vni
uerſum cetū creaturāꝫ ꝑgregabo ⁊ a qualibet cō

fundi et puniri desiderabo. quia earum contemptum creatori
 rem. Nec erit michi thesaurus desiderabilis super me
 penas et opprobria aggregare et eos itimo corde
 diligere quod me audierit in hoc facto. Deum conso-
 lationem et honorem vite presentis horrebo et velut valde
 hostes blandientes habebo. Credo firmiter quod si sic
 fecero vniuersa quousque a me offensa ad michi compa-
 titurum potius quam ad vindicandum inclinabo et quam prius
 contra me clamabant nunc suo modo pro me creatori
 suo intercedent. Sperietur super me indignum et miser-
 rimum diuine pietatis thesaurus sed et illustrabor in
 eum vel gloria sua. Eruar vestimentis viduitatis ni-
 mie et claraveste fulgebo. et certus sum quod si sic me
 deiecero sicut dixi quod nunc sum omnibus creaturis ab-
 hominabilis et malo dignissimus propter nimiam cle-
 mentiam dei mei ornabor monilibus et in eius spon-
 sam assumar. Introibo secum in cubiculum eius et tan-
 dem secum matrimonium consummabo. Resoluar in
 ipsum et fiat vnus spiritus cum eo. et quod prius eram demo-
 niacus ero diuinus. O mira et inenarrabilis imutatio
 dextre tue domine deus meus. Ad quid ergo retarda-
 bo adimplere quod dixi? quomodo capient somnum oculi mei.
 aut quietam cor meum donec veniam ad diu desideratum
 spiritum meum et dominum meum iesum. Currant ergo vndique
 opprobria et flagella et me nequissimum introducant
 ad benignissimum dominum meum iesum. Omne honorifi-
 cum et delectabile sit procul a me nec audiat in finibus
 meis. Solus honor diuinus in omnibus nobis requi-
 ratur et abiectio nostra. Scio etiam quid faciam dominum meum
 iesu vulnera introibo. et in eius dolores et oppro-
 bria quantum potero transibove vel transformabor et eius
 opprobriosissimam passionem induam tanquam vestimentum

regale ⁊ nichil requirā nisi q̄ sunt conformia huic
passioni. Ceteraq; abiiciā sicut stercus. Que crea-
turarū audebit de cetero post me conciamitare/si
fuero hac veste indutus. Jam xp̄i passio p̄ me pro-
ut necessarie fuerit contra oīa militabit. Non erit
q̄ contra me militare audeat/si xp̄i stigmatib⁹ fu-
ero cōsignatus. Ubique ⁊ semp habitabo in illis ut
sim q̄si in castro securus ab omni īpulsu maligno.
⁊ impossibile erit carissime frater q̄ si fuero bñ in
xp̄m crucifixū trāformat⁹ qui sim illi cōformis ⁊
coheres in regno ubi illi sūt dilectissimi dei q̄ sunt
crucifixi cum xp̄o. Non enī pōt se deus negare san-
guine xp̄i perfuso. Ornabo ḡ genas meas christi
cruore ⁊ ero amabilis deo, mirabilis mūdo, lauda-
bilis ⁊ solatio brōy clamabūt ⁊ dicēt. Quis ē iste
formosus in stola sua, q̄s est iste d̄ sic gloriose ince-
dit laureat⁹ in sanguine xp̄i? Certe oēs p̄dicabūt
me beatū qui oculū habebūt apertū. Quā non dubi-
tes frater carissime q̄ hoc ē summū refugiū ad oē
malū vitādum ⁊ ad oē bonū assequēdum. Hic deli-
ciarū paradisus: de cui⁹ lateris medio abūdantia
oīs dulcoris ⁊ suauitatis emanat. Ibi inebriat hō
dulcedine īdicibili et mira amenitate alienat a se
⁊ super excedētī deuotione reparat et sic sup̄fert
in christo. Ibiq; requiescit inter āplexus dilecti.
Hec aut̄ omīa carissime frater redigamus ad tria
ad que semp tenemur vel conemur: scz ad honorē
dei compassionē christi ⁊ proximī et delectionem
nostri. Et hoc toto corde ⁊ nichil aliud sitiamus.
Qd nobis ꝓcedat q̄ uiuit ⁊ regnat ⁊c.
¶ Q̄ xp̄s in sua passione beatitudines octo p̄fecte
habuit.

b *Exatitudinē septē refulget clarissimus splē
 dor in hac vilissima passione dñi nostri iesu
 christi. imo proprie hic est fons & origo earum et
 etiā allectiuū & directiuū exēplar. Quis enī paup
 spiritu nisi xps in cruce nudus? Quis mitis nisi q̄
 tanq̄ ouis ad occisionē ductus est: & corā tondēte
 se nō apperuit os suū? Quis lugēs nisi qui cū cla
 more valido et lachrimis preces supplicationesq̄
 offerēs pro suis crucifixorib⁹/et nobis pctōribus
 suisq̄ iūmicissimis quos excusabat apud deli p̄ez
 incedēdo dicebat. Pater ignosce illis qz nesciūt
 quid faciunt. Ipse enī plus pctā nostra lugebat q̄
 penā suam. plus q̄ patiēdo nobis q̄ sibi. Quis xō
 esuriuit & sitiuit iusticia: nisi xps in cruce p pctis
 nostris satisfaciēdo iūrie patris esuriēs et sitiēs
 aīaruz salutē. in cui⁹ rei signū dicebat. sitio. Quis
 vero misericors nisi hic samaritan⁹ qui trāseunte
 sacerdote & leuita infundēs vinū & oleū vulnerato
 alligauit vulnera & iposuit iumēto suo scz corpori
 pprio nostras infirmitates assumēs p nostris pec
 catis. Quis patiens nisi qui iustissimus & innocē
 tissimus pro pctis & iniusticiis nostris crucifixus
 vi amoris et ardore caritatis iniquitates nostras
 portauit super lignū. Ubi relucet mūditiā cordis
 nisi in eo qui innocēs imolatur & ipse corda nostra
 suo sanguine p̄cioso mūdauit & lauit. Quis vero
 pacificus nisi ille q̄ est pax nostra. qui fecit vtracq̄
 vnū & passione suā pacificauit nos deo in sanguie
 suo. Quis vero psecutionē passus est ppter iusti
 ciam quā hēbat faciebat p̄dicabat et sitiebat: nisi
 ille q̄ est a iudeis crucifix⁹. Vere hic ē x̄e btūs cui
 maledixerūt hoīes aduersus eum mētientes. Nec
 d. iiij.*

sunt beatitudines quas h[ab]et ipse christus docuit
in seipso qualiter sint adimplende suo exēplo mon
strauit.

¶ In cruce apparēt duodecī fructus spūs quos
enarrat apostolus ad galathas. ca. x.

i In hac etiā crucis arboze sunt illi suauissimi
fructus q̄s enarrat ap[osto]lus ad galathas capi
tulo quito dicens. Fructus autē spūs sunt caritas/
gaudiū/pax/patiētia/lōganimitas/bonitas/beni
gnitas/manluetudo/fides. q̄z ibi est fundamētum
fidei et fulcimētum et verū oblectamētum in rōne
sui obiecti et nō subiecti: q̄z in xpō nō fuit fides. Se
quitur modestia continētia et castitas. hec oīa mani
festissime relucēt in passione xpī in cruce. Et ideo
guenietissime subdit apostol⁹ ibidē. Qui autē sunt
christi carnē suā crucifixerūt cum viciis et cōcupis
centiis: scz vt manifestissime ostēdat hos fructus
pēdere in arboze sancte crucis quos capē possunt
conformātes se ei affligātes seipso cruci.

¶ In cruce speculari possumus pulcherrimū ex
emplar. x. mandatorū decalogi ca. xi.

St etiā in hac vilissima passione reglā et exē
plar et executio mandatorū dei. vt sicut ipse
fuit deo patri obediens vsq̄ ad mortē: sic et tu obe
dias vsq̄ ad mortē diuinis mandatis. Possumus
autē ibi speculari exēplar pulcherrimū omnīū mā
datorū. Quantū enī ad primum mandatū inq̄tum
ipse hō summus dei cultor fuit. offerēs se deo p̄ri
in ara crucis sacrificiū medullatū oblationē et ho
stiam pacificā pro pctō. Quantū ad scōm mādatū
nō assumpsit nomē dei in vanū nec falsum iurauit
sz in passione crucis vilissima q̄ patrib⁹ iurauerat

adipluit. Quantū ad tertiū mandatū sabbato in sepulchro quēuit et ibidē etiam nos debemus celebrare sabbata nra nō in trufis vanitatib⁹ et discursibus s; in dēte cum graciā actione. Quantū ad primū preceptū scōe tabule patri summā reuerentiam in cruce exhibuit dū se ei vsq; ad mortē cruci hūiliauit vt debitū honorē contra iniuriā a nobis illatam ipenderet ei. Exhibuit etiā debitā reuerentiā matri sue cui nō solū modo fuit subiectus: imo in cruce pēdens cū magna diligētia dilecto discipulo eam cōmendauit. Quantū ad scōm nō solum mortuos nō occidit s; etiā sua vilissima passione et morte mortē occidit et mortuos viuificauit. Quātum ad tertiū contra mechā detestabilē sibi in matrimoniu copulauit ecclesiā spōsus castissimus et spōsā castissimā eligēdo nō hntē maculā neq; rugā q̄tū ad quartū nō rapinā arbitrat⁹ est eē se equalē deo s; exinanuit semetipm formā serui accipiens. Vel dicimus q; furtū nō fecit sed furtum recuperauit per noctē. Descendit enī inferos et spoliavit infernū et quos furtiua man⁹ dyaboli de bonis iniuste rapuerat et iniuste detinebat merito sue passionis redemit captiuāq; ducens captiuitatē dedit bona hoībus. Quantū ad quītum nō solū falsum testimoniū non dixit sed p veritate quā dicebat et faciebat contra se falsos testes habuit dicētes cōtra eum blasphemā et nequitā propter qd etiam adiudicat⁹ est mortī. Quātum ad sextū et septimū non solū nō aliena cōcupiuit: sed etiā semetipsum primis in cruce donauit. Sic igif manifestissime apparet qualif mandatorū obseruantia relucet in passione gloriosa dñi nostri iesu christi.

¶ Quia a passione dñi omnia sacramēta ecclesiastica
trahunt virtutē 2 q̄ sine ea īpossibile est intelligē
sacram scripturam: ca. xii.

B hac etiā sacratissima passione oīa sacramē
ta ecclesiastica trahūt virtutem q̄ sunt nobis
contra om̄ē morbū spiritualē saluberrima medi
cina. Nec etiā vilissima passio est nobis diuinarū
scripturāz dauitica clauis que aperit 2 nemo clau
dit et nemo aperit. Sine hac enim īpossibile ē in
telligere sacram scripturā. 2 hac bene in mēte im
pressa oīa in luce clarescūt. Incipias ab adā. quō
eua de latere eius forata est. 2 de ligno vite in me
dio paradisi de īmolatione abel et morte eius. Et
sic per totam scripturā discurre si vis videre quō
veritas eius resplēdet in speculo passionis.

¶ Quō in beata dñi passione relucēt oīm angelī
carum hierarchiarū officia. ca. xiii.

E p̄dictis manifestissime apparet quō a pas
sione ch̄risti emanat om̄is perfectio 2 in ea
relucet oīs pulchritudo ecclesiastice vel euange
lice hierarchie. Simili modo in ea resplendet 2 re
lucet oīs perfectio pulchritudo et decor angelice
hierarchie. Nam in ea primo 2 p̄cipaliter reful
get ille seraphicus ardor amoris. qz maiorē car
ritatē nemo habet vt animā suam ponat quis pro
amicis suis. Non credo q̄ oēs angeli de paradiso
possent suis intelligētis capere hanc vehemētiā
caritatis qua dñs noster iesus voluit talia pati p̄
nobis vilissimis seruis imo neq̄ssimis inimicis ei⁹.
Refulget etiā cherubica speculatio 2 intelligētia
veritatis. Nichil enī scio in hoc mūdo q̄ tantum
veritatē scripture elucidet tm̄ ad celestia contem

planda eleuet, tñ ad deū sapiēdum illumiet sicut
passio iesu xpi. Hic vere inuenit sciētie plenitudo
hic etiā maxime splēdet erga maiestatē eternam
thronica reuerētia ⁊ veneratio. Sicut enī illi cele
stes spūs throni dicūtur. qz in ipsis dñs deus tanq̃
in suo throno q̃escere ppter nimiam venerationē
⁊ reuerētiam quā erga diuinā maiestatē habēt, qz
ipse d̃escit sup humiles ⁊ timētes eius sermones.
sic ⁊ in hac vilissima passione dñi nostri iesu xpi dñs
dñs deus tanq̃ in suo throno quiescere. qz ibi fuit
excellēs humilitas reuerētia ⁊ veneratio summa
erga maiestatē eternam. Nullāq̃ credo angelorū
reuerētiam huic posse 9 parari. Et ideo vt p antro
patos loquar spūs dei peccatis nostris irritatus
et inq̃etatus in hac beatissima passione pacificat⁹
fuit ⁊ quieuit. Naturalit̃ enī dei thronus potest
appellari passio. qz in ea. i. in signis eius iudicatu
rus est mundū. Tñ etiam firmiter credo q̃ ad mū/
dum iudicandū de neq̃tia sua apparebit ibi lācea
corona spinea clauis spongia ⁊ hmōi. et dñs iesus
cū stigmatibus suis qui clamabit dicens. Videte
qualia a vobis in vobis ⁊ pro vobis passus sum ⁊
tamē ingrati oīa contēpsistis ⁊ p nichilo penā et
ignomiā meam duxistis. Ite ergo maledicti in
ignē eternū r̃c. Et sic patet de prima hierarchia
In hac etiā beatissima passione relucet dñationū
precellētia. humiliavit enī semetipsuz factus obe
diens vīq̃ ad mortē. mortē aut crucis. Propter
qđ et deus exaltauit illū ⁊ dedit illi nomen qđ est
super omne nomen. Ibi etiā relucet vel resplēdet
potestatum resistētia. qz illam dyabolicā potesta/
tem de qua dicitur q̃ non est potestas super terrā

que 9 paretur ei ipse iesus victoriosissime sibi sub
ingauit p patibulū crucis ⁊ mortem moriēdo des-
truxit. Refulget etiā ibi virtutū efficac operatio
et p̄cipue ibi fuit virtus cordiū penetratiua et at-
tractiua. **U**n illud est. Cū exaltatus fuero a terra
oīa trahā ad meipsum. **U**n q nos credamus ⁊ dili-
gamus eū nullo mō nobis ipsis attribuam⁹. qz ne-
mo venit nisi tractatus. In quo notat⁹ motus non
volūtarius ex pte nostra sed potius volētus. ⁊ sic
p̄ de secūda hierarchia. Clarefcit etiā in hac bea-
tissima passione principatū regimē. qz factus est
p̄cipatus sup humerū eius. Ibi etiā virescit ar-
chāgelorū resolutio. qz per hanc gloriosissimā pas-
sionē fit sufficiens leuatio ab oī culpa ⁊ ab oī pena.
Ibi etiā lucescit angelorū reuelatio qua occulta
scripture abdita v̄l abscondita ⁊ diuinorū secretorū
mysteria pandūtur p apertionē lateris xpī. ⁊ ideo
merito in eius morte velū templi scissum est appa-
rent q̄ erant in sanctis scripturis occulta. et sic p̄
de tertia hierarchia. ¶ Ex his ergo oībus patet
manifestissime quō solū ecclesiastica s; etiā ange-
lica hierarchia in passione dñi refulget. Et sicut ē
angelorū purgare illuminare et perficere: sic imo
multo magis in passione xpī reperit aperte. Per
has igitur cōformitates quas xpī passio ordinib⁹
angelorū habet conueniētissimū fuit nō solū redi-
mere aīas: sed etiā ad reparationē angelice ruine
conueniētissime disponere ⁊ ordinare. Propter
enī miā caritatē que resplendeat in cruce: incen-
dium amoris erga deū ⁊ proximū in hoībus accē-
debat. et sic reddebātur ⁊ adhuc reddunt apti ad
supereminētē seraphicū ordinē. Per veritatem

etiā in hac beatissima passione exp̄ssam illumināt
 hoīes 9 tēplantes ipsam ad diuine veritatis cogni-
 tionē. ⁊ ideo apertī sunt ad cognitionē ⁊ restaura-
 tionē cherubin. Et per magnā humilitatē et reue-
 rentiā ⁊ venerationē erga dei maiestātē que fuit
 in illa passione puocātur hoīes ad consimilē pro-
 suo modulo humilitatē ⁊ venerationē ac reueren-
 tiā et honozē. ⁊ sic apti sunt ad thronozū repara-
 tionez. Exēplo etiā illius excellētissime dñationis
 diuine per passionē habite de qua dictū est supra.
 propter qđ et deus exaltauit illū 2c. hoīes prouo-
 cantur vt macerationib⁹ ⁊ afflictionib⁹ corporali-
 bus nitātur vicis et 9cupiscētis dominari ⁊ oēm
 sibi animi appetitum subiugare vt nichil ociosum
 nichil inordinatū presumāt in ratione hoīs dñari
 sed oīa recto iudicio rōnis huiusmodi appetituz
 genua flectātur. ⁊ sic apti fiant ad reparationē or-
 dinis dominationū. Et vt breuiter transeā sic per
 reliquos ordines discurre siue p ordinū perfectio-
 nes fm q de istis dictum est vt scz per resistētiam
 contra dyabolicā temptationē ⁊ fraudez ad pote-
 states. ¶ Per virtuosas opationes ⁊ cōuersationes
 ad virtutes. ¶ Per diligēs regimē omniū sensuum
 suoz ⁊ motuū internozū ⁊ etiam aliozū hoīm si ad
 ipsum spectāt ad p̄cipatus. ¶ Per reuelationē ne-
 cessitatū ⁊ diligētiarum primozū ad archāgelos
 ¶ Per predicationē ⁊ doctrinā ad angelos. Vel si
 vis dicere q archāgelozum est maiora angelozū
 minora docere. sic doctozes ad archāgelos predi-
 catores ad āgelos ordina. Et hec oīa ad passionē
 chrīsti ordina sicut de seraphico ⁊ aliis dictū est.
 ¶ ¶ Potes etiā aliam breuē assignare rōem quare

passio xpi fuit ydonea ad reparationē angelorū. qđ
sicut illi p summā presumptionē ⁊ superbiam cecide-
runt. ita per infimā exinanitionē ⁊ humiliationē
christi crucifixi veri dei ⁊ hoīs. debuerūt predicti
ordines ex hoībūs in suis oculis abiectis ⁊ humi-
libus reparari vt qđ superius dictū est picularitē
p reparationē thronorū hoc pro oībūs vniuersa-
liter restaurēdis ordinibus sumam⁹. His autē eis
rōnibus quibus videm⁹ qualiter angelorū docor ⁊
⁊ pfectio in xpo crucifixo refulget posum⁹ videre
quō in ead passionē refulget gloria hoīm. beatorū.
qz illi dare veritati q̄ est in illa passionē beatissima
sicut supra dictum est correspōdet apertā visio pa-
trie q̄tum ad cognitionē rationalis. Illi pfundis-
sime humilitati ⁊ reuerētie qua passio dñi thron⁹
dicebat⁹ superius correspōdet firma intētio q̄tum
ad irascilē. qz super quē requiescet spūs meus nisi
super humilē ⁊c. Illi etiā super excellētissime cari-
tati dñice passionis correspondet in patria ipsius
cōcupiscibilis dilectio vere cōsummata. Illi dñas-
tioni de qua dictū est propter qđ ⁊ deus exaltauit
illum ⁊c. correspōdet agilitas. qz subest ei cum vo-
luerit posse. Illi resistētie potestatis qua moriēdo
mortē destruxit correspondet impassibilitas. Illi
virtuositati qua exaltatus a terra omīa traxit ad
seipsum correspōdet subtilitas tanq̄ penetratiua
virtus. Illi claritati ⁊ nobilitati principatus de
quo dicitur factus est principatus eius super hu-
merā eius ⁊c. et de qua claritate pōt illud adduci.
Pater clarifica me ⁊c. correspōdet dos claritatis
Officio autē archangelorū ⁊ angelorum quod bene
repsentatur in illa passionē vt pmonstratū est cor-

respōdet in hoībus beatīs decor aureole q̄ debet
 doctoribus ⁊ predicatoribus. Et sic patet qualis
 in hac beatissima passione refulget. tanq̄ in specu-
 lo preclarissimo ⁊ mundissimo omnis gratie ⁊ glo-
 rie plenitudo. Glorie dico q̄tum ad premiū substā-
 tiale vt dotes. ⁊ anime quātm ad premiū consub-
 stantiale: vt dotes corporis. et quantū ad premiū
 accidētale vt decor aureole que debetur predica-
 toribus siue doctoribus martyribus ⁊ virginib⁹.
 Nam in cathedra sancte crucis docuit. ⁊ martyriū
 caput fuit. ⁊ et virgo virginum virginē virgini cō-
 mendauit. Non solū aut̄ ipsorū sanctorū plenitudo
 glorie refulget in hac beatissima passione. sz etiā
 ab ipsa meritorie emanat. Et vt magis appropria-
 te loquamur per apertionē lateris mittit sanctis
 visionē apertam. per pedum ⁊ manū conclaui-
 onem intentionem firmam. per gustationē aceti ⁊
 fellis inebriationē amoris. ⁊ hoc erat qđ sitiebat.
 per coartationē ligaminū meruit nobis agilitatē
 per illusionē sputorum solis claritatē. per mortē
 ipassibilitatē. per inclusionē in sepulchro subtili-
 tatem. per coronā spineam nō solum auree sz etiā
 aureole venustatē sz illis tribus generib⁹ hoīm:
 videlicet virginū martyrum doctorū. Et quicqđ
 dicamus credo q̄ in hac beatissima passione ē ma-
 teria excellētissime glorie ⁊ imensi gaudiū tam an-
 gelorū q̄ hominū beatorum. Et hoc est qđ credo
 firmiter ⁊ non dubito q̄ tam angeli q̄ hoīes beati
 totaliter in deū tendunt ⁊ totalr et totis mētibus
 intīme deū diligunt. ita q̄ plus sine cōparatione
 deū diligunt q̄ semetipsos. imo non credo q̄ se-
 ipsos diligant nisi propter deū. ⁊ ideo sine com-

paratione plus exultāt ⁊ gaudent de dei magnificētia q̄ de p̄pria gloria. Cū ergo in xpi passione sit excellētissima manifestatio sūme potētie. sūme sapientie: sūme clemētie dei. sicut postea aliquālf declarabo. ideo predicta passio est eis materia excellētissimi gaudiū ⁊ exultatōnis imense. Et quis gaudeāt hoīes vidētes se p̄ illā passionē redēptos ⁊ angeli vidētes se p̄ eandē reparatos. et sic quod modo ad seip̄os reflectātur q̄uis hoc semp videāt et referāt in deū. tñ credo q̄ sine p̄paratione plus exultēt ⁊ gaudeāt et totalif in deū excedāt cognoscētes in ea tā potētiam q̄ sapientiā ⁊ iestimabilē ⁊ imēsā clemētiā dei sui. Et sicut apparet hīc sūma ⁊ imensa diffusio diuine bonitat: ita credo q̄ in ea sit excellētissima plenissima ⁊ totalif medullaris diffusio mentis in deū ob nimīā locunditatē et gaudium. Sic ergo manifeste apparet q̄ passio xpi fons gr̄e ⁊ glorie reperit ⁊ q̄ in ea refulget de cor et p̄fectio subcelestis hierarchie ⁊ etiā celestis. **¶** Q̄ summa potētia sapientia ⁊ clemētia summa tibi relucēt ⁊ tiam circa hec quedā excitatiua vel exercitatiua.

ca. xliij.

Enc deo fauēte videre restat qualif supercelestis hierarchia q̄ deus est in cruce splēdet. vt scz aliquālf videam⁹ qualiter in ea refulget sūma potētia summa sapientia summa clemētia dei. Et qz infirmū de potētia. stultū de sapientia. prauū de bonitate loqui p̄sumptuosū est. ideo nihil velle subtilia ⁊ q̄ supra vires meas sunt inuestigare non licet. Attamē ad maiorē predictoz̄ intelligētiam ⁊ consolationē nostrā aliqua cōta videamus. Manifestatur aut in illa beatissima passione diuina po-

tentia et beniuolētia in tollerādo. in liberando. in
 gratificādo. in iustificādo. in suscitando. in magni
 ficādo. Dico pmo q manifestat in hac beatissima
 passione eius fortitudo ⁊ clemētia in tollerando.
 q aut ille q est deus oīm ⁊ oīa conseruat sine cui⁹
 manu oīa rediguntur in nihilū sustineret patientē
 effugari q vbiq⁹ erat. ligari qui imensus erat. fla
 gellari q gloziosus existerat. alapari qui mūdum
 plasmauerat. 9 spui splēdor⁹ eternus ⁊ speculū sine
 macula. blasphemari pater imense bonitatis diu
 dicare iudex imense potestatis. crucifigi dñs im
 mense libertatis. aceto ⁊ felle potari fons imense
 suauitatis. gaudiū angelorū affligi. vita viuētium
 occidi. spinis coronari glorie corona. lat⁹ aperiri
 agnus imense clemētie. in lapide sepeliri sol iusti
 cie. Nec oīa a nequissimo hoīe pro eo patiēter su
 stinere. imo pro eis orare fuit potestatis imense
 tollerātie bonitatis ⁊ clementie. Sic ergo patet
 potestas seu potētia ⁊ bonitas xpī in tollerando.
 Signū etiā fuit huius imense bonitatis ⁊ potētie
 in liberādo. q enī christus crucifixus potētissimū
 ligaret mortē moriendo destrueret ⁊ occideret et
 sepultus infernū spoliaret fuit imense potentie si
 gnū. Sed etiā hoc fuit imense ⁊ excessiue clemētie
 signū q pro suis nequissimis iūicis a morte libe
 randis dignat⁹ est mori. Hoc enī inexcogitabile ē
 q morte que sibi inferebat liberaret inferentes a
 morte. cū propter hoc debuisset fortius vel poti⁹
 fm humanū iudicium nos oīs eterna morte con
 dēnare. hoc ipso q a nobis ⁊ occasione nrī fuisset
 tam vili et crudeli morte occisus. Nec credo q an
 geli de paradiso potuissent hanc summā clemētiā
 e. i.

22
cogitasse anteq̃ fuerit eis reuelatū. Fuit aut̃ im-
mense potētie 2 beniuolētie signum in iustificādo
Si enī maius est iustificare ip̃ium q̃ celū 2 terras
creare p̃pter repugnantīā volūtat̃is: quāte ergo
clemētie quāteq̃ fuit potētie saluare 2 iustificare
ip̃ium summā impietātē perpetrantē 2 saluatorē
et iustificatorē occidētē. Et ideo illud immense
clemētie fuit q̃ effectū illius summe impietatis vo-
luerit nos ab omni impietate iustificare cum fm̃ hu-
manū iudiciū debuisset si nunq̃ alia interuenisset
culpa nos penitus reliquisse 2 ad nihilū redegisse
q̃d idē est. q̃ si penitus nos relinqueret in nichilū
redigeremur aut illā nequitīā nō in iustificationē
sed in penā ordinasse eternā. Hoc ergo summe po-
tētie 2 clemētie fuit q̃ nos iustificauit merito sue
passionis q̃ p̃creata est a nequitia nostra 2 merito
nequitie nostre. Hec oīa inaudita 2 mirabilia sunt
diligēter rumināda et omni admiratione digna. 2
deficit ibi oīs ratio 2 intellectus et nō modicū suc-
cenditur affectus. Apparuit etiā ibi summa potē-
tia in resurgēdo. Planū est enī q̃ a mortuis resur-
gere 2 maxime p̃ se vel mortuū resuscitare. vtrūq̃
est infinire potētie 2 vtrūq̃ ibi fuit: q̃ resurrexit
2 aliquos secū suscitauit qui venerūt in sanctā ciui-
tate 2 apparuerūt multis. Sed 2 hoc fuit imense
clemētie q̃ dignatus est nō statim resurgere s̃ p̃
fide nostra aliquātulū differre 2 p̃ nobis mortuus
p̃manere vt ip̃sum fuisse verū hominē crederem⁹
fidelis. Hec nimis distulit. vt 2 ip̃sum esse deū vep̃
credamus. et alios suscitauit vt ei redderent testi-
moniū. Et ip̃semet p̃ quadraginta dies adhuc ap-
parēs in multis argumētis vt ei crederem⁹ distu-

lit ad celū ascendere cū omni dignatione et seruētī
 dilectione nostrā salutē operans et procurās. Non
 enī sufficit ei mortalis et passibilis cōuersari nobis
 cum: sed et gloriosus et immortalis p quadragita dies
 manifestissime apparere apostolis et eos de regno
 dei docere. Quod amor q̄tū deū nostrū iesum signasti
 nobiscū qui nō videt posse separari a nobis. et nos
 viliissimā sanctē dignatur cū tanta ac tali diligētia
 sibi per fidē et amorē vnire. Manifestata est etia
 ibi summa potētia in magnificādo. Magnificauit
 enī eum in cōspectu regum et principū qui tamē in
 conspectu dei fuit semp magnus. et istud scz xpm
 crucifixū in 9spectu hominū magnificare et oībus
 supertollere fuit summe potentie. Quare: qz fuit
 cōtra sapiētiam grecorū. contra scandalū iudeorū.
 contra ydolatriā romanorū. contra seuitiā tyran-
 norum contra omne astutiā demoniorū. supra oēm
 rationē et intellectū scz credere heminē crucifixū
 esse deū. Et istud fuit summe clemētie eius q̄ nos
 fecerit sibi credere. imo etiam eum credere deum
 contra omnē duritiā et nequitiā nostrā nos ad se
 sua itima virtute trahēdo. et ideo summas grates
 et gratias ei debemus: qz nō fuit currētis neqz vo-
 lentis sed dei miserātis. Quid enī sibi fecimus q̄
 nos in eum plus q̄ reliqui crederemus. Fideliter
 ergo et cū omni timore et honore seruiamus ei per
 fecto corde et aīo. volenti. et iubilem⁹ ei cum totis
 p̄cordiis nostris. qz nobis indignis luxit cū iocun-
 ditate amirabile lumē eius et dulcissima suauissi-
 ma et amabilissima claritas eius irradiat intims
 mētis. tenebras cōuertit in lucē. eleuat et iungit
 drificat et resoluit. ¶ Ex his ergo manifeste ap-
 e. q.

paret q̄ summa potētia ⁊ summa clemētia dei res-
fulget in passione dñi nostri iesu xpi. Nunc restat
videre qualr summa sapiētia relucet ibid. ⁊ quis
nō sufficiam⁹ neq; sciamus oīa enarrare tñ aliqua
de mltis ad consolationē nostrā dicamus. Sapiētia
eius summa in hac passione apparet ingratissima
correspōdentia in oībus mysteris redēptionis a
culpa. Nam sicut prima mulier de virginea carne
sumpta ⁊ facta seducta est: sic christus de virgine
natus crucifixus est. Et sicut illa accepit de ligno
vetito ⁊ dedit viro suo de quo facta erat: sic xpus
in ligno crucis est passus volūtarie. ⁊ hanc passio-
nem matri sue de qua natus fuerat cōmunicauit.
cuius animā doloris gladius p̄transiuit. Atq; enī
hodie ignoraui q̄re dñs noster iesus xps voluerit
illam dulcissimā matrē suam sibi assistere ⁊ secum
tam immenso dolore affligi cū bene nobis sufficeret
sua passio. Sed vt video hoc sūma clemētia ⁊ sum-
ma eius sapiētia exigebat q̄uis essemus indigni.
Et sicut eua seducta est volēdo esse sicut deus: ita
passus est hō deus. Et sicut illa d̄ latere viri facta
fuit principiū nostre dānationis q̄ virū sibi cōsen-
tire fecit. sic xps latus aperuit vnde virtus sacra-
mentorū emanauit. Et sicut illa vidit lignū quod
erat pulchrū visui et ad vescēdum suauē: sic xpus
cōsputus est in vultu ⁊ amaritueine fellis gustat⁹
Et sicut illius pedes currūt ad lignū ⁊ manus ex-
tendūtur ad fructū: sic christus pedib⁹ et manib⁹
est in cruce affixus. Illa ābitiosa. iste humilissimus.
Illa vero inobediētissima. iste vsq; ad mortē obe-
diētissimus. Contra appetitū scientie dei sapiētia
condēnatur. Illi erant ābo nudi cum peccauerūt

xpm vero nudū crucifixerūt. Ibi hoīes post culpā
 se abscōderūt a facie dei. hic xps dñs deus noster
 post mortē in sepulchro abscōditur a facie hoīm.
 Illi descēderunt ad ymū ad laborādum. hic descē
 dit ad infernum spoliādum. Sic apparet aperte ⁊
 manifeste qualī in hac beatissima passione glorio
 sissima sūma dei sapiētia claret. Et in oībus istis
 non solū dei sapiētia sed etiā summa dei dignatio
 clemētia demōstratur q̄ ipse voluerit pro comesti
 one illius ligni/lignū crucis ascēdere. ⁊ p̄ extēsis
 ad fructū manibus/manus suas eleuare in cruce.
 et h̄mōi que superi⁹ dicta sunt. Hoc enī fuit sūme
 ⁊ ineffabilius sue clemētie. nec credo q̄ tanta digna
 tio possit a creatura aliqua cōprehēdi. Sed credo
 q̄ in ipsa angeli ⁊ sancti vere exceduntur et super
 effundūtur ab illis īmensitate clemētie. vtpote sicut
 piscis in mari ⁊ si nō sit similitudo p̄fecta. Ac
 cedamus ḡ carissimi ad cor altū ⁊ in illa p̄fundita
 te benignitatis immense totaliter immergamur.
 Accedamus. cū fiducia ad xpi latus ⁊ intrem⁹ ip̄s
 Accedam⁹ carissimi accedamus ⁊ moriamur cum
 ipso. Accedamus obsecro accedam⁹. q̄ ad āplex⁹
 eius brachia sunt extēsa. O bone iesu qd fecisti q̄
 me tm̄ amasti. Quare dñe quare. quare dñe iesu?
 Quid sum ego? nōne sum dignus vt intres sub te
 ctum meū. Qto magis vt moriaris p̄pter peccatū
 meū sed tm̄ dic verbo ⁊ sanabitur aīa mea. Quare
 ad ipsam sanandāvis emittēre aīam tuā? Sufficit
 dñe sufficit xbum tuū. Quare tam ignominiosa ⁊
 crudeli morte offendis sanguinē tuū? Solo verbo
 angelos celos ⁊ totū hunc mundū creasti? quare
 tot dolorib⁹ tam durā ⁊ crudelē morte me nequissi
 e. iij.

2
mum seruū redemisti. Sonet absceolcarissimi fra-
tres in auribus vestris vox illa dñi nostri iesu xpi
Imo sonet in intimis cordis vestri. Attēdite ⁊ vide-
te si est dolor similis sicut dolor meus. Penetrēt
carissimi etiā isti dolores intima nostra ⁊ corda nra
istis dolorib⁹ gladiētur. Accedam⁹ ad latus eius
⁊ sugamus sanguinē eius: qz hoc bñplaciū eius ē
Non faciam⁹ ipsum talia frustra parati. nō pmit-
tamus hunc sanguinē effluere sup terras. Fiant ḡ
corda nostra receptacula ⁊ vasa sanguinis dñi nri
iesu xpi et eius iebriati doloribus dicam⁹. Nobis
autē absit gloriari nisi in cruce dñi nostri iesu xpi
crucifixi. Qd nobis cōcedat q̄ viuit ⁊ regnat ⁊c.

Et in passione dñi excite⁹ ⁊ inflāmetur cor hoīs
ad septē opera misericordie ca. xv.

Dum tamē per ea q̄ dicta sunt in passione dñi
nostri iesu christi multiplici⁹ possit nostra cō-
tēplatio regulari ⁊ perfici. nunc qualiter in eadez
ad actionē excitemur ⁊ dirigamur restat aliquālī
intueri. Et qz actiue vite siue inter alia opera mie
⁊ pietatis āplius eloquia sacra cōmendauit ⁊ etiā
qz d̄ illa actione q̄ ad verā afflictionē ⁊ deiectionē
spectat satis est superius tractatū. Ideo ad plens
aliis p̄termisissis videam⁹ qualiter in illa passione
dñica est excitatio inflāmatio exēplar ⁊ speculum
illozū misericordie operū de quibus in Mat. dñs
noster dicit se in iudicio disceptaturus et pro illis
eternum premiū largiturū siue redditurū. Venite
inquiens benedicti patris mei ⁊c. esuriui ⁊c. Ab-
stergam⁹ ergo carissimi caliginē ab oculis cordis
nostri ⁊ intueamur diligētissime illam beatissimā

passionē & uidedimus clare qualiter in ipsa p̄dicta
 opera eleganter relucet. Sed primo uideamus
 qualiter ab ipsa complēda allicimur postea uidere
 poterim⁹ qualiter per ipsam in eisdē operibus re-
 gulamur. Si enī consideramus qualiter dominus
 noster esuriuit & sitiuit multū pro nobis; multum
 moueri debemus ut esuriētes & sitientes pascam⁹
 ut sibi in suis mēbris subueniamus. Et ut oīa redu-
 camus ad passionē ch̄risti audiamus in euangelio
 ipsius iesum clamantē in cruce. sitio. Nam si beati
 sunt qui esuriunt & sitiunt iusticiā cum ipse fuerit
 plenus omni gratia & perfectione. ipse maxime in
 hac beatissima passione nostram iusticiā esuriuit &
 sitiuit. q̄z quando moriebatur nō pro ea solum esu-
 rīem & sitim spiritualē habuit ipse in cruce. s; etiā
 valde probabiliter credo q̄ corporalē famē & sitim
 ibi habuit. q̄z nocte p̄cedēti multū laborauerat
 & uigilauerat in oratione & postmodū in capture
 anxietate & demū diuersis flagellis et laboribus
 fatigatus circa horam sextam quando appetitus
 solet incitari & intendi vel excitari & incendi. fuit
 cruci affixus & usq; ad nonam ieiunauit ibidem et
 dixit sitio. Et ipsi ei propinauerunt acetum. quod
 cum accepisset inclinato capite emisit spiritum.
 Nec est multum credibile q̄ tunc uirtute diuini-
 tatis restiterit alicui necessitati et indigente cor-
 porali. sicut cum quadraginta diebus ieiunauit.
 quia ipsi passioni exposuerat se plene p̄ nobis in
 cruce. Sic ergo q̄z dominus noster iesus ch̄ristus
 esuriuit & sitiuit pro nobis multūz alicui debemus
 ad ipsum pascēdum in mēbris suis. Peregrinus
 etiam fuit dominus noster. quia dixit iminēte illa
 e. iij.

morte beatissima. Regnū meū nō est de hoc mūdo
Etia in cruce maxime pegrinus fuit ⁊ alienus re-
putatus p nobis. qz amici ⁊ pxiimi eius tunc lōge
recesserūt ab eo. et tanq̃ peregrinus extraneusq̃
factus est fratrib⁹ suis. Hunc ergo peregrinū fra-
tres carissimi p nobis factū recolligamus in mē-
bris eius. Hucus etia fuit dñs noster in cruce p
nobis ipm obsecro induamus in mēbris eius. Ibi
etia apparuit vere infirm⁹ doloribus ⁊ angustiis
plenus p nobis ipsum visitemus in mēbris eius.
Captus est p nobis ⁊ captiu⁹ ad crucē deductus
in ea suspēsus ⁊ cōclauatus ad mēbra sua captiua
et icarcerata eamus. Sic ergo apparet qualiter
in p̃habita passione fuit tanq̃ verū abiectū allecti-
uum ⁊ excitatiuū ad p̃dicta opera minime p̃lēda
in mēbris eius. Hunc videamus quantū in p̃dicta
passione fuit exēplar motiuū ⁊ directiuū in operi-
bus supradictis. Ipse enī ead opera exercuit. ipe
atus suū aperuit ⁊ sanguinē suum fudit ad sitien-
tes potādos. Carnē suā in ara crucis igne ardori
nimij amoris cōcremanit ad esuriētes pascendos.
Et ideo in cena precedēti sacramētuz altaris ordi-
navit ad nos reficiēdum. qđ quidē sacramētū est
memoriale dñice passionis. Nam caro suavere est
cibus ⁊ sanguis eius vere ē potus. sicut dñs ipse
testatur. Si ergo de seipso dñs noster iesus fecit
cibū nobis ⁊ potū: q̃to magis nos alere debemus
esuriētes ⁊ sitiētes non solū de superfluis sed etia
de necessariis nostris. Si enī dñs noster dedit no-
bis carnē suā in cibum: q̃to magis nos debemus
dare ei in mēbro suo carnes bestiarū nostrarū. Si
enī seipsum panē viuum q̃ de celo descendit dedit

nobis ad māducandū: q̄to magis dare ei debem⁹
 in mēbris eius panem mortuū. qui de terra exiuit
 Si nobis dedit cibū spiritualē panē scz angelorū
 q̄ nos sibi vnit ⁊ cōuertit in seipm: q̄to magis nos
 ei in mēbris eius dare debem⁹ vtrē vini vel lactis
 vermiū scz nutrimentū. Simus ergo carissimi fra
 tres solliciti ad alēdos pauperes xp̄i. imo ad alen
 dū xp̄m ī pauperib⁹ suis. Opus etiā hospitalitat⁹
 exercuit in ipsa cruce. Nam ibi erat quidam pere
 grinus q̄ iuerat viā longinā ⁊ a ch̄risto hospitius
 petēs ait. Memēto mei dñe dūz veneris in regnū
 tuū. quasi diceret. Digneris dñe iesu ch̄riste pere
 grinū recognoscē ⁊ in illo regni tui palatio recol
 ligere. Mirū de dei clemētia. iaz oblitus eē videt̄
 qđ alias dixit illi qđ de eius hospitio interrogabat
 eū. Culpes foneas hñt: ⁊ volucres celi nidos. fili⁹
 hoīs non h̄z vbi caput suū reclinet. S; quid. Non
 tantūz nō tradat ipsum hospitio recipere. non sub
 porticu nō in stabulo sed in seipso. nō cras nō post
 cras s; hodie mecū eris in paradiso. O misera ho
 minū nequitia dñs noster latronē recepit in hospi
 tio ⁊ in seipso. et nos in terrenis ⁊ lutosiss domib⁹
 etiā bonos recipere nolumus sed excusam⁹ nos ⁊
 dicimus forte ipsi sunt latrones. Memēto miser
 homo qđ latronē domin⁹ ipse recepit. ⁊ si forte nō
 potes qz et tu pauper es recolligere in materiali
 domo: recollige saltē eum in corde tuo ei compa
 tiendo. Venudauit etiā se dñs noster iesus xp̄s ad
 nostra verēda operiēda. ⁊ nudus pepēdit in cruce
 q̄to magis pertitas nostras nudare debemus ad
 operiendū eum. in pauperib⁹ suis. aut vt de nobis
 loquar cellarū aut lectorū āgulos a supfluis tunic⁹

p christi pauperib⁹ euacuare debemus. **Q**uoniam
gaudium nobis esse deberet cum nos exuere possemus
pro christo ut non solum superflua sed etiam nobis necessaria
pauperibus largiremur. Ipse enim pro me nudatus est
et ego pro ipso nolo indigentiam illam pati. Absit a no-
bis hoc fratres carissimi non solum nostra sed nos pro
proximis nostris. imo christo in primo largiamur. quia
ipse se totum nobis dedit. Nam et ipse nos infirmos
visitauit et in cruce infirmitates nostras et cunctarum
infirmorum nostrarum angustias et dolores super se
portauit. Sic carissimi fratres infirmos eius solaci-
cite visitemus et eorum infirmitates in nos compa-
tiendo in simul recipiamus siue transformemus ut
dicamus cum apostolo paulo. Quis infirmatus est et ego
non infirmor. Ipse etiam dominus noster iesus in illo tri-
duo captiuos inferni adiit. Quod ergo erit sic def-
rimus et profundissimus carcer quin ibi visitemus
captiuos. imo in captiuis dominum nostrum iesum. Totum
enim reputat dominus noster sibi fieri quod amore ipsius
facimus membris eius. Omnium autem istarum pietatum
in domino nostro compulsiua conseruatiua et conforma-
tiua fuit illa pietas qua pro suis crucifixoribus ex-
orauit. Sic et nos nostram pietatem et misericordiam
erga proximum conseruare debemus in hoc ut non
solum nos offendentibus parcamus et erga illos tran-
quillum animum habeamus verum etiam pro ipsis
affectuosissimas ad deum preces fundamus. Quod
nobis concedat qui in trinitate etc.

Circa ualde deuota circa passionem domini ca. xvi.

O Domine iesu christe. o vere amice. o aman-
tissime sponse fac lutelex spuro et lina oculos
meos ut qui cecus sum videre valeam vulnera tua.

Introduc me dñe iesu quis indignissimū famulū
 tuum in gazophilatiū veri tēpli vt intueri valeas
 quid q̄tuncq; obtuleris patri pro nobis. Fortassis
 aia mea q̄uis a te vero sponso multis iniquitatibus
 viduata sit offerret tibi duo minuta. Recipe me q̄
 uis filium prodigū ad comedēdum tecuz vitulum
 saginātū assatū in cruce. O bone ⁊ vere magister
 doce me thesauros sapientie vilissime mortis tue
 Iter atq; iterum dñe iesu aperire digneris latus
 tuum michi nequissimo famulo tuo: vt oculi mei
 qui depredati sunt animā meā in tuo latere inue-
 niant predā meā. O bone iesu nimis laxū est cor
 meū nisi emolliatur sanguine tuo. nimis distractū
 est cor meū nisi recolligatur in latere tuo. O bone
 pastor ego suz illa ouis que perit ⁊ errauit p̄ qua
 in cruce posuisti aīam tuā. Ecce ego sum agnosce
 eam. introduc me caulas vulnēz tuoruz. Tu autē
 dñe iesu xp̄e in tua passiōe me custodias diligent
 Nam sine tua morte morior. sine tuis vulneribus
 vulneror. sine tuis cōuiciis conuicioz. sine tuis fla-
 gellis virga non equitatis sed iniquitatis flagelloz.
 Sed qz nesciui pseuerare in tua vilissima passione
 sum quasi in nichilum iam redactus. quia ignomi-
 niam crucis dimisi ignominiosus factus sum. qz
 stultitiā crucis reliqui. stultissimus et vanissimus
 factus sum: qz infirmitatē tue passionis neglexi.
 infirmus factus sum: quia a doloribus aculeoruz
 tuorum recessi spūis concupiscētiarum confusus
 sum Quid dicā? nisi cor meū doloribus tuis ape-
 riatur nefandissimis viciis aperitur. Nisi sciat
 latitare in vulnerib⁹ tuis a latronibus plagis ipo-
 sitis spoliatur. Nam contra supuaciam ⁊ vanam

gloriā auaritiā ⁊ inuidiā odium siue irā et accidiā
gulā ⁊ luxuriā pfectissima medicina imo sine qua
nulla alia medicina ē passio tua. Contra superbiā
eius humilitas. vanā gloriā eius vilitas. auaritiā
eius nimia largitas. ⁊ sic de aliis. Ipsa est q̄ sepit
aures ne audiā vana vel praua. oculos claudit ne
aspiciā mortifera vel nociua. os obstruit ne loq̄la
vel gustu offendā. nares obturat ne circa odorife
ra offendā. manus ligno affigit ne extēdatur ad ta
ctus vel opera viciosa. pedes cōclanat cruci ne in
utiliter vel nociue discurrāt. Ipsa fouet mutuā di
lectionē. auget internaz deuotionē. eleuat ad sup
nam contemplationē. Hanc ergo dñe acerbissimā
passionē ⁊ ignominiosam da michi in spōsam ⁊ in
diuisibili ⁊ in dissolubili vinculo ipsam michi con
iūge super oēs mulieres. i. delicias ⁊ solationes
tēporales adamaui eam ⁊ tñ sepe alia sup inducta
repudiaui eā. nunc modo venio et requiro eam. ne
queso mecū agas iuris rigore sed tue clemētie dis
pensatione. Hanc ergo da michi dñe iesu: qz hanc
amaui. hanc dilexi. hanc totis viscerib⁹ cōcupiui.
Ipsa sola michi sufficit. ipsa sola me medullit⁹ nu
trit ⁊ reficit in hac vita. ipsa est vita mea solatio
mea ⁊ delicie mee. ipsa lux et sapiētia mea. ipsa re
ducit ⁊ deducit. sine ipsa deuio ⁊ erro. sine ipsa a
portu salutis declino. O bone iesu nihil a te peto
ī hac vita nisi vt pfecte sim tecū crucifix⁹ in cruce
Certe dilectissime dñe iesu noloviuere nisi moriar
tecum. aut ergo da michi mortē temporalē. aut in
corde meo īprime tuā mortē. Deu michi quare na
tus sum nisi dñm meū iesum āplectar in cruce ⁊ re
quiescā in vulnerib⁹ eius. Magis eligo ad p̄sens

tecū crucifigi ꝓ tecū deliciis affluere. hanc tuā vi
 lissimā passionē volo. hanc peto. hāc toris iternis
 cōcupisco medullis. oībus ꝓ ipsa abrenūtio ꝛ etiā
 meipsum reliquo. ipsa sit michi aīa mea et corpus
 meū ꝛ oīs ꝑ solatio mea. Ihā sanguis tuus februat
 me ꝛ dolores tui scinderūt cor meū. Dñe iesu ꝑro
 me fecisti celū/et solē/lunā/ꝛ stellas/ignē/aerem/
 aquā/ꝛ terrā/aves/ꝛ pīscēs/bestias/ꝛ reptilia/ar
 bores/ꝛ flores/herbas/et olera/aurū/ꝛ argētum/
 vniuersalia metalla/colores diuersos/ꝛ lapides ꝑ
 ciosos. Sed q̄s de manibus tuis q̄siuit hec? Sine
 petitione sine inītiā hec oīa nobis dedisti ꝛ tota
 die affligo aīam meā ꝑetēdo ignominiosaz mortē
 tuā vt vix possum aliquā guttulā īpetrare. Scias
 dñe iesu qz omniavībilia michi vilescūt. ꝑro ipsa
 tibi vniuersa restituo ꝛ da michi vulnera tua. Nec
 sup celū habilitāt cor meū super sidera refulgēt ꝛ
 illumināt intellectū meū super ignē accēdunt affe
 ctum meū. super aerē fecūdant sermonē meū. sup
 aquā emolliūt animū meū. super terrā stabiliūt et
 fecūdant affectū meū. Nec auib⁹ bestiis ꝛ pīscib⁹
 vtiliora. fructibus suauiora. arborib⁹ et floribus
 ameniora. argento auro ꝛ lapidib⁹ ꝑreciosis ꝑcio
 siora. imo certe hec oīa nō nisi vanitas ē vel sunt
 respectu tue passionis vilissime. Ihanc volo dñe
 iesu hanc volo. tribue michi in vxorem. Non peto
 pulchritudinē celi sed ignominiosam tui. nō mūdi
 delicias sed tuas āgustias. Lito michi dñe iesu tri
 bue eam. nolo secū dñe iesu spōsalia facere sed ma
 trimoniū cōsummāre. Cōsentiāt in me dñe iesu qz
 cōsentio in eā ꝛ est matrimoniū ratum. Intrēt cor
 meū vulnera tua ꝛ ipsa intrent aīam meam et erit

matrimoniu ꝑsummatu. Sed qđ sum ego dñe iesu
vt a te in spōsam illā audeā petere quā solam tuis
intimis amicis ⁊ maximis ꝑ oībus amicitistuis
cōiungis. Sꝫ q̄uis nichil nisi vanitas ⁊ detestāda
sanies sūm. ꝑsumo tñ de imensa clemētia tua. et si
nō habeā puritatē ⁊ sc̄itātē matris tue vt digne
tibi cōpatiar: latronis tñ prauitatē habeo vt. secū
ad latus tuum crucifigi debeā. Magis in hac vita
desidero dñe iesu cū latrone tecū in cruce ascendē
quē cum petro iacobo ⁊ iohanne in montē transfi
gurationis tue conscēdere. Magis placet ad ꝑñs
oculo mentis videre te consputū q̄ transfiguratū
et si nō sum tanq̄ velum nobilissimū in tēplo: vt in
morte tua scindar: sum tamē fetidissimū monumē
tum vt ad apertionē tui lateris aperiri debeam.
Quid in me q̄ris dulcissime dñe iesu? Si in morte
petre scisse sunt ego tñ durior sum petra. Si enim
terra mota est ⁊ ego terrenissim⁹ sum. Quid ergo
iniūstatis deest in me vt nō indigeam tua morte.
Et si celestis nō sum in tibi compatiēdo nec queas
cum sole obscurari: tamē infernalis cōuersationis
sumus in hac triduo mortis tue a te debeā visitari
Non ergo dñe iesu te retrahat iiquitas mea quin
michi hanc nobilissimā spōsam ignominiosam: scꝫ
mortē tuam inseparabiliter mīchī eius desiderio
estuanti cōiungas. Ipsa enī est pulcherrima oīm
mulierū id est excellētissima omnium gratiar. In
ea fuit summus cultus dei. summa dei dignatio.
summa dei ad nos diffusio Ipsa sūma dei sapiētia
⁊ prudētia percussit superbū tua potētis. animas
de inferno trāstulit in celū sua potestate. placauit
imo ⁊ donauit deū cuius violēū colorē āꝑlectumē

humiles ⁊ confessoꝛes liliꝝ candore. innocētes et
 virgines roseum rubore amplectuntur. martyres
 in caritate feruētes. qꝫ in ea fuit summa huilitas
 innocētissima virginitas ⁊ excellētissima et excef
 sua caritas. Eius purpureū et coccineum colore
 admirātur angeli. ac eius fragrantissimū odorem
 sentiunt ⁊ suscitātur morti. Ad eius suauissimum
 tactū roborātur infirmi. ad eius dulcissimū gustū
 reficiūtur ⁊ cōseruant perfecti. Talis est filiꝝ hie
 rusalē ⁊ filie sponsa mea ⁊ amica mea desiderium
 aīe mee. Ipsa inimicū meū dyabolū superat in me
 a mundo me alienat. carnē meam bene castigat.
 Michi ergo absit gloriari nisi in cruce dñi nostri
 iesu christi per quē michi mundus crucifixus ⁊.
 Est ergo michi qꝫpe mi dñe iesu magna gloriatio
 qꝫ p me celsū et sydera ⁊ alias īferiores creaturas
 fecisti. Sed multo sine cōparatione maior michi
 gloriatio qꝫ pro me dignat⁹ es mortalis fieri. Ma
 gna quippe gloriatio qꝫ me fecisti ad ymaginē et
 similitudinē tuā. sed sine 9paratione maior michi
 gloriatio qꝫ pro me formā serui accipiēs fact⁹ es
 similis michi. Magna michi gloriatio qꝫ tot bene
 ficiis me gubernas ⁊ nutris. Sed sine 9paratione
 maior michi gloriatio qꝫ p me esuristi sicisti ⁊ fati
 gatus super fontē sedisti et multa incōmoda susti
 huisti. Magna michi gloriatio qꝫ cunctis aīalibus
 me pposuisti. sꝫ sine 9paratōne maior qꝫ pro me te
 dñm omnī vni puelle ⁊ fabro subdidisti. Magna
 michi gloriatio qꝫ me si amicus tuus fuero hono
 rificat⁹ es in celo tuo. sꝫ sine 9paratione maior
 michi gloriatio qꝫ p me adhuc pessimo iūmīco tuo
 uicelatus ⁊ cōsputus ⁊ multipliciter illus⁹ es in

medio tre. Magna michi gloriatio q̄ me si iustus
fuero ditaturus es in regno. sed multo magis est
michi magna gloriatio q̄ p̄ me pctōre in extrem
paup̄tate fuisti in ligno q̄ q̄tum ad gustū cum si-
tires fel habuisti ⁊ acetū. q̄tum ad operimētū cor-
pus habuisti nudus. q̄tum ad reclinatoriū non ha-
buiſti ubi reclinares caput tuū. imo corona spinea
fuit puluinar tuū. Magna mihi gloriatio q̄ si gra-
tiam vsq̄ ad finē habuero me delectatione es imple-
tur⁹ vniuersarū deliciarū paradisi. sed multo michi
maior gloriatio q̄ p̄ me tuo contētoze ⁊ pleno oī
abominabili sanie. impletus es iestimabilibus an-
gustiis ⁊ dolorib⁹ morte turpissima condēnatus ī
caluarie loco. Magna mihi gloriatioq̄ si āgelice
vixero in terris. āgelis es me sociaturus in celis.
sed multo maior michi gloriatio q̄ pro me dyabo-
licā vitam ducēte cu latronibus es crucifixus in
terris cū impiis ⁊ iniquis associatus ⁊ deputatus
Michi ergo absit nisi in cruce iesu christi gloriari
In q̄ debeo gloriari nisi in summo dei mei honore
in summa dei mei erga me grā sine dilectione ⁊ di-
gnatione. Nec aut sunt plene in cruce. michi ergo
absit gloriari ⁊c. Si enī preciosa ē in cōspectu dñi
mors sanctorū eius. q̄ patiūtur ⁊ moriūtur p̄ ipso
q̄tomagis debet eē gloriosa in 9spectu nro mors
dñi nostri iesu xp̄icum ipse patiat ⁊ moriat p̄ nob
Igit gloriari nos oportet in cruce dñi nostri iesu
christi. Sed heu heu audi iterū clamantē iesum et
dicentē. Longe fecisti notos meos a me posuerūt
me abhominatiōē sibi. Elongasti a me amicus et
proximū ⁊ notos meos a miseria qui videbāt me
foras fugerūt a me. periit fuga a me ⁊ nō est qui

requirat aiam meā. Extraneus factus sum fratribus
 meis et peregrinus filiis matris mee. Sustinui quod so-
 milis contristaretur et non fuit quod consoletur et non inueni
 Nolite fratres carissimi nolite fugere nolite cruci-
 fixum in medio latronum solum relinquere. Redite
 obsecro et eamus et moriamur cum illo. omnes fugerunt
 sola domina mater remansit cum eo. Eamus cum iohanne et
 associemus dominam nostram et stemus iuxta crucem cum ea.
 Si enim maria cleopha et maria magdalene associamur
 virgini matri bene possumus nos associare ma-
 tri et discipulo. Credo firmiter quod cum iohanne dicet
 nobis. Ecce mater vestra de domina nostra. et ei dicitur
 ecce filius tuus. Simus carissimi cum matre si volumus
 filium cum matre lucrari. Non enim potest vnus sine
 altero inpetrari. Ascendamus cum eis in palmam et ap-
 prehēdamus fructum eius. nam in ea cor virginis cum
 filio pedit. Nullus se excuset in quocumque sit natus
 quia nullus est quod non inueniat in hac arbore suauissimum
 fructum et sufficientissimum nutrimentum. Nam si petor es
 illam acerbissimam et ignominiosam passionem considera
 ad detestantem peccatum vhorredum. quia ipse pro peccatis
 nostris mortuus est. Si incipies et penites es consi-
 dera illam passionem ad exemplum penitentiae et satisfac-
 tionem habendam. Si es perficiens considera illam passio-
 nem ad eius effectum rimandum et ruminandum in quo
 multum proficit homo. Si es perfectus considera illam passi-
 onem ad christum et matri eius intime participandum et to-
 tum te in illam passionem transformandum. Si tu es in-
 sufficiens consummatum considera illam passionem ad dei
 dilectionem et dignationem erga nos admirandum. Nul-
 lus ergo se excuset qui hic inueniat suum pabulum qui
 hic inueniat portum domiculum et ceterum suum. Hos igitur
 f. i.

quique status quinq[ue] dñi nostri plagas cum estuati
desiderio apprehēdite in curā ⁊ sollicitudinē con-
tinuā cordis vestri. Ad nobis cōcedat iesus xps
crucifixus benedictus in secula. Amen.

ExPLICIT prima pars huius libri q̄ specialiter
tractat de ch̄isti passione gloriosissima.

INCIPIT secūda pars q̄ specialiter tractat de p-
fectu hoīs et contēplatione. de his videlicet q̄ ad
contēplationē dispositiua sunt. Et primo qualiter
hō possit āplius proficere ⁊ magis deo placere.

Capitulū primum.

N homo possit āplius proficere ⁊ ma-
gis deo placere: ista decē que sequūt
in se studeat habere. **P**rimo stu-
deat qualiter possit vel q̄tum potest
se vilissimū reputare ⁊ indignū omni beneficio dei
Sibi displiceat soli deo placere cupiat. ab aliis ve-
lirvillis nō humilis reputari. Et ex hoc summā dei
clemētiā recognoscat q̄ cuz stercus sit vilissimū
in omnibus infidelissimū ad īmensē maiestatis in-
iuriā tam promptissimū dignatur in seruū sibi
assumere. ⁊ quod maius est adoptare in filiū. Non
enī reputes magnū q̄ deo seruīs. sed reputa mari-
mū q̄ ipse dignatur habere sic insufficiētem et
miserū seruū. **S**ecundo vt de nichilo de pec-
cato vel ad peccatū inducente ⁊ a bono retrahēte
doleat immo de quacunq[ue] tribulatione iniuriā et
afflictione gaudeat. Inferētes intime dīligat. spe-
cialē orationē pro eis faciat. deorinde copiosa.

laudes referat. ⁊ ad regratiandū eī de tanto beneficio insufficientē se recognoscat. quia quē diligit deus corripit ⁊ castigat. et ipse tribulationes ad delininos ire cōpellunt. ¶ Tercio vt paupertatē ⁊ omnē penuriā propter christū diligat. de temporalibus nisi stricte ad necessitatē suam non req̄rat aut quocunq; modo appetat. sed christo capiti in paupertate ⁊ in oīs consolationis corporalis deiectione se studeat 9 formare. Et hoc debet maximū reputare q̄ rex regū ⁊ dominus dominātium xp̄s sic seruū villissimū suis dignat induere ornamētis vel vestimētis ⁊ sibi lutum fetidissimū simulare. Ideoq; q̄to videt se ditiozē ⁊ in pluribus corporis 9 solationibus abūdere tanto dz int̄mius ⁊ pfundius contristari cernēs se eo magis xp̄i silitudine elongatū. ¶ Quarto vt in bonis ⁊ in idifferētib⁹ alterius potius q̄ suam studeat adimplere voluntatem. imo semper suam in exterioribus actibus studeat abnegare. aliorum beneplacita affectans cum omni vigilātia illicitis adimplere. Et si hoc circa oēs facere debeat: suozū tamen superiorum dz precipue obedire bñplacitis ⁊ ea totis viribus ⁊ visceribus āplexari quecūq; dixerint honesta eē aut velle fieri. Si ergo aliqua int̄mauerint debet p̄ posse suo cū magno desiderio effectum ācipere. ¶ Quinto vt nullum q̄tuncūq; miserū despiciat sed potius erga oēs maternomoueāt affectu. ⁊ sic omibus int̄me cōpatiatur. sicut mater vnico filio suo p̄dilecto oēs eoz miserias reputat esse suas. Et sicut sibi metip̄i dz oīs si tñ potest subuenire Et quis erga om̄s in compatiendo ⁊ ministrando debeat materialiter se habere. debet tamē omnes f. q.

tanq̃ patres ⁊ dños reuereri. ¶ Sexto vt nullum
iudicet de pctō cum ignoret qđ diuina gr̃a in aīa
operet̃. Sed si aliquē per signa aliqua manifesta
p̃peterit peccatozē plus de pctō doleat q̃ si vuln⁹
pprio corpori millesies inferret̃. Recogitet etiaꝝ
qđ p̃ciosior est aīa que sic letaliter vulnerat̃ qđ oīa
corporuū uersi sc̃z tam hoīm qđ celozū inq̃atū
corpora. Et ideo sicut corpus meū amare vel cu-
stodire vellē. sic imo multo magis deberē p̃ximū
cū omnī diligētia custodire ⁊ a peccatoꝝ retrahere
oīone exhortatiōe ⁊ exēplo. ¶ Septimo vt bonū
proximi sicut suū diligat. ⁊ sicut mater in bonis
filii locūdatur: sic in bonis oīm uiuentiū debēt io-
cūdari ⁊ maxime de his q̃ spiritualia sunt ⁊ ad spū
alia iductus. et sic ac si sua eēnt debet alioꝝ bona
pcurare ⁊ pcurata solícite promouere. ⁊ semp̃ dy-
plura ⁊ maiora de proximo credere qđ valeat intu-
eri. debet nichilomin⁹ de bonis tēporalibus pro-
ximi nō modicū congaudere. ¶ Octauo vt nichil
p̃ter deū diligat sed pure p̃pter deū vt in oībus
solus deus sinceriter diligat sine socio. nec aliciat
qđ tacitoꝝ sanctitas alicuius aut. beneficioꝝ imen-
sitās. nec aliquē diligat amore singulari s̃z amore
cōmuni. vt sc̃z caritate oēs in deū referens magis
diligat meliozē. Potest tñ beneficia p̃ beneficiis
repēdere. ⁊ pro bñfactoribus et p̃p̃inquis ⁊ preci-
pue parētibus oīones deo ad salutē animaz effun-
dere specialē. ¶ Nono vt qđquid faciat ⁊ quibus
cūq; negociis ip̃licetur deū tñ semp̃ actu in corde
habeat ⁊ nichil aliud qđ honozē suū in oībus actu-
aliter seu habitualit̃ intēdat. ac ad hoc p̃cipue ni-
tatur vt sic semp̃ presentē deū intelligat ac si ip̃m

q̄ ubiq̄ est p̄sens in suauideret substantia ⁊ essentia
 sicq̄ eū timeat ⁊ reueret ⁊ imenso amore in ip̄m
 feratur eoq̄ prout pōt in via fruatur et in ipso ⁊ nō
 in alio reſcāt. ¶ Decimo vt si p̄dicta assequi p̄t
 esse dei beneficia recognoscat. Debet tñ ⁊ ceterorū
 beneficiorū innumerabiliū fm q̄ potest reminiscit̄
 p̄cipue q̄ sua eum voluit ymagine insigniri eiusq̄
 naturā assumere ⁊ se p̄ ipso morti tradere. In via
 sibi in cibū in gloria in premiū tribuere semetip̄m
 Et q̄ nondū assecut⁹ est eū in premiū tandē in via
 aspiciat eum in patibulo sicq̄ sibi cōpatiatur ac si
 oīa eiusvulnera in suo corde sustineret. Et de hoc
 p̄cipue dolere debet q̄ tot videt frustrari bñficio
 tam imenso. Lernet eum deniq̄ in altari exhibitū
 sibi in cibum ⁊ potū oīs saporis suauitatē hñtem
 et in ipso toto affectu delectatus clāmet ⁊ dicat.
 Dñe iesu chris̄te q̄ es panis vite ita me de te satia
 re dignare vt nichil p̄ter te esuriaz. ita me de te
 iebziare digneris vt nichil p̄ter te sitiā. Tene dñe
 mentē meā ne interueniēte vmbra terre a te vero
 sole iustitie separet. Matri aut̄ chris̄ti omnē quas
 poterit reuerētiam exhibeat ⁊ dicat. Dilectissime
 dñe iesu dignare me infirmū peccatorē matri tue
 reuerētiam debitā exhibere. Et tu clementissima
 dñā impetra michi vt sue ⁊ tue semp deditus sim
 seruituti et tibi omni tēpore obsequar pura mēte
 et corde ⁊ corpore deuotis continue tue benigni
 tati assistam. Amen.

¶ Qualiter homo in se amorē vel ad amores dei
 se debet incitare vel excitare ⁊ quātum potest cor
 suum vnire vel ignire.

Capituluḡ secundū.

f. iij.

Quia cor contēplantis non cessat siue cessare non dicitur inuestigare quō sui creatoris amore amplius tardescat pposui balbutiēs ad hoc inducē aliqđ inductiuū. ¶ Prīmū ergo agnosce o homo qđ nichil est qđ ad eius amorē tantū te inflāmet sicut bñficiorum ei⁹ immēsa donatio. Hoc enī ipso qđ ipsum ad largiēdum tibi ineffabilia liberum vel liberalē recogitas ipm te diligere numium recogitare cōuinceris. Quid est hodie qđ magis incitet vel excitet ad amorē quē diligere et amari. Hoc enī faciunt qđ tuncūq; crudeles hoīes: qđ diligētes se diligunt qđuis hoc erga suū creatorē instigāte antequo serpēte negligāt qđimplere. Cogita qđcuid velis et inde creatorē tuū habebis non modicā materiā diligēdi. Accede ergo ad ipsuz p hunc modū. Debes nō fecte sed veracit̃ recogitare te assistere corā dño tuo: Ita ei est ubi es sicut ē in celo ēpireo et te esse suū et nō tuū cogita. et nō dubites qđ ab eo qđcuid ad salutē pertinet nō ad tuum damnū petieris ipetrabis. Nec certe oīa sūt incētiua amoris. Quō diligis eū cuius es et qui paratus est oīa tibi dare. Nonne multū diligis eum qui aliqđ tibi tribuit. Nonne ergo magis eum diligis qui oīa imo etiam tibi tribuit semetipsum. Si ergo te diligis quō ipsuz qui te fecit nō diligis. Tu te destruxisti et adhuc destruis et te amas et ipsum qđ te cōstruit et restruct et conseruas nō amas. Dic ergo dño. domine creatura tua sum et michi te ipsum negare nō potes. Sed anteq; procedas: hec qđ dixisti meditare et inflāmare amore. Quis enī amplius se continere potest quin statim oībus oblitis in deum se totū pduciat nō per partes dū cogitat dñm suuz

summū bonū. dilicias angelorū premiū beatorū. hō
 infirmo ⁊ corruptibilī: cuius. miserā nemo posset
 exprimere semetipm negare nō posse. ⁊ q̄tuncūq;
 sit infirmus seu miserrim⁹ ⁊ peccator si ad ipm se
 conuerterit ⁊ ipsum petierit obtinebit. et hoc nos
 desiderat petere ⁊ largiri cū dicit petite ⁊ accipie
 tis. Nescio quid āplius laboramus. cur quotidie
 nos affligimus circa nichil cū possidere creatorē
 omnīū valeamus. Quid ergo āplius laboramus ⁊
 querimus. Si enī omne bonū sic leuiter habere va
 leo cur nitar plena miseriis. possidere. O dñe deus
 meus quid tibi nisi iniuriā facimus: q̄ te nobis tri
 bus sic libēter. Si te habeamus nichil tibi cōfert
 ⁊ tamē sic nos diligis q̄ te nobiscum esse delicias
 tuas dicis. Quare nos tantū diligis vt libētius te
 ipsum nobis tribuas q̄ aliquid aliud qd petamus
 Et certe nec ego volo de cetero aliud possidere ex
 quo debita petitione valeo possidere deum meum
 Ornabo me monilibus ⁊ ipsum introducā in tha
 lamū cordis mei ⁊ ibi secum de cetero requiescam
 Bene scio q̄ nichil aliud petit ⁊ querit ipse animā
 meā visitare ⁊ intrare desiderat ⁊ d. n. ē q̄ pulsauit
 doleo tamē q̄ tantum ⁊ tandiu carui tanto bono.
 Dic ergo ei. Scio q̄ plusq̄ ego me diligis. De me
 igitur āplius nō curabo sed solū tuis deliciis inhe
 rebo ⁊ tu mei curaz habeto. Non possum intēdere
 michi ⁊ tibi. et ideo permutatum tu intende michi
 ⁊ mee infirmitati vt ipsam subleues. et ego inten
 dam tue bonitati vt in ipsa delecter. Et quis ego
 tecum lucrer nimis ⁊ tui mecum nichil. scio tamen
 q̄ libētius mecum es ⁊ me conseruas ⁊ promoues
 q̄ ego tecum vt tua prefruar bonitate. Unde hoc?

Certe nisi q̄ ego me odi et tu me diligis. Si autem
dñe vellē discurrere per oīa tue dilectionis signa
deficerē. q̄ nec bona nature nec bona fortune nec
bona gratie nec bona glorie si hoīm ⁊ angelorum
linguis loquerer exp̄mere possem. Et ideo his ta-
citis in tuum filiū pater eterne respirabo. Quāta
fuit erga hoīem deus meus tua dilectio q̄ eum tm̄
dilexisti vt velles hominē esse deū ⁊ deum hoīem
appellari. Quid dicā de sexu fragili? Ipsū tuū
filiū de ipso nasci voluisti ⁊ q̄ erat tunc vnigenit⁹
et p̄p̄ius voluisti filiū virginis nominari ⁊ esse.
Multū quidē dñe fm̄ vtrunq̄ sexū exaltasti gen⁹
humanū qui tibi equalē filiū voluisti hominē esse
⁊ filiū mulieris. Non hoc dilectiōis signū voluisti
circa āgelos demonstrari. nō enī angelos sed semē
abrahe apprehēdit. Mirum est certe quō pro tuo
amore corda fidelīū vel filioꝝ hominū nō scidant
Quid habuit deus aliud facere q̄ cū peccauimus
in infernū profundū nos delicere ⁊ aliā nobilioꝝ
creaturā si voluisset in instāti creare. Quāta fuit
ista dei dilectio q̄ post lapsum dignat⁹ est nos que-
rere tā benigne ⁊ post eius offēsam nos āplius q̄
p̄p̄ius exaltare. Quid fuit illi d̄ nunq̄d exaltationē
meruit culpa n̄ra. Certe nō sed ne ad te fugerem⁹
amplius humanā naturā tibi inseparabiliter vnire
voluisti. Mira videt̄ tua dilectio deus meus q̄ te
odiētes diligis ⁊ exaltas. Si ergo nos q̄ nichil sum-
mus tm̄ diligis q̄ es summ⁹. quō nos miseri te non
diligimus q̄ es omne bonū. O cor meditātis quō
in tam excellēti dilectionis affectu nō deficiis pre-
amore. Quid in hoc deus voluit nisi vt suo nos in-
ebuiaret amore? Quāta est hec creatoris nostri di-

gnatio q̄ nos tñ desiderat sibi per dilectionis vin-
 culū colligari? Quō potest cor hoīs aliō cogitare
 Et sic ergo nos exaltares deus nostervoluisti par-
 unius nasci vt nos bestiales p̄ peccatū celestes fa-
 ceres voluisti inter bestias in presepio collocari ⁊
 reclinari. O mira bonitati diuine diffusio. O dete-
 stabilis nostrorū execratio oculorū. O glacies non
 cor. cur nō liquefcis ad hunc calorē. Veni michi ne-
 scio p̄ quaz viā deus āplius nos requirat ex quo p̄
 hanc nos nō habet. Sed quid dicā? Christus q̄ est
 receptaculū expulsoꝝ voluit fugere in egyptum.
 Nūquid dñe iesu q̄ vbiq̄ eras fugē nō indigebas
 Non certe: qz oēs inimicos tuos in tua potestate
 tenebas. S; hoc facere voluisti vt pro me paties
 tuū michi manifestares amorē ⁊ ad te fugerē per-
 secut⁹. O deus meus bene video qz totus es me⁹
 ⁊ me vis totalitē possidere. Sed quid plura? taceo
 vite tue p̄cessum q̄ totus es dilectione plenus et
 venio ad alapas ⁊ cōspūta. Certe hoc dilectionis
 signum cor hoīsmō sufficit cogitare. Si enī nichil
 āplius michi vnq̄ fecisses nec etiā factur⁹ esses
 nisi q̄ deus cñus in mea natura sustinere voluisti
 hec opprobria deberēt totaliter tuo igniri amore
 Quid enī maius deo? ⁊ quid vilius pctōre? ⁊ tñ tu
 deus p̄ peccatorib⁹ voluisti a pctōribus conspuī ⁊
 illudi. O deus meus qd̄ fuit istud: qm̄ a creatura
 tua quā in momēto delere poteras sic vilia tolles
 rasti ⁊ dicētibus te esse demoniacū benigne respō-
 debas. O sūma tue manifestatio caritatis q̄ talia
 p̄ nobis a demoniacis audiebas. Quid tibi tantū
 cure erat de nobisq̄ te oī opprobrio supponebas
 S; tua nimia dilectōe hoc sustinē voluisti placide

O cor plusq̃ lapideū. o cor nō cor cur nō accēderet
ex amore? Lapis calore solutus in es vertitur 2 tu
ad tantū calozē imutabilis pseueras. Utinā ergo
lapideū esses nō carneū. Et quid vero mirabilius
q̃ q̃ caro cordis lapide durior 7 insensibilior inue
nitur. Sed nonne dicit dñs q̃ auferet a nobis cor
lapideū 7 dabit nobis cor carneū imo ex quo lapis
citius imutatur q̃ cor carneū det lapideū: cor car
neum auferēdo. Ad verecundiā nostrā dico. **O** cor
nequissimū. o cor inanimissimū. o cor infidelissimū.
Cur te sic odis. cur te sic laceras 7 cōsumis. cur te
sic fortiter diligētem nō diligis. **O** cor crudelissi
mum cur mortē plusq̃ vitam diligis. cur te querē
tem nō recipis. **O** lapides 7 creature insensibiles
flete vesaniā cordis mei. Certe dñe iesu etiā si me
odires ex quo deus me⁹ es 7 refugium meū solus
protector 7 gubernator meus te diligere deberet
q̃to magis cū me tantū diligas 7 me lequaris tuis
beneficiis fugientē. Nam tantū me diligis vt te
pro me odire videaris. Nonne tu iudex omnīū vo
luisti pro me iudicari 7 mortē turpissimā 7 grauissi
mā sustinere. **O** deus meus quid michi amplius
facere debuisti. Certe si hoc mihi fecisset minim⁹
rusticus: ipsum deberē diligere in eternū 7 ego nō
te diligā deū meū. Non dico q̃ sanguinis effusio q̃
tota fuit plena caritate s3 plane solus tuus aspec
tus me inebriare deberet. q̃to magis ergo passio
tua grauissima 7 ignominia plena. Certe me totū
voluisti qui michi te totū tribuisti. Et quis requi
rebat hoc de manu tua dñe mi. Cur tibi cure fuit
de tam vilissima creatura? certe nichil aliud nisi
tua maxima bonitas 7 imensa dilectio hoc exegit

Nam si nō redimere volebas aliter facē potuisti.
 sed sic facere dignatus es vt nos tuo āplius inflā
 mares amore. O amor 2 desideriū cordis. o dulce
 do 7 suauitas mētis. o ardor inflāmatiō peccatorū
 o lux 7 claritas oculorū. o aurum pulchra sympho-
 nia. o hostia deo patri odorifera. o melliflua gusta-
 tio fluxus sanguinis. o amātissima palpatio laterū
 o aīa mea. o vita mea. o viscera cordis mei. o me-
 dulla ossium. vegetatio carniū. sensificatio orga-
 norū. intellect⁹ inspiratio 7 exultatio mea. Cur ego
 nō sum 9uersus tot⁹ in tuū amorē. Quare aliqd ē
 in me nisi amor. quō possum aliqd aliud cogitare
 vel meditari. Et qd amore tuo dulci⁹. quid āplius
 cupio. cur ego nō sum illo illaqatus 7 captus. An-
 diq; circūdat me amor tuus 7 nescio qd sit amor.
 S; heu michi cur sic insēibilis maneo sine causa
 Cur vanitas plusq; tu qui es veritas me allexit et
 allicit. Cur inq̄tas plusq; saluatoris mei benigni-
 tas me attraxit. Cur stercoꝝ odiū plusq; mei crea-
 toris 7 redēptoris amorē nimīū adamanī. Q̄tū
 dilexisti hominē deus me⁹. nō solū in cruce p ipso
 pati voluisti s; etiā apud iferos ip̄s visitasti 7 tecū
 ad supos reduxisti. Rōne potuisti dñe iesu p ipso
 mittē aliquē angelorū nisi ip̄m extraheres p teip̄s
 Cur vis hoīem vbiq; sociare. cur in omni loco vis
 cum hoīe habitare. Quid h; nisi vilia 7 mala ipse
 homo. Cur ipsum diligis sic iūmē se. Postq; etiā
 surrexisti voluisti adhuc quadraginta diebus homī
 apparere. sed 2 cū glorificatus esses vsci voluisti
 pacem donasti 7 te ei palpabilē tribuisti. Sed dñe
 iesu nonne sufficiebat hoī q; pro ipso fueras cruci
 fixus nisi ipsum de inferni pfundo 7 infimo lacu

extraheres. Videret q̄ tantū hoīem dilexeris vt ab ipso nolueris abstinere. En ignorabas q̄ de tam excellēti passionis bñficio fueram⁹ ingrati. Etiaꝫ q̄s speciales habueras increduli extiterunt. Quō ergo nos potuisti āplius intueri. Q̄ mirabilis ē tua dilectio dulcissime dñe iesu, cum nō possis ab hoībus separari. Mōne qui ascēsurus eras ad dexterā patris tui potestātē homini dimisisti: vt tecū velit habeat in altari hāc potestātē ei anteq̄ mori iciperes dimisisti ne amittere timeret. Sed cur hoc facere voluisti cū missurus esses sp̄m sanctum Cur semp cum hoīe vis morari? Sed tuo corpori incorporare nos totalit̄ voluisti ⁊ tuo nos potare sanguine: vt sic tuo iebziari amore tecū vnum cor ⁊ vnā aīam haberemus. Quid enī aliud est tuum sanguinē bibere q̄ sedes est aīe: quā nostraz aīam tue aīe inseparabil̄ colligare? Hoc ē certe q̄d vis hoc certe est q̄d desideras deus me⁹. hoc est: redēptor ⁊ dñe mi q̄d tanto t̄p̄e pcurasti. Pro hoc enī ab ifantia tua laborasti. Hoc nobis cōcedas q̄ in eternum viuis ⁊ regnas. Amen.

¶ Qualiter homo debet libēter deo dare cor suū
Capitulū tertium.

O dñe mi iesu: tu te michi dedisti ⁊ a me cor meū petis. sed q̄tum est hoc dñe mi q̄ ita excellēs es. Si enī haberē cor vnū quod solū manus esset q̄ si simul essent omīa corda filioꝝ hominū ⁊ oēs angeloz effectus. ⁊ vt materialit̄ loquar mai⁹ esset. ⁊ q̄ plura sp̄alia ⁊ corporalīa simul actu cōtineret vel cōtinere posset q̄ celū empireū, ipsum totū ⁊ totaliter tibi tribuere deberē. ⁊ adhuc tāto dño munusculū parū imo quasi nichil eēt: quāto

magis ergo illā parvā scintillā cordis quā habeo
tibi dabo ⁊ totalit̃ in te ponā. Hoc enī permaximū
est michi q̃ cor meū habere digneris. Rōne ergo
stultus esset si illud applicarē de cetero alicui crea-
ture cū deus me⁹ illud velit h̃re. Et iam in medio
nolo q̃ remaneat amodo: sed volo vt totalit̃ requi-
escat in te q̃ creasti illud ad laudandū te. Melius ē
q̃ cor meūz maneat in eterna iocūditate in diuina
maiestate ⁊ imensa bonitate q̃ in mea fragilitate
in tua. s. deitate q̃ in mea iniquitate. Si hoc haberes
⁊ contēplatiue cupis: multū corde desideres ⁊ mlt̃
tum ore postules ⁊ si desideriū aīe tue tribuet tibi
deus ⁊ volūtatē tuā nō fraudaberis: s; mentē tuā
elevant in bñfactorib⁹ dulcedinis te pueniet tanq̃
corona lapidis p̃ciosi semetipso mentē tuā circum-
dabit regula. Nullus ei potest p̃fecte iuenire deū
qui se perfecte non odit.

¶ Qualiter hō ordinet cogitationes suas ad deū
ita q̃ deum semp habeat in corde. ca. iiii.

O homovis cognoscere quō ad deū tuum diri-
gas cogitatū. Semp cogitare dabis te esse
in p̃sentia dei tui: ⁊ ipsūz semp habeas in tuo cogi-
tatu. Sup̃ christū autē pro te g̃uissime vulneratū
quasi semp dirigas cogitatū ⁊ q̃ ipse sit deus tu⁹
q̃ pro te talia passus ē cogitabis. Sepe etiā ad ma-
trē christi reuerēter q̃ est multoz solatiū festinab
⁊ quotiēscunq; ad ipsaz tuū diriges cogitatū ipas
cogita matrē dei: vt sic quocūq; dirigas cogitatū
deū tuum semp habeas in corde ⁊ semp coraz ipso
existēs suāq; admirās magnitudinē ⁊ tuam mīam
recognoscēs q̃rum poteris resiles in teipsum ad-
mirās nō modicū q̃ dignat̃ rem tuā fetidā coram

suīs oculis pñtare ⁊ te ad momētum patif in sua
pñtia cōmorari. Nec sic faciēs de hoc dono ⁊ de
oībus aliis referas deo grās. ⁊ q̄ etiā ei regriari
possis: recogita magnū donū Et hoc donū scz q̄ in
pñtia sua valeas cōmorari semp ⁊ alia q̄ tibi con-
cesserit dñs debes cū oī vigilātia custodire. semp
cū magna auiditate inhiās ad maiora. Et si ppter
tuaz miseriā aut aliquā occupationē exteriorē co-
gitatū tuum a sua pñtia absentare perpēderis vel
respicias ipeditum cū magna anxietate reuerti stu-
deas vbi eras scz ad pñtiam dei. Et hoc faciens
qualē processum habere debeas vñctio te docebit
Hoc tñ pro certo in te habeas q̄ qcquid sit d̄ aliis
semp debes te ad nichilū redigere q̄tum potes et
oīm peccatoz te infimū reputare ⁊ tam pte q̄ pro
aliis a deo tuo tibi pñte cū omni hūilitate veniā
postulare. ⁊ tuam p̄siderationē super hoc dirigere
poteris p hunc modū. Nunq̄ considerare vel cogi-
tare debes q̄ alii peccatores talit̄ a deo sint elon-
gati qui ipsi sepe ⁊ si nō semp ad dñm se cōuertāt
in corde. et quin dñm suum tunc itimns recogitēt
q̄ tu ⁊ clarius recognoscant. et quin reuerētia ma-
iori corā ipso assistant. et maiore suozum habeant
fusionē peccatozū. ⁊ humilīus se ei presentēt quin
etiā maiori et ardētiori moueātur affectu in pñtia
tanti boni. Et si hoc pleno corde non poteris cogi-
tare hoc ipso deberes te superbissimū reputare.
Nec de congruo deberes huic tue supbie prepon-
derare consciētiās aliozū. cum a sapiētibus sen-
tiatur q̄ sicut cōtingit de bono ita ⁊ de malo q̄ ali-
quem defectū est in quolibet reperire. quē in aliis
tam excellēter nō possumus inuenire. debes tunc

firmissime credere q̄ supbia sit illud viciū in quo
 singularit̄ tu excedis ex quo nō potes tuā respicē
 prauitatē. Et certe si hoc est verum satis potes te
 infimū oīm reputare. Sed forsan tua supbia cogi-
 tatio dicet tibi quomō hoc de infidelib⁹ cogitare
 possum scz q̄ sum eius infimus qui nec deum etiaz
 cognoscūt. Sed audi ceca superbia. an ignoras q̄
 si deus recognoscis ipm̄q; te redemisse credis tuo
 sanguine p̄cioso ⁊ contra eum eleuaris in supbiā
 q̄ grauius peccas q̄ si hec oīa ignorasses. Nonne
 vbi cū pctō maior ē cognitio maior est contēptus
 Et nōne vbi maior est contēptus maior est pctm̄.
 Nullū ergo excipias o insania: sed pleno corde te
 humiliās tuam miserā recognosce. Et si tibi tunc
 subreptat cogitatio ergo tu a deo reprobat⁹ hanc
 q̄ citius excludere debes nec pmittere aliquo mō
 tecum cōmorari: Timere tamē debes nō modicū
 et altissimi dei supextollere pietatē ⁊ confidere in
 christi vulneribus ⁊ in clemētia matris eius. Im-
 mensa est enī misericordia dei nostri. ⁊ si essent in
 te solo oīa peccata q̄ vnq̄ facta sunt vlt etiā possēt
 d cetero ppetrari. in infinitū superexcellit eius mīa
 ⁊ tibi hec omnia si ad se recurreres propter suam
 pietatē largissimā condonaret. Si etiam tunc tibi
 subreptat cogitatio vtrum sis in caritate an non.
 timere pculdubio debes sz caue ne desinates in
 partē aliquā inclineris fideliter tñ age ⁊ de diuina
 mīa semper spera Si enī hoc egeris ⁊ tui conside-
 ratioe reputaueris teipm̄ peccatorē nocte vndiq;
 obrutū ac de tanta tenebrositate int̄ se volens ad
 fontē pietatis humiliē conuerteris mentē tuā. ori-
 etur in tenebris illis lux tua ⁊ eleuaberis dei nr̄i

dulcissima pietate ad celestia contēplāda. et tibi de
licis abūdabis et dices cum propheta. Et nox illu
minatio mea in deliciis meis. Quod nobis rē.

Qualiter homo opere mundo vel ad operandū
plus in deo ferueat. ca. v.

Sed attēderes o homo qualiter de⁹ ad ymaginē
suā te creare et formare voluit et p te tot et tā
nobiles creaturas cōdidit. et tuā assumēs naturā
tam care te redemit. et nō solū ipsum ab eas in
cibū in pnti: sed etiā seipsum in futurū tibi in pmiū
repromisit. nunc naturā conseruat: gratiāq; infun
dit. et hec oīa ad suū facit honorē. Si etiā in ipsum
tenderes vt deberes et eius honorē appeteres: vt
quasi tui oblitus p nichilo te supponeres: q̄cquid
honoris cōsolationis aut tribulationis siue ilurie
tibi 9 tingeret ac si nihil accideret reputares totū
in laudē et gloriā referēs creatoris. Et q̄tuncūq;
et q̄ncūq; aliquod faceres ad dei honorē animeq;
salutē vtrū difficile esset nō iudicare deberes: sed
cum ipetu mentis imo amore seruēti deberes stu
dere effectui mācipare. Sileni bene creatoris tui
esses succēsus amore o homo nichil p ipso iūrio
sum. nichil difficile reputares oīa tibi lenia amabi
lia oīa dulcia et suauia apparent. et tam libēter hec
oīa adīpleres et cum oīa p̄fecisses: te tñ quasi nihil
p ipso fecisse crederes imo potius defecisse. re⁹
ex hoc tñ exosum haberes vt te ipsum vix posses
aliquaten⁹ tollerare. et cogitares sollicitē quomō
posses maiora facere aut saltē perfectius eadē ad
implere pponeresq; in corde tuo de factis et defecti
bus tuis grauiter flagellari. Nam erubesceres inō
modicū et doleres tam altissimo dño sic miserrime

ministrare. Quid plura dicā: quāto plus p̄ficeres
 tanto plus te deficere cogitares ⁊ āplius erubescer
 ces ⁊ doleres et maior succēsus ardore semper
 maiora reincipere conareris. Nunq̄ enī de his q̄
 ad honorē dei cernerēs tuus possz refici appetit?
 Semp enī famelic⁹ apparerēs. O mirabilis calor
 amoris q̄ sic cito digeri facis ac tandē conuertis
 in premiū sine fine. Nō dubito quī tunc nimito fer
 uore ebulliret cor tuū summūq; haberes exosum ⁊
 q̄cquid ad momētum te subtraheret a seruitio dei
 tui. Semp tñ videreris tibi ad seruiēdum deo tuo
 piger. aliq; serui dei respectu tui viderentur tibi
 p̄optissimi ⁊ seruētissimi apparerēt. ⁊ eorum pro
 nitas sed p̄optitas tibi esset in magnū gaudiū. sz
 tua pigritia in merorē verteret. Ecce ergo ad
 cor altum ⁊ in tuis actibus exaltabit deus tuus.
 Si enī habueris cor infirmū ⁊ terrenū minima ser
 uitia maxima reputabis. et que quasi nichil erunt
 tibi difficilia apparebūt. et illa q̄ pro te aut p̄ vno
 amico tuo vilissimo libēter faceres pro deo tuo al
 tissimo facere gūaberis vltra modū dulcia ⁊ ama
 bilia reputabis amara ⁊ amarissima dulcia iudica
 bis. Oculus infirmus irradiationes veri solis iusti
 cie abhorrebit ⁊ ambulare in tenebris affectabit.
 De spiritualib⁹ viris triūphabis ⁊ de triūphari a
 demonib⁹ ignorabis. Sed heu ⁊ ve tibi: qz iam be
 stis nō potes 9 parari. Atinā iumentis silis factus
 esses q̄ subeunt onera dñorum. Non poteris ea de
 culpa alios arguere ⁊ te tuis itimis nequitis ad
 implere. Si ergo sic ad seruiēdum deo tuo habes
 manus ligatas ⁊ pedes nō restat tibi nisi vt in ex
 teriores tenebras proiciaris. El quo nos ipse cua
 s. i.

Prodiat cuius mīa totus est plenus orbis. Amē.

Qualiter homo se perfecte odiat vt deum perfecte diligat. ca. vi.

Quoniam ad dilectionē dei habēdam spedit dilectio sui. et quāto vna intēditur altera remittitur. Ideo vt pfecte possumus deū diligere debemus nos pfecte odire. Tunc autē perfecte te odis cū appetis ab hoībus pleno corde gculcari vilissimum reputari flagellari delīci et quasi ad nichilū redigi. et hec oīa reputas eē pauca. In tuis iuriis delectari et in tuis tribulationib⁹ consolari. et nō solū vis tibi hec ab oībus inferri s; etiā cupis eos credere te istis iuriis et tribulationib⁹ eē dignū. Hoc dico ideo q; multi oppetūt sustinere aduersa vt in eorū tollerātia ab hoībus gmedentur. Tales autē nō se odiūt s; diligūt et mercedē suā pcholoriā recipiūt in hoc mūdo. Tunc etiā pfecte te odis qñ non solū vis ab hoībus gculcari sed etiā teipm tm abhorres vt vix teipz valeas tolerare. et es tibi abhomiabilis nimis. et velles etiā a creaturis irrationalib⁹ et insensibilib⁹ ipugnari. Et cū aliquid ppter tuā necessitatē licet nō contra deū delectabile tñ aut nō afflictiuū recipis contra temetipsū turbaris solū deū queris et oīa renuis extra ipsum Ad hoc donū pmaximū peruenire valebis si confiteri et ex corde sepe petieris hoc a deo. Et parte tñ tua possunt eē aliqua inductiua et dispositiua ad donum istud. Primo considerare debes q; natus es in peccato et ex quo ab illo lauacro regenerat⁹ es et purgatus et lotus postq; vsum liberi arbitrii habuisti vsq; ad hanc horā quasi g tñue imemor abolitionis patrie que diriuauit a latere christi uesu et

diuinā non timēs nec reuerens maiestātē in cuius
 p̄sentia existeras temetip̄m offenderis plus q̄ ali-
 quis crudelissim⁹ iimicus. Quō si hec cogitaueris
 te non odibis. ⁊ quid odimus nisi mala cōtraria ⁊
 nociua. et quid peius q̄ se. opponere summo bono
 Quid contrarius q̄ sanguinis xp̄i euomere medi-
 cinā. Quid est nociuus q̄ sue aīe occisio: ⁊ tu tibi
 talis fuisti etiā plusq̄ valeas cogitare Debes etiā
 cogitare q̄ quāto ab extrinsecis āplius molestaris
 tanto magis tibi p̄cluditur via ne vagaris p̄ deū
 ⁊ affectum āplifices creature: sed vt in solo deo al-
 tissimo requiescas. Quis ergo nō odibit illius ap-
 tionē clausure vnde potest exire a deo. Certe tunc
 aperitur cū propria tribulatio non amatur sed ab
 animo effugatur potius volēdo requiescere in ster-
 core q̄ in deo. Cogitat ergo q̄ soli deo debetur re-
 uerētia ⁊ honor et ipse in se ⁊ in suis creaturis so-
 lus est diligēdus. Et ideo si vere deū diligis debes
 te honorari ⁊ diligī ab oībus abhorre. Quomō
 nō abhorreo michi attribui qd̄ est dei. imo oppo-
 situm potius affectabo ne si mediū tenere vellē
 incurrerē extremū. Q̄ vtiles sunt iste afflictioes
 extrinsece. Certe per ipsas ad cognitionē miserie
 nostre deuenim⁹ ⁊ per hanc cognitionē nostri per-
 uenim⁹ ad cognitionē dei. Nam q̄to quis magis
 est sue vilitatis cognitor: tanto magis est diuine
 maiestatis inspector. Quid ergo vtilius q̄ p̄ hoc
 humiliari ⁊ ad celestia exaltari. Quis ergo renuet
 se odire ⁊ ab omnibus cōculcari. Certe nescio nisi
 stultus. Si ergo times o homo que ab hominibus
 inferuntur: quanto magis timere deberes que a
 deo infliguntur. Sed si illa times certissime tu ista
 g. ij.

112
diligēs et amabis. Nam iste afflictiones sunt vsq; ad
patriā et materia magni boni. Cōsolatiōes vō sunt
vie ad penas et materia magni casus. Iste scz cō-
solationes aīam interficiūt et defurpant. Hec autē
aīam lauāt a maculis et purgāt a scorzia peccatorū
vt sic dealbata et mūdāta videat deū suū. Sed deus
quis non appetit hoc habere nisi qd non appetit te
videre aut qui nō appetit euolare. Et quō pbabit
aliqs esse verus tuus amicus nisi qd pzo te aduersa
voluerit sustinere. Nūquid vera amicitia pbatur
in cōsolationib⁹ et honorib⁹ huius mūdi. Certe si
sic pauci inueniunt mali: qz pauci sunt et vix aliqui
qui nō appetāt consolari. Sz certe illi filiū tuū cōcer-
nūt quos corrigere nō desinis. Nam semp cum
talib⁹ consolāris. nō ergo hoc renuat sz diligat nisi
qd modo vult tanq̃ specialis amicus imo tanq̃ ca-
rissimus filius cuz dñō habitare. Et hec nos semp
stimulāt et faciūt currere ad maiora. faciūtq; cō-
scēdere ad mōtana et ad celestia cōtēplanda. Hec
sunt certe qd ceteris patiētib⁹ mēbris cōpati in-
struūt. Quōlenī proximo iniurias passionēs ei dāna
patiēti consolari qd ea nūq̃ pbāui. Propterea dicit
apostol⁹ ad hebreos. Non enī habemus pontificē
qui nō possit consolari infirmitatib⁹ nostris. Et hoc ē
qz in suo corpore fuit eas expris sicut ibidē innuit
Et nunc aliis nō consolamur quōcum illo cōtēgna-
bimur. aut si mēbra mortua et insensibilia sumus
qd restat nisi vt de corpore excidamur. Aut vicio
michi quō tuo capiti xpō pzo te mortuo scies com-
pati qui nō pateris aut si nō consolari quō poteris
tibi cōformari. Sz certe si nichil aliud te moneret
hoc solū deberet te facere auiduz passionū. Quid

pelus aut magis mortiferū aut pestiferū q̄ passio
 nibus xpi non 9 pati aut tanti bñficiū ingratus exi
 stere. Aut qd fructuosius aut suauius q̄ illius pas
 sionis ex corde 9 passionē plenā gerere. qd bene
 nullus pōt facere nisi qui iurias passus vel expt⁹
 est. Aut dic michi qd nobilius est q̄ assimilari filio
 dei. Quō si nunc ei dissimiles fuerim⁹ per cōsolā
 tiones et honores erimus sibi confratres in regno
 dei. minime. Quid enī abhominabilius q̄ videre
 p̄ mevilissimo stercore dei filiū in assumpta huma
 nitate iurias et opprobria sustinere mortē turpissi
 mā et grauissimā tollerare. et ego velis ab hoibus
 honorari et deliciis affluere. O hō stercus et plus q̄
 stercus pro iuria quas sibi feceras ipse semetipm
 ad talia indicauit ipse scz actor et iudex super se re
 flexit iudiciū amarissimū et tu adhuc corā eo q̄ sibi
 iuriaris vis p̄transire iūmunis. saltē coram oculis
 sic pro te afflictis pretendo merozē et corde te offer
 ad cōsimilia patiēda. et certe nō dubites q̄ ex quo
 est sufficiēter punitus si hoc iterū sustinere voles
 ris et toto appetieris corde non sustinebis hoc. qz
 nō vult vt pro eadem iniuriabis passio inferatur.
 Sed qd credis iniurias esse in honorē conuertet et
 qd credis tribulationē esse in cōsolationibus mu
 tari videbis et vbi credis esse vānum reperiēs fur
 tum multū. Et quāto iniuria maior tanto honora
 bilior eris. et quāto tribulatio et afflictio intēsiōr
 tanto magis 9 solaberis. et si oīa propter spm amis
 seris certe ipm q̄ est oīa possidebis Si autē honorē
 appetieris depmeris. si cōsolationes tribuaberis
 si tēporalia pauper eris Qui enī aliud p̄ter deū
 appetierit se affliget. imo etia si se idēbite dilexit
 G. iij

se occidet Si autē se odiēs deū dilexerit ipm plena
rie possidebit. An qui deū diligit ipm tunc hz deū
ita q si solū deum dilexit ipm plenarie possidebit.
An qto pfectius deū diligit tāto pfectius ipm hz
Stultissimi hoīes quō hic oculos vestros non po
nitis si vultis vos et oīa abhorrere. Certe cū vide
ritis vos possidere creatorē omniū et mens v̄ra in
ipso quieta fuerit oīa mundanā vanitatē reputa
bitis ⁊ corpora v̄ra dū adhuc sunt mortalia tanq̄
stercora erūt vobis abhōiabilia ⁊ sicut q̄ auferret
stercus vel aliqd abhōiabile ab oculis v̄ris sic qui
vos vsq̄ ad mortē affligeret. Et sicut q̄ detestat̄
qd abhōiare mīni gauderet sic qui vos detestādo
iniurias ⁊ opprobria vobis dicerint et fecerint ex
ultabitis. Nam nichil poterit vobis euenire adusi
qz consolationes ⁊ honores nō poterunt vos decipē
eo q de ipsis nō curatis sed eorū contrariū appe
titis. Adversitates etiā non poterūt vos decipere
qz ipsas affectatis. imo qto maior erit tribulatio
tanto maior erit consolatio. qz magis in hoc casu
adīplebitur desiderīū vestrum. Non certe sic de
beret esse. quis enī non deberet gaudere si separa
retur a vanitate ⁊ coniūgeretur veritati. Nonne
hec oīa sunt vanitas. Et quid ē veritas: nichil nisi
deus. Et ideo oīa preter deū aut que in ipsum ten
dunt abhorrēda sunt. Si enī sic esses o homo: q in
solo deo velles affici et suū finis honore ⁊ reu
dictum est mō diligeres sed odires. ⁊ ab aliis appe
teres cōculcari vīā dyabolo obstrueres vel obstru
xisses vt ad te penit⁹ intrare nō posset. In hoc enī
concordā: doctores q oīs malicie causa est timor
vel amor. imo etiā causa ipsius timoris ē amor sui

Quo ergo ex timore peccare poteris q̄ te desiderabis affligi ⁊ contēni et ab hoībus cōculcari. Et quō amore tui peccare poteris qui te p̄fecte odis ⁊ creatorē tuū diligis. Nec certe si habueris a fēditate separaberis ⁊ ad perfectā innocētiam et sanctitati cōsummatōnē pringēs et qui aliquādo fuisti seruus dyabolī eris p̄maximus in regno; det Quid ergo assequi ista tardas? quare negligimus hanc mentis p̄fectionē habere. Nūquid hoc donū excellētissimū negabit nobis deus si ab ipso illud postulare voluerim⁹. Certe nō. de hoc te certifico sicut possum. imo libētissime hoc tibi dabit. Nam dico q̄ tibi dabit pati: q̄ nō oībus concedit hoc: s̄ tribuet tibi velle pati. ⁊ forte si dignus fueris etiā istud dabit tibi. Et si dicis. nō possum tñ laborare vrad tantā sanctitatē venīrēt soluz deū diligere ⁊ me super oīa abhorrere ⁊ ab aliis vilipēdi appetere. Et ego dico tibi q̄ ab hoc non requirit iste labor extrinsecus aut corporis valitudo s̄ potius sollicitudo cordis ⁊ corporis quies labor cordis ⁊ quies mentis. Non requiritur dico multis labor extrinsecus. q̄ per illum destrueretur vel distraheretur homo interior. Labor tamē pietatis ⁊ humilitatis ad hoc ⁊ ad omnia utilis est. dum tñ quietē mentis homo custodiat. Nec requiritur valitudo corporis: q̄ repugnat valitudini spiritus. Requiritur autem labor cordis in surgēdo ⁊ totaliter se euellendo ab istis infimis ⁊ ad celestia ascēdendo. et dum ascenderis requirit quies mentis. Multū enim abhorret deus cum quis eum degustat: ⁊ ibi non quiescit sed potius tanq̄ deus non esset ei sufficiens redit ad amplexanda stercoꝝa. Et. ipse sic
g. iij

inquinatus iterū vult dñm amplexari. sed hoc vñ
rustico facere non lauderis. Ergo ipsum deū plus
omni rustico vilipēdimus, 2 nichilomin⁹ volumus
q̄ in oībus satisfaciatur volūtati nostre sed nō est ita
Sed si ipetrare volueris sine repulsa hoc tam pre
cellēs donum. q̄ alia ad ipm reuerēter conscēdas.
ibi q̄ quiescas 7 sollicite roga eū vt amplius nō te
pmittat redire ad vomitū. Et si sic feceris non du
bito q̄ ab illo splēdore eterno illuminat⁹ tuas mi
serias recognoscēs. 7 super oīa te odibis. diuinaz
experis bonitatē. 2 oīa tanq̄ stercoza reputabis 7
conūgeris amoris vinculo soli deo. Ad ipse no
bis concedat qui est bñdictus in sc̄la. Amen.

¶ Qualis homo. debet in omni actione frui con
templatione. ca. vii.

I homo bene iebriatus amore sui creatoris
esset nichil in oībus requireret nisi quō suo
creatori posset diligētius 2 pfectius deservire et
propriā penitus q̄tum posset volūtātē abscindēs
solū que magis crederet deo placere cum impetu
animi assequi conaretur. et sic in oībus 7 p omnia
non q̄ sua sunt quereret sed q̄ iesu christi obliuiscer
etur quodāmodo sui solius memor dei. hic talis
7 tantus p̄ feruore 7 amoris magnitudine vel ī
mēsitate nō multū vt credo distigueret inter gra
dum 7 gradū vitam 2 vitā statū 7 statum psonam
2 personā tempus 2 tēpus locum 7 locū. s; q̄cuq;
modo 7 quacūq; hora discernere posset. qd āplius
suo creatori placeret statim pficere conaret̄ toto
animi affectu tendēs in deū. Quanto enī creature
ad deū minus reducūtur tanto sibi vel sese mutuo
āplius vniūtur. Omnino ergo 9 municās. i. ad vnū

cōmune oīa reducēs qđ facit quis cū nichil req̃rit
 in oībus nisi hōnorificētiā. idē ad quā facta sunt
 oīa ⁊ ad hoc vniuersa ordinata. et in vno creatore
 cōiungēs qđ verū est cū vniuersa in deo collocat ⁊
 solū deum in oībus intuetur oīa cōmunicans ⁊ in
 vno creatore 9iungēs. ⁊ nichil in oībus nisi deum
 videret semp suspirās semper āpelans ⁊ ad seruiē
 dum deo suo in oībus totus accēsus totus ignit⁹
 non 9sideraret qđ sibi suauius qđ dulcius eēt. sed
 in oībus quid deo suo amabili⁹. *¶* O felix talis qui
 cū actiua contēplatiuā haberet. qz sic dño suo mi-
 nistraret. vt marthau tamē a pedibus dñi non de-
 scēderet cū maria. sic se āgelicis spiritib⁹ niteret
 conformare. qui nobis ministrādo a diuina contē-
 platione nō vacant. Quid enī est hoc scz dño mini-
 strare aliud nisi cū ministrat sano cum visitat infir-
 mum vel seruit infirmo. semp in eis dñum intueri
 ⁊ frui deo in proximo. Assistēdo seruit manū porri-
 git proximū ⁊ cor ad deū. Proximo seruit non vt
 homini sed vt in hoīe deo. Totū semp refert ad ie-
 sum qui dicit. Quodvni ex minimis meis fecistis
 michi fecistis. Et ideo cum in lecto videt proximū
 infirmū sibi videtur qđ videat christū suū. ac per
 hoc nichil sibi difficile nichil sibi abhominabile ni-
 chil ignominiosum estimat facere p infirmis ac p
 aliis desolatis. sed oīa dulcia omīa suauia oīa ama-
 bilis iudicabit. cū sic in proximo ministrat christo
 Credo sine p̃iudicio: qđ qui sic vt dictū est seruēter
 ⁊ diligēter christo in pximo ministraret pure pro-
 pter xpm tendēs in christū qđ plus mereret et vir-
 tuosius moreret ⁊ a deo āplius approbaretur qđ si
 pprio corpori christi ministraret. ⁊ hoc si patere p̃t.

Unus enī pessimus hō si videret christū eē in vno
lecto ⁊ bene cognosceret eū et nō est dubiū q̄ sibi
feruēter ⁊ diligēter ministraret: sed sibi id est xp̄o
in proximo cū tanto feruore ⁊ diligētia ministrare
nō posset nisi perfect⁹ vt credo. imo vt ita loquar
et plus q̄ perfectus. ⁊ ideo cū toto animi conamie
hanc gratiā habere conemur. Quis de cetero ab-
horrebit leprosum declinabit infirmū negliget de-
solatū cum in eis intuemur christū ⁊ plus ibi pos-
sumus mereri ⁊ deo placere. vt pbatū est q̄ si etiā
ministraremus ipsi christo. Indicabo tibi sponsa
quem diligit anima tua. Certe in infirmeria iacet
ibi angustiat⁹ ibi dolore grauatur vel torquetur
Cur ⁊ similia ministra. sibiq̄ cōpatere infirmēti.
Cur instas sponsa cotidie vt sponsi oculo ocularis
Accede ad leprosum ⁊ osculare eum quia ibi iacet
Cur sponsa misera pre sponsi amore languere te
dicis et ipsuz cotidie nudam discalciatū ⁊ afflictū
ante te vides transire: ⁊ negligis et etiā non cōpa-
teris ei. Et si non possumus fratres omnibus pre-
stare obsequia: q̄ multi sunt indigentes saltē om-
nibus compassionē donemus ⁊ in omnibus consi-
deremus christum. Credo firmiter q̄ si christum
neglexerimus in sceno vel in terra q̄ ipsum nō ha-
bemus in celo. Audi quid ipse dicit. Infirmus erā
⁊ non visitasti me. ⁊c. Ite maledicti in ignē eternū
Et bene nostis q̄ nō sunt hec verba mea sed ineffa-
bilis veritatis. Timeamus ergo fratres hanc sen-
tentiam qui totiens negleximus eum. Non inter-
rogemus eum de cetero nec dicamus ei vbi iaces
vbi cubas in meridie. quia iam nouimus locum.
Simus enim eum in infirmeria iacere. non autem

restat nisi prestare obsequiū. Audite obsecro consilium meūz et non aspiciatis ad factū meum. quid enim vult vt dixi cum actiua contēplatiua vitaz habere vt suum dominū in omnibus contēpletur. Videtur michi q̄ hec vīa sit breuis et bona videlz vt se totum recolligēs intret ad cor suūz et intima cordis ingrediens se resoluat in deū vt nichil nec videat nec sentiat nisi deum. et tunc aliquo modo sic deificatus et trāsformatus in deū ad quodcūqz se vertet nichil nisi deum considerabit. et quid operis faciat nō homini s; soli deī facere existimabit. Et dum hanc formā habebit vel tenebit in oībus deum videbit et in labore actiuo contēplatiua fruatur. Et si contingat immo quia continget ab hac nobili forma discedere ad ipsaz statim nitatur hō redire. et hoc totiens faciat q̄ quasi in habitum ducat. et hoc magis honore et diuina largitate q̄ aliqua industria impetrare se credat. et si hec omnia nimis difficilia tibi vidētur salt em ad hoc conare vt semper et in omnib⁹ querat facere qd sit magis honorificum deo conforme christo vtile tibi et proximo afflictinū et ignominiosum corpori proprio. Quod nobis cōcedat qui est benedictus in secula seculorum. Amen.

¶ Quoddam delectabile et allectiuum.

Capitulum octauum.

Anima mea liquefacta est vt dilectus locus est ec̄. Omnia et inestimabilis virtus amoris. deum inclinat ad terram. mētem eleuat ad patriam. et deum et animam vel hominē simul conglutinat. ad gloriā deum facit hominē et hominē facit deū temporalē facit eternū immortale occidit

mortale imortale facit. et ymū excelsū cōstituit
lūmicū facit amicū. serpum facit filiū. ⁊ homiabile
facit gloriōsum. frigida facit ignea. obscura facit
clara. dura facit liquida. nā aīa mea liquefacta est
O verbū admirabile. o verbum nimū delectabile
Ego vilissim⁹ ⁊ neq̄ssimus seruus tuus dñe deus
meus qui etiā nō sum dignus aliqua tua creatura
vocari nec esse quō sum tibi tante caritatis vīculo
colligat⁹ vt ad verbū tuū pre amore fueri lique
factus. O ardor amoris qui intima mētis in deū
infundis. Nam adamātina erat aīa mea ⁊ eius in
tima nimū solidata. nunc amore liquefcit nūc ex
tra se exit. et in deū tota inter se diffundit propriū
locū reliquit ⁊ in deū currit obsoibet a deo ⁊ obli
uiscitur sui. O amor qd tibi tribuā qui me fecisti
dignū. Quis ego iam nō ego: viuit aut in me xps.
Inenarrabilis ē virt⁹ tua. o amor qui lutū in deū
trāsfingas. Quid g̃ te potētius qd dulcius quid
iocundius quid ⁊ nobilius obsecro. Bone amor q
terrena ponis in celum desicio tui memor ⁊ facio
me vniū dilecto. O felix amor q nos facis langu
dos sponsi nostri āpleximus sustētari. O desidera
bilis amor qui sūmis deliciis replet egētes. Sed
si liq̄facta es ad verbū eius. o amica mea quō susti
nes āplexus eius. quō nō es cōsumpta ad oscula
eius. Si liquefacta es ad affatū eius quō nō es ab
sorpta cū intras p vulnera ⁊ pervenas ad cor eius
Sed o mira dulcedo ⁊ mira iocūditas vt qd nō me
remur noiare possumus masticare. nō mereor esse
ancilla ⁊ facta sum in deliciis carissima. Quis suf
ficat tanti amoris etiā scintilaz modicā intueri. qd
est hoc? nescio capere nequeo inquit sz obtupesco.

admiratione. locūdoz delectatione. Inebrioz exultatione. Sz quid merui qđ feci vt tanta michi bñficia exhiberis. Te psecutus sum 2 ist te collocat⁹ sum. tuā faciē conspui / 7 tu osculā michi tribuisti. te vulneraui gladio et tu me a morte liberaſti. Te repleui dolore 7 tu me gaudio 7 9solatiōe. Decidi te deū meū 7 michi te felicē vitā tribuisti. **M**ira mutatio dextre tue. nō ergo mirū si ad 9bum tuū liqueſcit cor meum. imo de cetero totus accedā 7 totaliter liqueſcāvr in te totalit^r sum effusus nichil preter te videā: nec in aliud cogitā dicta vel facta trāseant vllō mōdo. imo mirū videtur quomō non sumus sic intenti ad te qđ ignorāmus oīa preter te. Si enī habemus te quid āplius volumus. In te 9 dulcissime dñe iesu quiescat mēs nōstra: 7 a te nec ad modicum separetur. Stultissimū quidē est tam nobilissimū 7 iocundissimū locū exire. Quomodo audemus nisi dulcissimū spōsum inspicere nē subtrahatur a nobis. Quid queso nos mouet aliud in tuē. Nonne frenā sunt stercozā 2 hoc est summū bonū. Quomodo oīa non desipiūt 7 despiciuntur. quō omnia nō fētēt ad pñentiā tanti boni. **S.** o. o. stultitia hominū impiorum redite preuāricatores ad cor. In vobis est regnum del 7 vōs pro ſante fētidiſſima iſanitis. 7 dyabolicā ſeruitutē ſubitis. In vobis eſt certe deus noſter cōuertimini ſuper eum 7 fruamini ipſo. Et quē prius contēſiſtis nūc 7 de cetero contēti ſitis. et hec ſit portio veſtra. **Q**đ nobis concedat qđ viuūt 2 regnat. Amen.

Cqđ ſit homo bene ordinatus in cogitationē locutionē 7 operatione ca. ix.

Seruus dei nunq̄ deberet nec aliud nec aliū
cogitare loquī 2 operari q̄ si deum facie ad
faciē videret. Hec enī dubiū est q̄ sic ē nobis p̄ns
deus 7 sic nos videt. sicut si essemus in celo empi-
reo in sede beate virginis quis non sic influat hic
sicut ibi. Et ideo quis eum non videamus ex quo
scimus eū esse iuxta nos 7 etiā in intimis cordis no-
stri. nō propter hoc debemus plus vel minus vel
aliter loquī aut facere q̄ si semp videremus eum.
Tantū enim timeret seruus īperatoris si sciret q̄
īperator esset iuxta eum 7 videret eū et ipse īpe-
rator ē videre nequiret: q̄tum timeret si īperator ē
videret. imo forsitan magis. Nullus enī seruus ē
qui nō timeat proprie q̄ videatur a dño suo. Unde
si sciret seruus p̄ certo q̄ dñs suus nō posset eum
videre nec etiā scire posset quid seruus faceret nō
timeret tunc dñm vt credo. Sed si sciret se videri
a dño 7 dominū tamē videre nō posset tunc multū
timeret. Quāto ergo magis dñs nostrū timebim⁹
q̄ nobiscū 7 in nobis est et oīa intuetur debemus
semp moueri t̄ amore reuerētia deuotione amore 7
erubescētia peccatorū. Mirum ē certe quomodo
tam modica scintilla sicut est cor meū nō absorbet
totaliter ab immēsa bonitate diuina 7 quō seruus
dei amore domini sui nō semper iebriatus incedit
Hoc credo fieri si illi bonitati īmense vellet appli-
care cor suū. Unde de hoc nō dubitet aliquis q̄
q̄tomagis illi bonitati diuine vellet applicare cor
suū: tanto melior et p̄fectior esset. 7 qui in summo
bono cor applicare posset vt penitus oblitus oīm
p̄ter ip̄m toto animi conamine in ipsam intēde-
ret ibiq̄ quiesceret nō statim a tāto bono resiliēs

tunc credo q̄ absorptus dulcedine cōsummaretur
in statu. Tunc enī inter 9 solationes ⁊ tribulatōes
vituperia ⁊ honores blandimēta ⁊ opprobria inse-
parabilis pertrāsiret nichil sitiens nisi deum suū
⁊ solū eius affectās honorē. Tunc 9 prehēsoꝝ dici
posset potius q̄ viatoꝝ. beatus nō miser. angelus
nō homo nō peccatoꝝ sed sanctus. Et si ad hoc per-
tingere cupis o homo hanc brenē regulam tene.
Quicūq̄ vult eē 9 summatus in statu debet de sua
virtute totaliter desperare ⁊ plenarie se cōuertēs
⁊ cōmittēs in manib⁹ pietatis immēse toto corde
confidat de ipsa. nichilq̄ q̄tum in se est omittens
de contingētibus fideliter agat q̄cquid potest cer-
nere ad sui p̄tinere honorē. Sed ⁊ hoc in prefata
regula scriptū est donū dei per maximū. Et q̄squis
hoc habuerit nō a se sed a deo fideliter habuisse re-
cognoscat sciens pro certo q̄ ad hoc per se est im-
possibilis: sed. pronus potius ad digna tormenta
mortis eterne. Aqua mortuos custodiat ille qui
est benedictus in secula seculorū. Amen

De ordinatione ad proximū

ca. x.

DE primo accipe hanc doctrinā. Unūquēq̄
hoīem de mūdo reputa teipm. ⁊ si hoc benē
feceris ⁊ in corde tuo bene ipresseris nō est dubiū
quin bonū suum sicut tuū diliges et qd̄ ad salutē
suam spectare videris sicut pro te sollicitē procu-
rabis ofone exhortatione ⁊ auxilio ⁊ quocūq̄ mō
poteris. Et cum ipm videris bona dicere vel facē
repleberis gaudio sicut si tu dicerēs vel facerēs.
Si aut̄ sciueris ipsum eē in peccato aut in aliquo
speciali vel spiritali delicto vel defectu nimium
cōdolebis ⁊ ipm prout poteris a malo reuocabis

et induces ad bonū. De miseris autē corporis sic
9 patieris tibi ac si illas in pprio corpore haberes
et sic libenter ac diligēter seruias ei sicut faceres
tibi. ⁊ etiam qz te debes odire. illum autē diligere.
Et ideo si te offenderit dicto vel facto nō plus cura-
rabis q̄ si tuipe hoc fecisses vel dixisses. ⁊ eo ama-
plius tibi placebit. qz ibi ē maior merēdi materia.
Et siquid feceris boni vel dixeris nō plus eleuaberis
q̄ si alius fecisset vel dixisset. ⁊ si aliquē defectum
nō culpabilē feceris corā eis nō plus curabis q̄ si
in priuato vbi nullus vidisset fecisses. Inde etiam
sequit̄ q̄ si vnūquēqz reputaueris te ipsuz q̄ nullū
specialē habebis. ⁊ qz omnes tibi singulares erūt
nullū plus altero diliges nisi q̄tum noueris ipsuz
meliorē esse non qz tibi plus familiaris vel notus
Hec etiā circa quātumcūqz bonū debemus affici:
sz solūmodo circa deū siue in se absolute siue etia;
inquantū illi vel isti tāta dona largitur. Possū⁹
tamē plus orare p̄ illis quibus sumus magis obli-
gati. nec tñ sic orandum est pro illis vt alios dimit-
tamus. Hoc autē solum appropriabis tibi scz tuā
culpā ⁊ defectus tuos et q̄ te viliorē oībus repū-
tes ⁊ nō soluz tua sed etiā aliena pctā reputes esse
tua et pro ipsis veniā postulabis sicut ⁊ pro tuis.
Et si dicas quō possum oēs hoīes estimare meliōz
Hoc te docet facere pfecta caritas q̄ te eis coniū-
gens vnū cum eis facit. Hoc tñ clarius intuetur ⁊
ad hoc faciēdū facilius mouetur qui cor suū in ho-
norē dei totalit̄ radicauit nichil aliud nec in se nec
in aliis querēs. Unde hec est via optima q̄ q̄ vult
deum ⁊ proximū diligere solū dei honorē sitiat et
cū magna auuiditate querat nichil aliud intēdens

ab hoc contēptu negligis animas remouere ⁊ ad
 eius amorem conuerrere. His auditis scindantur
 obsecro corda nostra: ⁊ nullo modo tantā dei iniu-
 riam patiamur. Fateor vt vos ad animarū zelum
 alliciam. in corde meo facere qđ si certissimus esse
 qđ nunq̃ deberē perfrui deo meo nichilominus ab
 honorē suum vellē libētissime pro qua libet anima
 peccatrice semel mori ita qđ tot mortes in presenti
 sustinerē quot sunt in mundo anime peccatrices.
 vt ipse consequerētur gratiā in presenti: ⁊ gloriā
 in futuro quāto magis si secum deberē postmodū
 gloriari. Ista carissimi scz diuinus contemptus ⁊
 animarū interitus sunt que deberēt nos inflāmare
 ad predicationes confessiones orationes et ad bo-
 norum exēplorum exhibitiones. nō vana gloriā. nō
 cordis tactantia. nō complacētia humana. non ali-
 qua vtilitas mundana. Solū ab animabus iesum
 xpm crucifixū queramus. Empte sunt enī precio
 magno vt aut precii reddant aut in emptione per-
 maneāt. Inebriemur eas sanguine nō curiositate
 vt sic dñm nostrū crucifixū concupiscāt. Dicat qui
 libet nostrū eis Nichil iudicaui me scire inter vos
 nisi dñm iesum ⁊ hunc crucifixū. non certe aristot-
 elis vel platonis philosophiā. Illum enī reputo
 hoc solum verbū dicere posse qui nichil e proximo
 nisi passionē xpi requirit ⁊ in quolibet primo sibi
 videt qđ videat iesum xpm crucifixū. Tñ signanter
 dicit inter vos nichil me iudicaui scire ⁊c. Quid
 dicā? Non solum vestra nō volo aut vobis placere
 cupio sed nec etiā vosipfos aut aliqd aliud cogno-
 scere me iudico sz in oībus solū dñm iesum ⁊ hunc
 crucifixū. Et bene dicit non iudicaui. quia si talia
 h. d.

habituālis sciētia sic tñ ad hoc scz ad xpi passiōē
sum totaliter intētus vt meū iudiciū ad aliud non
flectatur. Possēt aut illud verbū aliter ad aīarum
cōsolatiōē exponi .i. tantū sum in hac passiōe in
deum inebriatus vt q̄cquid aliud offeratur michi
aut visu i vel gustui seu auditui siue alii sensui ⁊ q̄c
quid sit preter istud totū reputo eē nichil. qz iam
nō delector. iā mō glorioz. iā nō moror nisi in san
guine xpi. Ad hunc enī totaliter sum cōuersus. nō
sunt oculi mei pleni adulterio sed xpi tormēto. nō
os meū plenū est detractiōe sed xpi passiōē. ⁊ sic
de aliis psequere sensibus. quicūq; es q̄ hoc dicē
potes qz longe est a me verbū istud. Et si in xbis
istis nō fuit hec intētiō pauli. sit tñ intētiō nostra
qz non intendo hic intētiōē pauli exponere sed
nostrā deuotiōē excitare. Quod nobis concedat
qui est bñdictus in secula seculorū. amen.

Et aīa debet affici tantū amore christi terrenorū
vilitate contempta. ca. xii.

Aīma rationalis ad ymaginē diuinā procre
ata inter deū ⁊ irracionales creaturas media
constituta nō ad infima per amorē se deberet incli
nare sed solū se erigē ad deū eius inebriata amore
inferiorū vilitate contēpta. Et si ad aliquā contin
geret severtēre creaturā etiā equalē vtpote aliū
homīnū aut angelorū statim deberet oīa ad amorē
dilecti referre. solū ad suū spōsum vnicū medul
litus ⁊ ipetualiter tendēs nichil iueriēs colūbina
sponsa in quo nisi in sponso req̄scat. pes eius nec
etiā appodiet aut adhereat vllō modo. Nescit ca
stissima spōsa viuere nisi cū sponso. sicut nec piscis
nisi in aqua vel infra aquā. ibi vac t vel natat aīa

in oibus. Quod nobis ꝑcedat deus eternus. amē.
¶ Qualiter zelator animarꝝ se ordinare ⁊ habere
 debet. ca. xi.

Sic debet esse modus ⁊ forma preparandi et
 disponēdi vt possit quis fructificare in pro-
 ximo sine sui detrimēto. qꝫ contigit aut cōtingere
 aliquꝫ potest qꝫ in procurāda aliarꝫ salutē propria
 negligit imo propria suffocat. Cum ergo vis pro
 proximo orare ei ꝑdicare lectionē legere vel eius
 cōfessionē audire aut aliquā taliā facere. ꝑꝑrimo
 faciē mentis ad eternū lumen conuertere ⁊ ad eius
 splēdorē. Confortare spiritu vt nō ꝑuealeat caro
 Abstine ab exteriori hoīe qꝫtum potes vt solū sis
 interior ad interiora cōuersus. Tunc eundē inte-
 riorē hoīem in proximo cōsidera de eius interiori
 nisi inqꝫtum ad interiorē ordinat non curās Tunc
 interior tuus hō ad interiorē proximi cōuertatur.
 et vtriusqꝫ exterior in supradictis actibus tanqꝫ va-
 nitas negligat ne ꝑ exteriori interior aduana tra-
 hatur. ꝑꝑm ergo exteriorē proximi hominē tanqꝫ
 sacculꝫ stercorꝫ relinquēs considera interiorē ad
 ymaginē dei factū sanguine xpī redēptum locum
 spūs sancti. habitaculū christi dei virtutis ⁊ sapiē-
 tie sedem. ⁊ ad eternā beatitudinē possibilē. Tunc
 honoris dñi tui sitibūdus igemisse ⁊ ploꝛa. qꝫ eiꝫ
 ymaginē vides denigrari. preciosissimū sanguinē
 ꝑculcari. spūs sancti habitaculū pollui. spōsaz xpī
 prostitui. eius sedē deici. ⁊ totā suā beatitudinē ꝑ
 villissimis stercoꝛibꝫ contēni. Mirū certe videtur
 quō iusti oculi possunt a ploꝛatu cessare videntes
 tantā vesaniā in ꝑꝑmo. imo etiā fuisse aliquꝫ in se-
 ipso ⁊ tantā iniuriā deo suo fieri. Quis michi qꝫso
h. i.

dabit ut cum mardocheo indutus sacco pro tanta populi nece non imminere ut illa iudeorum. sed iam facta cotidie plorare. immo continue usque ad fores palatii ululando incedens. Si enim ille pro corporali morte iudeorum tantum dolorem et tristitiam propter nimiam plenitudinem caritatis publice preterdebat. quomodo ego miser lachrimis impono quietem qui infinitam stragem video animarum et deum meum pro nichilo reputari. Animesque his animi viri iusti et dei sui contemptus non sustinens animarum mortem abhorrens conetur modis omnibus quibus potest animas a peccatis liberare. Quomodo potest dicere se deum diligere et eius amorem appetere: qui eius ymaginem videt tacere in sterquilino et non curat. Aut quomodo si cogitat quod filius dei pro animabus redimendis mortuus est quod et ipse pro animabus mori non cupit. Et maxime cum videt christi sanguinem pedibus concalcari. quomodo queso potest hanc sui domini iniuriam sustinere quomodo se totum non fundit in oratione: cotidie clamat in predicatione. aut proximos instruit lectione. vel eos audit in confessione ut hunc sui domini sanguinem recolligere possit animas recolligendo et convertendo. Quid plura dicam? Credis ne te esse habitaculum spiritus sancti quod vides eius templum latrinam fieri et non clamas sed dissimulas qui solum tuam quietem requiris. absit. Quomodo ergo credis te sponsi amicitiam habere qui eius sponsam ab adulterio non custodis. aut adulterantem non reprehendis cum facultas non desit. aut eam festinater ad sponsum non reducis. Aut quomodo poteris eternaliter summo bono frui quod vides adeo contentum ut privillissima sanie commutetur aut negligat. imo potius blasphemet. et tunc

peccator. Sicut enī stult⁹ reputari deberet ⁊ nūq̃
ad opulētiā pueniret ille mercator qui in casuo
mercantiū loq̃a ⁊ t̃p̃a et modum mercādi notare ⁊
hec etiā referret aliis ⁊ in seipso sepius hec repe-
teret: ⁊ nunq̃ tñ mercationē bonā ṽl vtilē faceret
sic qui tota die de regno celoz scripta multiplicat
et ipsis vacat ⁊ aliis etiā p̃dicationē denunciar.
⁊ tñ nunq̃ aggreditur aliquā operationē bonā.
Quid prodest o stultissimi mercatores studere et
p̃dicare ⁊ opere nō implere. Sicut sponsa delicata
⁊ nobilis que haberet nobilissimū sponsum ⁊ pul-
cherrimū ⁊ sapiētissimū ⁊ optimū nō inclinaret
ad efficiendum circa aliquē fetidissimū leprosum.
Sic ergo multo magis affectus viri p̃fecti nullo
nō solum separari s; nec etiā retardari deberet ab
amore dei sui p̃pter amorē alicui⁹ creati nec villo
mō prout pōt deberet affici circa aliquā creaturā
s; poti⁹ deberet abhorrere ⁊ abhōiari sicut supra
dicta sponsa predictū leprosum. Quod nobis t̃c.

¶ Quedā alia notabilia

ca. xvi.

Sic pie iuste ⁊ caste debet viuere vnusquisq̃
ac si sciret prop̃ie ⁊ pro certo se eadē die vel
statim migraturū vel moriturū. Unde nō est per-
fectionis vt credo quod cōmuniter dicunt multi.
Si scirē me moriturū infra breue tēpus/ ita bene
me prepararē ⁊ tam sancte viuerē. Debet enī per-
fectus dicere nō sic; sed sic. Si mille milia annozū
viuerē ⁊ hoc scirē pro certo; ita studiose tam iuste
et sancte ac sollicito volo deo meo seruire ac si ho-
die deberē de hoc mundo transire. et in hoc filius
non mercenarius vel seruus appareret. Sicut enī
diligo deum ⁊ ipsi seruo propter se cum ipse eque
h. iij.

bonus sit si multū vixero sicut si parū. ita debeo ei
fuitre et eū diligere si multū vixero sicut si parū.

¶ Qualiter se debet habere sacerdos cū ad cor-
pus christi venit. ca. xvij.

Ad missā celebrandā sex cōsidero attēdenda
Prīmū est rōnis discretio respectu veritat[is]
vt scz sciat qd quis recipere dz. Quid qz verū deū
qui fecit celū et terrā. et verū hominē qui p nobis
pepēdit in ligno. qd qz homo nō bestia nisi p pcrnū
An pre ceteris repellat a se sacerdos bestialitatē
peccati. **¶** Scdm est mētis deuotio aut eleuatio
respectu eius sanctitat[is]. Debet enī sacerdos cōsi-
derare qd quē receptur[us] est sanctus sanctor[um] oīm ē
et oīs sanctitatis origo. Et ideo q̄tum potest scitē
et deuote accedet ad ipm a se expellēs omnē ama-
ritudinē peccati p lachrymar[um] compūctionē et oīm
ariditatē per deuotionis orationē et dulcedinem.
¶ Tertiū est animi reuerētia respectu sanctitat[is]
et maiestatis vt scz ad tam excellentē dñm vereat[ur]
accedere tam vilissima creatura. Si enī ante impe-
ratorem non esset dignus stare hō infectus putre
dine: q̄tomagis dñm recipere in sacramēto altar[is]
idignus est hō miser. cuius oēs iusticie sunt sicut
pannus mēstruate. Et si iusticie sunt tales qualia
sunt peccata. et quidē indignissim[us] est ad hoc oīs
homo. Consideaet tñ qd maior est dignatio diuina
q̄ indignitas nostra. benignitas sua q̄ miseria nra.
¶ Quartus est amor et desideriu[m] cordis respectu
sue bonitatis et benignitatis. Unde multū cauere
debet homo ne cuz tedio aut cordis tepore ad illd
sacramētum accedat in quo cōtinetur summa bo-
nitas et infinita locūditas. An mirum videtur quō

delicata. ibi delectat. ibi reficitur inenarrabili ⁊ suavis-
simo nutrimento. Si quō exit statim incipit palpi-
tare statimq; ad igneū flumen seu fluiū rapidūq;
redit extra ipz oīa suspicās mortē esse tota liquescit
⁊ resoluitur in dilectū. **O** amor quid facis. qd hoc
amore nobilius qd vtilius quid suauius. et tamen
oēs aut quasi oēs negligūt hunc amorē. nunc hic
dici potest. Qui manet in caritate in deo manet ⁊
deus in eo. Quod nobis ⁊c.

Descriptio beatitudinis

ca. xiiij.

Acipe carissime frater sane vba que de beati-
tudine dicā indignus nō sic puto eā posse de-
scribi. tu tñ corrige. Beatitudo est plena ⁊ intima
in deū resolutio. Beatitudo ē summa exultatio de
honorificētia dei. Beatitudo est castissim⁹ ⁊ eternis
āplexibus sponsi cū sponsa vel sponse cum sponso
matrimonij ꝑ summatio. Beatitudo est dñe dulce
vinitis iebriatio sine fine. Beatitudo ē solis iusticie
splēdor eternus. Beatitudo est cū immēso desiderio
plena refectio. Ad quē nos pducatur qui viuunt ⁊ re-
gnat per eterna secula iesus xp̄s. amen

Oratio deuotissima.

ca. xiiij.

O deus meus. **O** amor meus. **O** lux delecta-
bilis **O** suauissima irradiatio. **O** locūdissima
contēplatio **O** nutrimentum deificum. papulū sua-
uissimū. sapidissima degustatio idicibilis refectio
O mellifluū osculū et āplexus felicissimus. **O** in-
dissolubilis coniunctio cordialis. diffusio medulla-
ris trāformatio. **O** accēssio amatissima. inflāmatio
icētiua. ebriatio sobriissima. ⁊ liquatio solidissima
O sponse meus. **O** deus meus. **O** amor meus. **O**
cordis iubilius. **O** mētis ardor **O** amoris incēdiū

h. iij

O dulcissimū solatiū. **O** verissimū gaudiū. **I**tradia
fulgorib⁹ aliam meā dulcissime castitatis tue tras-
fixam iaculo ⁊ amoris facibus inflāmatā lapidissi-
mis affectionibus tuis ⁊ amore linguēbus desi-
deriis refice dulcoratā. Amen.

Quedam notabilia.

ca. xv.

Neni aliquis princeps iuitasser aliquē pau-
perem ⁊ vilissimū hoīem ad cōuiuium abun-
dans ⁊ delicatū in quo oīs suffic. etiā et inauitas
reperiri posset: que reperiri posset in aliqua crea-
tura. ⁊ ille vilissimus hō nausearet super illo nobi-
lissimo cōuiuiō ⁊ ad sterco. a potius inhieret debe-
ret stultissimus reputari. Sic imo sine 9paratōne
magis stultus reputari debet quilibz homo ⁊ pre-
cipue sacerdos qui celestibus al. mētis vescitur si
cor suū istis corruptibilib⁹ appucat. Et lic sap. es
⁊ deliciosus hō fetidissimā sanie nō solū appeteret
sed nec etiam videret vel noīare v^l audire noīari
abhorret. sic oīs vir pfectus ⁊ sacerdos precipue
abhorreere deberet q̄quid illas internas delicias
modo aliquo ipediret aut al. vno chuti habitaculū
modo aliquo macularet. an omī custodia deberet
custodire cor suū. **O** mira cecitas omniū impiorū
qui magis eligūt precio aīe sue a dyabolo emere
vnā fetidissimā consolationē ⁊ vilissimā q̄ summā
⁊ excellētissimā consolationē a deo gratis habere
Quis enī non putaret stultū illum q̄ potius vel et
ab vno tabernario vinum corruptū ⁊ fetidissimū
emere precio oīm bonorū suorū ⁊ se totaliter omni
bono p tā vilissimo potu expoliare: q̄ ab vno alio
dulcissima vina gratis habere ⁊ ex hoc oībus bo-
nis repleti. Hanc stultitiā ⁊ multo maiore adpiet

sanguinē eius effusum p redētiōne humani gñis
 de latere iuo in portū. ⁊ nunq credas q sāguis ille
 quē recipim⁹ in altari sit extra corpus eius S; tñ
 vt effusum. p nobis in passione recipere debemus
 .i. sub illa intētiōe vt tūc eius dilectionē erga nos
 mēs nostra rumiet ⁊ cōsideret illius magnificētā
 sacramēti. ⁊ hoc itelligo q̄tum pōr: qz vix poterit
 aliquā iuestigare scintillā tam īmenli amoris dñi
 nostri iesu xpī in hoc magnifico sacramēto. ⁊ cum
 bñ ruminauerit illud magn. ficū sacramētuz salua
 toris et iam quedā celesti dulcedine iburus fuerit
 humiliter ⁊ reuerēter ad hoc sacramentū accedat
 et cum omni diligētia missam prosequatur. adhi
 bitus aliis circūstantiis quas in huius principio
 capituli pertractaui. Cum autē recipere debuerit
 aliqua poterit premeditari si placet. vtpote dicat
 in corde suo. Ad istud tam nobile sacramētum sus
 ciipiēdum non sufficiēt mille anni ad preparatio
 nem condignā. Quātomagis ego miser indignus
 sum qui cotidie pecco incorrigibilis perseuero et
 imp̄paratus accedo. Quare dñe me fecisti vt tibi
 tam execrandā iniuriā facerē: q te pono in latrī
 nam peccatorū anime mee. etenī non est cloaca tā
 fetida sicut peccatrix aīa mea. Et tuā saltē p hanc
 imundā aīam meā aliqualis cōpunctionis fluminis
 pertrāsisset vel decurrisset vt ibi non fuisset tanta
 peccatorū sanies cōgregata. Dñe iesu qd est hoc?
 Nūquid ibi te ponere debeo? S; in infinitū maior
 est tua mīa q̄ mea miseria. Et ideo de tua benigni
 tate solū confidēs te ⁊ presumo sumere. Sic intro
 mus accedā ad te medicū dulcissimū: vt sic tua me
 dicina liberet. Quanto enim plus infirmus sum;

tanto plus te indigeo deus meus. et in liberatione
mea magis apparebit tue immensitas pietatis. Ac
cedā ergo ad deū meū confidēter: q̄ infinite sunt
mīe eius et secū fruar deliciis beatorū. Ingrediar
ergo sponsa ad spōsum secūq̄ volo inseparabiliter
cōmorari. Nolo āplius alteri adherere vt cū ipso
solo gaudiū habeā sine fine. Hec et alia qui dicere
voluerit corde dicat. nō ore. q̄ non credo expedire
illic proferre alia q̄ illa que in canone continētur.
Et nota q̄ s̄m menz iudiciū hec duo ad istud sacra
mētum efficaciter recipiendū valēt sc̄z compassio
mortis christi et vilificatio et ānichilatio sui. vt sc̄z
q̄tum potest vilis fiat et indignus in oculis suis q̄
recipere debet. Cum autē sacramētum expletā fue
rit cogitet in corde suo et dicat. Post tam nobilē
cibū nolo stercorea degustare. et cui ipse sit summa
iocūditas nolo de cetero affigi circa aliquam crea
turā. Si autē nullam affectionē seu refectionē spiri
tualē ibi habuerit: recogitet signū esse infirmitatis
vel mortis. Ignē enī posuit in sinu et calorē nō sen
tit. et mel posuit in ore et dulcedinē non presensit.
Et ideo talis suaz miserā recognoscat et mutet in
melius vitā suam. Si vero refectionē spirituales
ibi receperit nō sibi attribuat s̄ infinite bonitati
maiestatis diuine q̄ seipsam ad bonos et ad malos
extēdit. et dicat in corde suo. In me dñs deus me⁹
mirabilia operat⁹ ad detestationē miserie mee ad
conuertēdum meip̄m et ad cōuincēdum beneficiis
iniquitatē meam magnā. Nam me mortuū sentire
fecit et vermē vilissimū celestia degustare. Si mihi
pctōri talia fecit dñs. quid faciet si correxero vitā
meā et cum toto conamine voluero me in melius p

in ista receptōne homo nō liquescit amoris calore
 ⁊ quomodo nō absorbetur suauitatis dulcore. Cō-
 sideret ibi sui dñi passionē si vult ad eius amorem
 accendi. et illius nobilissimi corporis ⁊ sanguinis
 cibationē si vult desiderii puocari: ⁊ tandē refici
 prouocari. ¶ Quintū est pro se ⁊ p aliis affectu-
 osa ⁊ humilis deprecatio in sermone respectu sue
 clemētie. Ab ipso enī secure potest petere q̄ dicit.
 Petite ⁊ accipietis. querite ⁊ inuenietis. Et ad hoc
 credo istud sacramētum maxime esse institutū vt
 postuletur ventia ⁊ gr̄a impetret in oblatione illi⁹
 excellētissimi holocausti. ¶ Sextū est totius hoīs
 summa diligētia respectu sue imense nobilitatis:
 siue nobilissime immēsitatis. Si enī cum diligētia
 magna seruit alicui principi seculari: q̄to maiori
 diligētia debet sacerdos dño suo ministrare ⁊ cuz
 omni vigilātia ptractare illud altissimū ⁊ dignissi-
 mum sacramētuz ac si nichil aliud esset aut nunq̄
 aliud facere deberet. Debet eē tibi tunc intentio
 tota. platio sufficiēs ⁊ distincta vt nichil ibi sit cō-
 fusum vel diminutū. Debet eē nichilomin⁹ ibi cō-
 tractatio prouida ⁊ discreta ac omni honestate or-
 nata vt sint oīa ibi honesta. ⁊ sic oīa cū summa dili-
 gentia ibi operet sacerdos. Ad hoc 9 sulo cuilibet
 sacerdoti vt pre ceteris hoībuz se omni tēpore ab
 his oībuz que aliquō cor suum habitaculū summi
 regis su i polluere possunt siue parū siue multum
 tam occasionalit̄ q̄ actualiter elōget se q̄tum pōt
 Tunc aut̄ precipue cū ad missaz celebrandā vadit
 a cunctis se absteineat q̄tum potest ⁊ se totū recol-
 ligat in seipso. nec sensus nec cogitatio ad aliud
 diffundatur. suam consciētiā discutiat diligēter

et quod inuenerit lauandum lauet abundantia lachry-
marum. vadat ad confessorē suum et extra euomat
omnia venenata. et immediate peracta penitentis si
tunc facere poterit recolligat semetipsum ad diui-
nam maiestatem eleuet mentē suam. diuinam consi-
deret magnificentiam et ad propriā miseriam se cōuer-
tat ut sic videat quod magnus est dñs et quod paruus est
seruus. imo quod vanus et inutilis seruus. Intrret quantum
potest in deū et in seipso quantum potest ad nichilum
redigatur. 2. cum fuerit alteratus et diuinus effectus
ut quasi nichil audiat nichil videat nihilque sentiat
aliud nisi deū et propter deum oīa putat vanitatē.
Tunc cogitet qualis fuit erga nos dilectio dei no-
stri qui sic pro vili re imo pro tā detestabili voluit
vilis et ximis reputari. et sic vilē sibi vnire natura
et in ea vilissimis et abhominabilissimis tam seua et
turpia voluit sustinere. Tunc ruminet illā magni-
ficentiam caritatis et illo inestimabili ardore quantum
valet inflāmetur. Et cum ignitus fuerit caritate
circa dilectū adaperiat viscera pietatis et sic pro se
vilificato affucto et letaliter vulnerato cōpatiatur
intra se oīa illa vulnera in se transformet ac si ipse
met iam esset letaliter vulneratus. Et ut magis vul-
nera xpi eius aīo imprimātur discurrat per singula
vulnera. et nunc quantum in illo vulnere passus sit me-
dite et nunc quantum in isto et quantum in illo. Hunc quā-
et qualia fuerint ista opprobria nunc etiā quanta
et nūc qualia et quāta fuer. ut illa flagella existimet
diligēter. et cum sic in ista meditatione fuerit cum
xpo crucifixus. quia hoc maxime in isto exigis sacra-
mēto tunc cogitet quod illā tam nobilē carnē in cruci-
fara imolatā pro nobis dignatus ē donare in cibū. et

tuus in intima mea et explet omnes amoris mei assensum
 Sum tecum crucifixus mundo ut sim mortuus et vita
 mea abscondita sit solum tecum in deo. Vita vera
 vita beata vita felix quam abscondita est ipsi mundo et associ-
 ata ipsi christo in deo centro suo quiescat. Unum est michi
 necessarium unum solum quero. Abscedat ergo a me fantas-
 matum multitudo. quia unus est dilectus meus. unus est
 spiritus meus. unus est amor meus dominus meus iesus christus
 deus meus. Nichil ergo michi sapiat. nichil delectet
 nichil me alliciat nisi dominus iesus. Totus sit meus et
 totus sum suus et fiat cor meum unum cum ipso christo. nichil
 me iudicans scire nichil amare nichil affectare nisi
 dominum nostrum iesum christum et hunc crucifixum. Ergo bone
 domine iesu recollige me visceribus. refice verberibus. ine-
 briavulneribus. Evigila ergo anima mea ad viscera compas-
 sionum quibus ploravit super hierusalem. super lazarus et in
 cruce. imo in illis super te. et egrediebatur flumen de loco
 voluptatis ad irrigandum paradisum qui est in quattuor ca-
 pita diuisus. Si enim flumen lacrimarum egrediebatur
 de loco voluptatis et omnium deliciarum quoniam magis de-
 egredi de loco omnium spurcitiarum. Ergo bone iesu pro
 me sumis deliciis plenius plorasti. Evigila etiam anima
 mea ad verba instructionum exhortationum et promissionum
 quam habes de verbo vite eterne. evigila etiam ad verba ex-
 probationis illusionis et occisionis ad dolores sceleris
 passionis et compassionis. Attende inquit et vide te si est
 dolor sicut dolor meus. imo domine attendam et videbo si
 est amor sicut amor tuus. imo et si est amor nisi amor
 tuus. et idem nichil nisi te vel propter te volo amare.
 Tu domine iesu me liquum et pessimum et reprobum tuum vilis-
 simum fetorem stercore et horrorem vermium tuum amasti et
 tanta pro me sustinere et pati dignareris. et ego te infinitum

bonū. patrē piissimū. spōsūz dulcissimū. oīs pulcri-
tudinis suauitatē ⁊ sanctitatis fontale pīcipiū nō
tīm diligā vt saltē p te moriar mūdo. imo moriar ⁊
michi vt totus tecū affixus ligno nichil sentiā nisi
te vt ⁊ vinā ego iam nō ego. viuāt aut in me xps.
Quid ḡ retribuā dño pro oībus q̄ retribuit michi
Calicē salutaris accipiā ⁊ nomē domini iuocabo.
Sit ḡ hic calix passiōis ḡtinu⁹ in corpe. salus sup
abūdātis grē radice in corde melos dīne laudis
diffundat q̄ si indefinēter in ore. Laudabo enī deū
meū in vitā mea. psallā deo meo q̄ diu fuero. Focu-
dum sit ei eloquiū meū. ego xō delectabor in dño.
Elevabor ⁊ oīdam ei faciē mētis et in aurib⁹ eius
ab ore meo resonabit immēsa gratiarū actio ⁊ ma-
gnificētie sue laus. Recedāt ḡ cetero oīa vetera
de ore meo ⁊ de aīo meo. qz deus sciētiarū dñs est.
⁊ ipsi pparātur cogitatiōes ⁊ voces. Arcū fortius
supabo ⁊ iduar x̄tute exultabo. Gaudēs gaudebo
solus dño ⁊ replebit os meū iubilo. ⁊ oīa ossa mea
exultabūt in deo meo. qz me totū offeraz saluatori
meo. Quiescet cor meū in dulcedine bōnitatis im-
mēse. laudabo excellētiā grē sūme ⁊ sequar vesti-
giā passiōis acerbe. Corp⁹ conculcet. cor eleuet.
laude vero repleat os meū vt die ac nocte cotidie
dei mei magnitudīe loquat vel cātet. Oīa abiiciēs
totus in se sitiēs. nichil p̄ter te sentiēs resoluar in
te ⁊ in te cētraliter quiescā. Abscedat vanitas. ac-
cedat deitas. trāsformet caritas ⁊ fiā tot⁹ diuin⁹.
Aperiat cor meū aperiant cordis vulnera. iūgant
intima. et sim vnū cum xpo. Amen.

ExPLICIT scda pars hui⁹ libri q̄ specialī tractat
de his q̄ ad ḡtēplationē disposita ⁊ iductina sūt
et de p̄fectu contēplationis.

mouere celestibus meditationib⁹ dedicare vel occupari ⁊ de cetero sibi soli adherere. qđ tan ē facē recogitet auxilio dñi non ppria virtute. ⁊ sicut cogitat si opere adimpleat. Quod nobis ꝑcedat qui ē bñdictus in secula seculor⁹. Amen.

Petitio ad excitandū cor in amorē dulcissimi Iesu. ca xviij.

O Domine deus meus quō ausus sum te allosqui vilissima creatura. Nam fetidissimus ⁊ horribilissim⁹ sum ⁊ vile stercus; vermisq; nequissimus ⁊ vanissim⁹ homo. Tu autē es deus deorum rex regū dominus dominātium. omne bone. omne honestū ⁊ pulchrum. omnis vtilitas. oīs amenitas. omnis suauitas. fons sp̄. odoris. fons odoris. fons amoris. fons dulcoris. ⁊ intimus dilectionis amplexus. Et tñ me rogas ⁊ ego fugio. de me es sollicitus ⁊ de te nō curo. michi semp seruis et ego te semp offendo. te michi tribuis ⁊ ego te semp contemno. me ergo vanitatē ⁊ nichil diligis. et ego te infinitū ⁊ inenarrabile donum sperno. Fetorē horrore mortale dolorē tibi o beatissime. benignissime amātissime sponse ꝑpono plus me allicit creatura q̄ creator. vanitas q̄ eternitas. detestabilissima miseria q̄ summa felicitas. Plus me inclināt sordes q̄ eleuet pulchritudo. seruit⁹ q̄ magnitudo. amaritudo q̄ dulcedo. Nam ⁊ meliora sunt vulnera diligentis q̄ fraudulātis oscula. et tñ plus approbo ⁊ affecto fraudulātis vulnera q̄ diligentis oscula. Sed ne reminiscaris dñe delicta mea vel parentū meor⁹: sed pietatis tue viscera ⁊ dolores vulnerū tuorum. Non quod ego sed tu fecisti in me respice non qđ ego sed qđ tu pro me sustinuisti considera.

Si me ut ondis diligis cur me reliquis? cur me va-
gari permittis. Ne ergo amatissimo tene timore restri-
ge amore. quiesca dulcore. Dulcissime spose nescio
ne quoniam nolo tibi fuisse tibi adherere te toto corde imo
vix vna particula cordis amare. Et hoc in me operari
potes tu scis. hoc de me tu vis et a me exigis. quod ergo
deficiam in beneplacito meo vel tu in tuo. Obsecro ut
non preualeat homo sed deus. Volo in hac familiaritate de-
ficere sed me reficere. non succubere sed succurrere festi-
nater. Vivendo luxuriose me vides et me nimis imo
me et tuas creaturas lascive amando totam meam sub-
stantiam dissipari. Hunc recognoscere penuriam et mi-
seriam suam et famelicum appetitu ad paterne matris vis-
cera redeunti succurre miserando. et me oculis tue
pietatis agnosce. et dignare michi radiis tue gratie
letabundus occurrere. et cum amplexibus pacis et quie-
tis oscula largiaris michi. Certe recognosco quod in
celum. id est totam curiam celestem et ecclesiam romanam imo in
omnem creaturam tuam et coram te continendo peccavi.
immo et tibi soli peccavi et malum coram te feci. et certe
non sum dignus vocari filius tuus. imo nec merce-
narius vel etiam servus tuus aut aliquam vilissimam crea-
turam tuam. Sed miserere mei et dele iniquitatem meam ut
iustificeris in sermonibus tuis et vincas cum iudicari-
bus quia dicitur anime mee inimici mei non est salus ipsi in deo
eius. Obsecro iube ut detur michi prima caritatis
stola. fidei ferventis anulus et calciametis elevatis
et confirmatis spei. preparentur pedes. id est affectus san-
guine veri vituli occisi iungue effectus et reficiat
affectus. Speras cor meum bone iesu ad tuum vulnere
ut quantum me diligas recognoscam ut sic ebrius tuo
sanguine totus in te resolvar amore. Intret dolor

¶ Sequitur tertia pars.

¶ Incipit tertia pars huius libri que specialiter tractat de contēplationis quiete ⁊ de his que ad dictam quietē peruenire volētibus perutilia ⁊ necessaria sunt. **¶** Et primo que sunt q̄ inducunt hominem ad contēplationis quietem.

Capitulū primum.

f **¶** Ad contēplationis quietē volueri puenire in te tria studeas radicare

¶ Prīmū est vt q̄tum tuū conditorem offenderis et a te ⁊ ab aliis cotidie offendaſ recognoscas ⁊ de tuis sceleribus itime dolēs aliisq; tanq̄ tibi ꝑ patiens abundāter si potes cotidie lachrymeris. ⁊ hec cogitans magis tristari desideres q̄ gaudere cernens q̄ nō sumus in statu leticie sed meroris. Magnū est enī si deus nostrum sic grauit̄ offensum in nostris delictis possumus toto tēpore vite nostre plorādo placare. Et hanc consolationē debemus eligere in p̄senti pro posse semper nostras ⁊ proximorū miseras et nequitias deplorare ⁊ ipse benignissimus dñs. aīe sic fideliter in amaritudine exñti post lachrymarū fletum exultationē infundet. Et sicut aqua in vite putrefacta cū solis calore decocta in vinū vertit̄. Sic lachryme impfecte contrito feruore caritatis decocte in vinū leticie conuertūt̄. Nec enī decet dominū tam nobile in aliqua domo habitare; nisi mūdissimā inuenerit ⁊ cum omni diligētia lachrymis explarā. **¶** Secundū est vt nitaris q̄tum potes christi cōpati passioni. et vbiq; eum tecū circūferre in corde. Nisi enī compatiedo nonerimus pati secum; secū non poterimus iocundari. Si enī

bene passionem fueris meditatus et multum intra
ueris latus eius cito venies ad cor eius. **O** felix
cor quod sic cordi christi dulciter colligatur cuius leua
sub capite eius et dextera illud amplectatur quia tunc
recte cum sponsa sponsus collocatur et colligatur in
cubiculo. Sed optimum cor michi narra obsecro
dulcedinem quam tu sentis quibus affluis deliciis
non occultes. Sed ut bene video non audis quia cor
tuum absorptum est pre dulcore. Jam tu interpretis
tui existetis in carcere oblitus es. Lerno enim sic
te amenitate nimia esse captum ut iam non sunt am
plius neque vox neque sensus. Quicunque enim ad contem
plationis quietem et dulcedinem nisi per istud ostium
voluerit intrare fur se reputet et latronem. **T**er
tium est ut possidere non cupias nisi deus et quicquid
nisi deum habueris aut oblatum fuerit vel videris
aut noiare audieris debes tanquam de tot foliis non
curare. sed in deo solo stabilius mentem tuam et solus
soli sibi iungaris Tunc in auribus tuis melos sue
eloquentie resonabit. thesauros sue sapientie reue
labit. melliflua oscula exhibebit. teque pre deliciis
non poteris sustinere. et suis te sustentans amplectibus
nimia dulcedine absorberis. **O** felix anima quo
abisti quod nos in tanta amaritudine reliquisti. Muni
cia nobis obsecro si tibi sufficit istud bonum aut si
vis quod de nostris obsequiis tibi transmittamus.
Sed ut putovet credo non reputas nos exentis sed
stercoribus abundare. Quid tibi offedimus o anima
mea locunditate repleta quod etiam maxima nostra
aspicere non dignaris Quare quesumus diligimus tu
contemnis? Sed ut video nobis non loqueris quia ra
pta es a dilecto. **A**mor ineffabilis quod sic cor con

glutinat suo fini. O mira benignitas saluatoris q
se singulariter diligētes tam deuovisitat excellēti

Cū glorioſum ſit ⁊ qualiter poſſit homo mutari
in deum. ca. ij.

O Mirabilis mutatio dextre excelsi. Sic enim
apud homines tēporalia diligētes vel amā-
tes mirabile eſſet ſi quis vnuz fetidiſſimū ſtercus
cōmutaret in oēs delicias ⁊ honores mundi hui⁹:
ſc3 vt pro vno fetidiſſimo ſtercore haberet huius
mūdi plenā dominationē. ⁊ q̄tum ad tēporalia ad
modū imperatoris. ⁊ q̄tuz ad ſpiritualia ad modū
pape. et nullā reſiſtētiā habere poſſet. ⁊ inſuper
maligni ſpūs obtēperarēt ei. et non ſolū terra ſed
etiā celi ⁊ ſydera ad ſuum regerētur nutū. mortifi-
cāre etiā poſſet ⁊ mortuos ſūſcitare et inſirmos
curare. ⁊ etiā poſſet curſum nature in oībus mu-
tare. ⁊ haberet oēs diuitias ⁊ delicias quas circa
deū poſſet excogitare. imo quas deus poſſet facē.
dum tñ in deū non ducerēt. ſic imo ſine 9paratiōe
multo magis eſt admirabilis laudabilis ⁊ amabilis
illa 9mutatio qñ quis 9mutāt ſe in deū. Nā maior
eſt ſine cōparatione diſtātia inter hominē ⁊ deum
q̄ inter q̄cunq; viliffimā creaturā ⁊ omnia q̄ citra
ſe deus facere poſſet. Tunc aut homo ſeipm com-
mutat in deū quādo eligit ⁊ diligit ſe odiri ⁊ et ſolū
deū diligere ⁊ circa nichil aliud vult afficini ſolū
circa deum. ⁊ ille ſolus in ſuo iacet affectu ⁊ de ni-
chilo curat niſi de ipſo deo ⁊ totaliter ſitit quomō
per ſe vel per alios honorificet domin⁹ deus ſuis
O cōmutatiō. deſiderabilis. Nā certe iſte vulnera
pectōꝝ in xpī vulnera 9mutauit ⁊ mētis fetiditatē
l. ij.

in dei bonitatē. suam vilitatem in dei maiestatem.
suam nequitiam in dei clementiam. amaritudinē cor-
dis in dulcedinē creatoris. Nam totus est in deū
vel dei et nichil nisi deum requirit. Cor suū plēnū
est ipso deo. se exiit et deū induit. zelo dei sibi met
guerrā facit tanq̃ crudelissimū hosti. Si ergo ta-
lis est cōmutatio ista: cur serue neq̃ infidele man-
cipium inutilis creatura hoc adimplere retardas
Cauē etiam ne hoc adimplere studeas cū torpore
vel tempore operis. granamine cordis. anxietate
pectoris. insensibilitate mētis. sed potius cū animi
suiditate. feruoris intētiōe. amoris immēsitate.
maxime cū nichil sit vtilius hominī. nichil delecta-
bilius. nichil nobilius. Si ergo te ipsum exueris et
per hunc modū in deum intraueris. caue ne extra
ipsum possis aliquo modo iueniri. Et si aliqua mē-
tis infirmitate vel negligētia te exire contigerit.
illic statim recurre cum fletu et deprecare suppli-
citer vt tibi indulgeat et dignetur te fugitiuū ser-
uum recipere. et tunc proponas firmiter in corde
tuo q̃ amplius inde nō ex eas. Non tamen dico vt
tale propositū facias q̃ ad nouaz culpā te obliget
q̃ fragiles sumus et inconstātes. et si millesies ab
eo exieris totiens ad ipm recurrās. Regula istius
capituli bona ē. Quod nullus cū deo potest bene
perfecte vniri vel esse: qui alicui creature affectū
suum ligatū siue inclinātū habet.

Cū mirabile est gustantem semel deum posse ab
eo amplius separari.

ca. iij.

Altū mirari debem⁹: imo nos non miremur
quomodo homo semel deū degustans et eius
dulcedinē potest ab eo amplius aliquatenus sepe

rari. et quomodo non obliuiscitur omnia ex rebus
tate nimia et comedere et bibere ac dormire. et si
quid aliud ante ipsum ponatur quod potest ibi aliud
quem suum domi. ubi benignissimum intueri et in eo
summa dulcedine delectari. cum ipsum in omnibus
sciat esse in omnibus illum inuenire possit ac in omnibus
requiescat. **Q**uod bonus israel deus his qui recto
sunt corde. **Q**uod dulcis et suavis est spiritus eius
in eis. **Q**uanta amaritudine. quanta tristitia. quanta
anxietate repleti deberet aliquis qui etiam ad mo-
mentum illa sequestraretur dulcedine.

Quod homo in breui potest esse perfectus. ca. liij.

Quicunque per contemplationem ad summitatem
montis dei vult peruenire: oportet quod nunquam
quiescat dum vigilat. sed semper per mentis eleua-
tionem ascendat. Nam in isto ascensu non quiescere
est quiescere. et qui descendere vult fatigatur nec post
ea sic potest bene ascendere imo contingit aliquando
quod cum quiescere vult in tantum fatigatur ut amplius
nullomodo ascendere possit. In ascensu enim motus
materialis. quia caro infirma est. quietem interpositam
requirit. In ascensu autem montis spiritualis: quia spi-
ritus promptus est. contrarium requiritur ut scilicet non
quiescat spiritus sed dum fatigatur tunc ascendere
debet velocius currere fortius et recetior fiet et au-
dior erit ad maiora. et sibi leuius apparebit et de-
lectabilius et suauius et dulcius gradies non quiescere
eligens pro quiete. Et ideo stulti sunt et quid sit con-
templatio inexperti qui causa resumendi vires requi-
escunt. Tunc habeant pro certo quia in illa quiete vi-
res minime resumunt sed potius disperdunt. Unde
si fortiter currit animus contemplantis tunc suane

est ei si plane incedat incipit fatigari si quiescit ve-
res disperdit. Et ideo non est aliud nisi cū virgine
ascēdere in mōtana cum felicitatione. Si quis hoc
capere nō potest sed vult quiescere ⁊ tamē ascēsus
in desiderio habet. hoc restat remedium q̄uis nō
valeat his que dicta sunt a lequari. sc̄s vt saltem
modū ascēdētium materialit̄ non deferat. Nam
qui materialit̄ in montē ascēdunt ⁊ in medio fa-
tigati quiescere volunt nō descendunt ad quiescē-
dum in valle. quia sic ad summitates nunq̄ venire
possent ⁊ stultissimi reputarētur ab oībus hoībus.
Sic sunt stulti reputandi ⁊ nunq̄ ad cacumen con-
tēplationis peruenient. qui hodie per contempla-
tionem modicū vel multum ascēdunt ⁊ affecti te-
dio ad locum vnde veniunt siue ad statum vnde re-
cesserant redeunt ad quiescēdum ⁊ in peccatorū
siue vanitatū vellibus seu impfectionis planicie
credunt ad ascēsum effici fortiores ignorantēs q̄
vix poterunt ad locum siue statum ad quē perue-
nerant peruenire. Et ista est ratio sicut credo qua-
re sic pauci homines contēplatiui attingunt sap-
ciliū montis. Vnde si homo ascēderet quantum
posset ⁊ ibi quiesceret nō inde recedēs aliquo mō-
⁊ cras eleuaretur altius. ⁊ ibi etiam figeret pedes
cordis. ⁊ postmodū sic ascēderet sic faciēdo semp̄.
Dico vobis q̄ iste plus proficeret in vno mense q̄
alius in quadraginta annis q̄ retrocederet ad qui-
escēdum ⁊ semper ad idem rediret. Et credo q̄ iste
in breui consummaretur in statu ⁊ esset gloriosus
corā deo ⁊ a tota celesti curia predilectus. Si aut̄
in monte timueris aliquid curras ad cauernas la-
teris christi. Si verō nō potes abstinere a valle q̄

ibi nutritus es. nec vis adimplere que dici. hoc sal-
tem fac ut ad vallem tue miserie et totius humani
generis condescendas per humilitatem tuam et compassi-
onem proximi tam de tuis quam de alienis dolendo
peccatis et pro eis veniam postulando a deo. Quam
ipse concedat qui est benedictus in secula. Amen.

¶ Unde hec brevis regula hec omnia in breui com-
prehendit. Qui voluerit per contemplationem ad
summitatem montis domini peruenire non quiescat
nec retrocedat donec assecutus fuerit quod inten-
dit nisi forte descendere velit ad suorum et aliorum
tristitiam peccatorum.

¶ Quomodo anima inebriatur in contemplatione
a creatore suo. ca. v.

O Altitudo diuitiarum sapientie et scientie dei
quam incomprehensibilia sunt iudicia eius et inue-
stigabiles vie eius. Quis ascendet in montem domini
aut quis stabit in loco sancto eius: Sed si quis ascen-
dere voluerit per quam viam cum inuestigabiles sint
vie eius. audi dilectum tuum anima dilecta et gaude
cum cuncta que dicta sunt cum omni diligentia stu-
deris adimplere. et sic deo appropinquaueris ut
nichil preter ipsum valeas cogitare. et cetera pre-
ter ipsum tibi sint in nimia amaritudine et quasi
libentius velles animam a corpore separari quam ani-
mam tuam separare a continua cogitatione dei tui
vel quasi continua. et quasi videretur tibi quod teipsum
non ames nisi te propter ipsum amaueris. Quid
tibi de dilecto tuo contingat ausculta amore repleta
imo in amore conuersa. Hic dilectus tuus o dilecta
a quo non potes aliquatenus separari teipsum a
cogitatu tuo continuo paulisper subtrahet. ita scis

88
vt cor tuum circa aliquid aliud incipiet euagari.
et tu videns eum quem fortiter diligis abcessisse
nimia auiditate repleta queres vndiq; quō possis
quē sic fortiter diligis inuenire omnibusq; crea-
turis breuiter nunciabis vt dicant vel indicēt tibi
vbi est dilectus tuus; quia languida efficieris pre
amore. Quanto tunc fletu quāta lamētatione per-
fundaris. quanta anxietate post dilectū tuum dis-
curras tibi nescio enarrare. Sed o mirabilis ineb-
riatio amoris. Hoc ipso q; in ipsum tendis cū ipso
es et ignoras. Sed quid faciet dilectus tuus omni
amore replet? Nunquid poterit se amplius occul-
tare. Sed dilectissim⁹ sponsus tuus q; totius p̄sen-
tabit. Et tu illum videns quē cum tanta auiditate
quesieras nimio amore āplexaberis eum semper
tamē cum omni reuerentia et timore. Sed quanta
ad hec assit tibi consolatio: tunc si sapiens fueris
poteris experiri. Sed audio amantissima domini
cum te securā reddideris iterum se absentabit. et
tunc maiorē ardorem q; prius ipsum requirendo
habebis. Quid tibi dicā? Iterum se absentabit et
iterum atq; iterū. et breuiter totiens a te se absen-
tabit donec sis sollicita custodire eum vt te securā
nō audeas reddere et omnia habeas iam suspecta.
Sed o felix anima audi qd faciet tibi dilect⁹ tuus
Cum secū incipies delectari vel quietari: vino dul-
cissimo incipiet te potare. Et tu eius electa dulce
vinel amplius eum incipies affectare. et ipse largis-
simus amplius tibi dabit; et quanto plus dabit am-
plius postulabis et ipse benignissimus āplius tibi
ministrabit. Quid dicā. Satiari nō poteris donec
inebriata fueris et vino iam vndiq; perfusa. At ruz

ant post frequentē ⁊ nimīā inebriationē saporem
aut raptū consequaris sicut dñs tibi cōcesserit po-
teris experiri. Largissim⁹ est ei ⁊ plus sine ꝑ para-
tione q̄ credivaleat elargi. Hoc tñ debes semper
habere in corde tuo q̄ tu sis vilissimus ⁊ q̄ nullo⁹
ad hoc aptus sis imo permaximū tibi debz videri
si ipse delet pctā tua etiā cum quantacūq; penarū
afflictione in hoc mundo. qui est laudabilis ⁊ glo-
riosus in secula. Amen.

¶ Q̄ homo ante raptum diuersimode inebriatur.

Capitulum sextum

Quoniam in pluribus locis supradictorū capi-
tulorum diximus hominē diuina influentia
inebriari posse vt mens tua āplius eleuetur, volo
vt ebrietatē illarum influētiarum diuinarum non
ignores. Debes enim intelligere q̄ vir contēpla-
tiuus quīs multas consolationes habeat spiritu-
ales anteq̄ ad sapore ⁊ raptuz perueniat ad quod
pauci attingunt: valet duplicē experiri ebrietatē.
Prima est quedā abundātia iocūditatis in corde
⁊ vehemēs iubilatio mentis q̄ post multū fluxum
aut considerationē passionis christi: aut ꝑ magnā
feruore amoris singularis in deuz venit ex quadā
nova influētia ⁊ diuina irradiatione in mentē. Et
illa leticia tantū abundat in corde vt etiam in mē-
bra corporis redūdet ⁊ illa faciet diuine clemētie
arridere et ꝑre exultatione nimia ad modum ebrū
precipitāter graditur: quietē non sustinēs ⁊ crea-
turas quas inuenit sui creatoris amoris magnitu-
dine āplexatur. et bene potes credere q̄ cor suum
nō multū applicat ad terrena sed si aliqd occurrat
oīa reputat cēvana. Est alia dulcedo siue ebrietas

que nimia dulcedine replet cor ex diuino cōsortio
hec venit per contēplationis quietem et intātum
abundat hec dulcedo in corde vt redundet ad oīa
mēbra abunde a deo vt totus sibi tam interior q̄
exterius mellifluus videat. Et sicut p̄ia ebrietas
pre hilaritate quietē nō sustinebat sic. 2 ista p̄i
mia dulcedine quiescē facit. Et hec intantū incen
dat vt soporē generet non auferet totalit particu
laris sensuū actus. sed ad modū ebrii esse liberos
nō pmittit. 7 tunc quasi q̄cquid viderit reputabit
quedā diuina dulcedine abū dare. Et q̄uis prima
sic intētiōne leticie 7 ista intētiōne. dulcedinis: tñ
nō oportet dubitare quin illa sentiat dulcedinē
7 ista leticia nō priuetur. Et q̄uis non sit necesse
timere de prima s; potius sit gaudēduz tñ de scōa
q̄ consistit in quadā admirabili dulcedine cordis
semp securū est dubitare. qz dyabolus trāsfīgurat
se in angelū lucis 2 cōsueuit aliquādo similia p̄cu
rare. Mellet enī q̄ homo superbiret 2 se aliquid re
putaret vt talibus deliciis frueret 7 ibid quiesce
ret vt sic auerteret a deo. Et hoc bene pmitteret
dñs euenire. qz aliqui contēplatiui aliquādo de se
nimis p̄sumunt aliosq; contēnūnt 7 credūt se deo
esse proximos. cum tamen sint per superbā ab eo
nimis elongati. Et ideo dyabolus pater superbie
hanc potestātē in eos accipit / vt talibus deliciis
illos decipere possit. Et ideo cū summa diligētia
attendēdum est vt quandoq; acciderit talis de
lectatio aciem mētis in deum dirigas. nec ab ipso
cor tuū discedat. Et si delectari oporteat solū de
lecteris in deum. Tunc si a deo esset illa dulcedo
deberet intēdi si a dyabolo deberet priuari / aut

salte remitti, quod si deus in hoc te voluerit aliquā
 consolari vt qui pro tuis aliorūq; peccatis amari-
 tudine repletis aliquā deuiis perfruaris regrati
 ari sibi debes vt potes. ⁊ adhuc tamen timere ne
 presumptionē incurras. Potes enim cogitare ad
 humiliandū cor tuū sub hac dulcedine q̄ domin⁹
 pro paruo aliquo bono qđ facis in p̄senti quod tu
 reputas esse magnū fortasse vult tibi pro premio
 dare illud. qz te premiis eternis reputat esse indi-
 gnum. Potes enī timere ne istud dulcissimū vinū
 tibi adhuc spiritualiter febricitanti in periculum
 mortis inducat. i. occasionaliter te faciat subire.
 Ideo pleno corde dum sumus in hac valle miserie
 cōstituti debem⁹ magis appetere cū christo cruci
 fixo affligi q̄ periculosis deliciis affluī. Et sicut
 cotidie peccam⁹ imo quasi p̄tinue: sic debem⁹ pro
 eisdē peccatis velle penaz continuā iuātinere. Et
 sicut sumus vilissimī serui dei sic oī nobis placere
 imo debemus appetē ab oībus vilissimī reputari.
 Et sicut ad honorē dei facti sumus sic illud solum
 deberet in me ⁊ in aliis placere michi qđ ad suum
 tendit honorē. ⁊ illud solū displicere qđ in contra-
 rium vergit. De indifferentibus aut nullo mō debe-
 mus curare nisi qz omnia debem⁹ ad laudē dei re-
 ferre. Quod nobis concedat ⁊c.

¶ Q̄ contemplatiu⁹ debet gaudere de bonis pro/
 priis qđ si non fecerit tria mala committet.

Capitulū septimū.

h Ec oīa etiam appetere debeo contēplatiue
 cuilibet homī ⁊ debes p̄ quolibet hoīe solu-
 cite orare. Et qñ vides aliquod bonum in primo
 mirabiliter gaudere debes etiā si illud nō videas

in te, qđ si nō feceris sed potius dolueris tria ma-
xima mala in hoc cōmittis. Prīmū est qđ honorē
dei qui in bonis illius resultat odire videris. Se-
cundū est qđ passionē christi qui ad hoc ē passus vt
vnusquisq; abundet virtutibus contēnis. Tertiū
est qđ caritatē qua proximū sicut teipsum diligere
debes ⁊ eius bonū affectare sicut tuum laceras et
diuidis. Multū ergo bonū primi diligas ⁊ procu-
res ⁊ maxime spirituale ⁊ etiam cum necessitas se
obulerit tēporale ⁊ temp spiritualia tibi domin⁹
exhibebit, et tandē ad celestia te vocabit. Ad que
nos perducatur qui pro nobis voluit crucis oppro-
bria sustinere. Amen.

¶ Qđ contēplatiu⁹ nō iudicet alios ppter defect⁹
in ipsis apparētes. ca. viij.

Dyaabolus in malicia antiquatus viros contē-
plationis cernēs in celestibus cōuersari. Nū
propter superbiam est eiectus nititur modo aliquo
eos ad se attrahere. Et quia videt eos nō posse vin-
cere in aperto conatur saltē decipere eos ī oculto
Sed quis diuersa mala diuersis temporibus sug-
gerat, tamē ad hoc nititur vt contēplatiuus de se
presumat ⁊ alios iudicet viciosos apostolice inhe-
rens sentētie omnia iudicat spiritualis, ⁊ ipse a ne-
mine iudicatur. Sz o pestis atq; mors grauissima
⁊ occulta. Hec deū fugat presumptionē pessimam
inducit et abhorrēdam. hec valescentem in croceis
facit stercorea āplexari. hec spirituali plenū leticia
ad accidiā ducit. Hec oīa ad honorē dei referenda
facit dyabolice fraudari. Sed o homo nunquid in
altū contēplationis ascēdisti vt sic faciens aliosq;
iudicans, debeas magis pceptū sustinere. Pone

ergo te nouissimo loco in cōsideratione tulipius.
 ⁊ cadere nō ualebis ⁊ dei cōmendās opera omnia
 commēdabis. Attende ergo o homo in contēpla-
 tione 9stitutus. ⁊ cognosce qualiter deus propter
 suum honozē faciens creaturam: diuersis diuersa
 voluit munera elargiri. vt nō vno modo sed multi
 formiter honozet atq; sui thesauri manifestari uic-
 queat ⁊ commēdandi. suā magnificētiam materiā
 multipliciter habeam⁹. Debes ergo cogitare pmo
 q; deus sicut bonus paterfamilias ordinās domū
 suā pensat filiorum sapiētiam potentiā ⁊ bonitatē
 et fm qd̄ uidetur diuersa cōmittit officia ⁊ tribuit
 dignitates. Cogita ergo primo tu qui 9tēplationi
 vacas q; deus pater tuus benignissimus sciens te
 ad omnia imbecillē noluit te in periculosis ⁊ diffi-
 cilibus ac implicatis operibus ministrare. sed sua
 clemētia tanq̄ infirmū per contēplationis quietē
 te voluit consolari. Alios autē cernens in caritate
 feruētes ⁊ fortiter radicanos voluit super pericu-
 losa ⁊ difficilia ordinare. sibi nichilominus quietē
 tribuens post laborē et consolationē nō modicam
 in labore. Si ergo videris te spiritualibus inherē
 ceteros autē circa alia laborare nō eos iudices sed
 sapiētiam ⁊ bonitatē dei in eis inspice. Te autem
 infirmū agnosce aliosq; considera cōfortes. Quo
 modo enī fortē te reputare potes qui propter ni-
 miam tui infirmitatē lecti mollietē id est contēpla-
 tionis dulcedinē sustinere nō vales sed ad modum
 arundinis oī vento moueris. Quid ergo faceres
 si te opteret vna manu edificare ⁊ alia hastes gla-
 dio effugare. nempe solo pauore deficeres. Lauda
 ergo dñm deum tuū qui potētes in arduis posuit

et aduersis prudētes cautos fecit studiis clemētes
bonorū tēporalium fecit distributores. Tu autē ne
deficeres voluit quiescere per contēplationis qui
eternū ne errāres. nōluit te subtilia et curiosa inue
stigare ut simplicitatē haberes ne malus dispen
sator eēs voluit te omnia abnegare ut paup es
ses. Non ergo te de istis exaltes et alios iudices s; ex
altes. nec ab eis excludas eos q̄s videris ociosos.
Debes enī cogitare q̄ tanq̄ sapiētes et probi the
saurum acquisitū abscondunt laborātes in occulto
et in publico quiescentes. Aut certe cogita q̄ illē
qui dedit ventris pondus permittit eos in istis mi
nimis et manifestis deficere. ne de maximis q̄ sibi
concedit in supbiam eleuētur. Et quis sic facere
debeas de omnibus supradictis: tamē quia vides
eos in periculo esse debes tu qui in quiete es pro
eis orare ut sic possis eos allicere ad quietē. De
bes secundo omnia ad laudē creatoris reducere.
quod facere poteris per hunc modū et etiā melius
si dñs dignabitur tibi iudicare. Cum etiā videris
aliquos in relatione tēporali vel spiritali: sine
in dignitate aliqua constitutos hoc esse facturū ad
commēdandū magnificētiā et potentiā dei cogi
tabis et eum laudabis. Cum est aliquos insistentē
sciētiē videris. et nō solum etiā creatoris sed etiā
creaturarū occultissima inquirētes et quēlibet ver
sicut in curiosissime observātes te ordinātes hoc
esse ad manifestandū dei sapiētiā non ignores et
in eis diuinā sapiētiā commēdabis. Cum autem
videris aliquos tēporalibus negociis insistentes
in ipsis laudabis dei prouidētiā per tales quies
cētibus prouidētem. Si videris aliquos insistere

operibus pietatis in ipsis laudibus diuinā bonitatem se ad omnia diffundētem. Si videas aliquos ceteros iudicare: domini iudiciū time. Si videas penā inferētes: diuinam recogita iusticiā. Si rigidos diuine iusticie expauesce rigorē. Si reprehēsores causarū discussionis futuri iudiciū recordare. Si calorē habueris: recogita dei patris erga nos nimiam caritatē qua suum filiū voluit incarnari et pro nobis omnibus crucifigi. Si videris prelatos circa punitionē remissos in eis diuinā misericordiam commēdabis. Si frigus habueris ab omni estu miserie ad refrigeriū anhelabis. Et sic omnia potes reducere ad laudē conditoris. Non enī debet esse creatura in qua tuū honorifices creatorē. Hoc ipso enī omnis creatura digna ē omni laude quia deo condita est et ab eo seruatur in esse. et hoc ipso quod datur esse scilicet dei eius et suū mirabiliter commendat auctorē. Nec pauca exempla posui vt habeas mentē et viam ad maiora. Et istud est diuinū iudiciū ad quod te voluit apostolus inuitare in auctoritate predicta quā tu pessime assumebas. Non enī vult apostolus innuere quod spiritualis homo ceteros debeat contēnere vel iudicare: cum alibi ipse dicat. Nolite ante tempus iudicare. Et alibi. Tu qui es qui alienū seruū iudicas. Sed tu dices quod hec secreta diuine sapientie non percipit homo carnalis sed spiritali mente peditus. vt dixi quod melius in creatura qualibet iudicabit. id est discernet. Iudica ergo et tu omnia: id est diuinam sapiētiam et bonitatem in omni creatura discerne vt verum omnium honorifices conditorē. Si autem aliquem tertitudinaliter et probabiliter tu noueris peccā

tozem caue diligenter ne propter hoc ipsum com-
dānes nec etiā ipsum cōmendes. sed viciū tibi dis-
pliceat ⁊ ꝑ patiaris inq̃tum poteris persone. Rau-
dabis etiam dominū deum tuum qui non permisit
impiū grauius cadē/ nec te illud viciū perpetrare.
Nullo modo enim dubites q̃ si te nō custodiret a
malo guissima ⁊ turpissima deduceres ad effectū.
Deum etiam suppliciter exorabis vt ipsum ⁊ quē
libet peccatorē releuet a peccator te custodiat ab
omni malo. Nisi enī noueris cōpati peccatis pro-
ximorum ad bonū indurabitur cor tuum. et forte
in malū corruēs sine freno. Qui enī fideliter ora-
tione vel exhortatione bonū proximi nō procurat
cū facere potest nō dubito q̃ ab ipso domino elon-
gatur. Sed q̃tō magis credis ab his dominū elon-
gari qui arridēdo detractoribus ac ceteris pecca-
toribus applaudēdo eos in sua malitia facient et
audatiā tribuunt iterum similia faciendi. Si ergo
oportunitas se obtulerit malum argue/ aut si non
expedierit saltem tristitiam pretende faciei vt ali-
qualiter confundatur peccator. Nec attēdas ma-
gnitudinē alicuius/ quia illum reputa esse magnū
qui appropinquat deo ⁊ tanto meliorē vel maiorem
quanto amplius appropinquabit. Que enī peruersi-
tas facit seruū dyaboli timere ⁊ magnū reputare.
⁊ filium dei adoptiuū contēnere tam arram patrie
possidentē. Aesania est nimis magna. A qua nos
custodiat christus qui est bñdictus deus in secula
seculorum. Amen.

Cq̃ contēplatiuus non reputet alios
impares sibi.

Capitulum nonum.

n **On** cessans antiquus hostis cum nō potest
 virū contēplatiuū in hoc decipere vt vellet
 alios iudicare: saltē nititur eos ad hoc deducere.
 vt qz vident se in multis operibus que ipsi faciūt
 proficere alios īperfectos esse iudicēt. qz eis dē nō
 vacant laboribus. aut certe qz eadē qua ipsi solli-
 citudine ⁊ quiete siue vigilia et abstinētia nō vtū-
 tur s; potius eos vident fm suū iudiciū ociosos
 vel cernunt eos circa tēporalia īplicatos in quib⁹
 ipsi qui sic mūdo proficiūt aliquādo offendunt.
 Sed o error pessime ⁊ occulte qui fm exteriorē
 cōuersationē vult de interiori hoīe iudicare. Non
 enī requirit tantū laborē corporis q̄tum laborē
 cordis edificiiꝝ spirituale. imo apud deū primum
 sine secūdo non valeat. secundū autē sic sine p̄mo
 et qđ vni est nociuū: alij quādoq; peritile erit. Et
 sicut facies hominū sunt diuerse sic ⁊ modivivēdi
 ⁊ in bono proficiēdi. Et ideo quādo te vides lau-
 dabilibus opibus fulgere ⁊ alios vides circa alia
 intentos ⁊ negligētes: cogitare debes qđ licet ista
 sint in aperto. in occulto tamen vel saltē in cordis
 cubiculo laborāt opera delicata. Et qz deus illos
 per cordis sanctitatē diligit specialiter forte non
 curat eos exteriorib⁹ laboribus aggrauare. vt ne
 tam interius q̄ exterius laborātes sustinere non
 possent. Debes ergo ad istam tēptationē expel-
 lendā primo in corde tuo cogitare qđ nō est consue-
 tudo qđ filiꝝ regū cotidie ad lucrādū panē suū ma-
 nualibus operibus se affligāt s; vt delicate ⁊ sine
 labore magno de regalibus deliciis nutriantur.
 Nam sic est ad litterā qđ oportebit multoties vnū
 fratrē ad habēdam vnā deuotionē aut aliquam
 k.i.

interiorē ordinationē multū laborare. ⁊ illud idē
vel melius habebit aliū in sola mentis conuer-
sione ad deū. Secūdo cogitare debes q̄ illud qđ
habere laboras ⁊ modo d̄ nouo incipis degustare
sit iam in aliis inueteratū ⁊ firmiter radicatum.
Et fortassis ista est ratio vna quare affici sicut tu
exteriorē circa bona spiritualia nō videtur. q̄ dul-
cedo spiritualis de nouo veniēs mutationē indu-
cit. sed nō sic vt credo. illū qui iam diu est mutat⁹
imutat sed pficit ⁊ cōseruat. Et qñ vides te quodā
modo liq̄fieri p̄e amore alios vero minime cogi-
tare debes q̄ ad calorem solis iusticie ad similitu-
dinem solis materialis aliqui liq̄fiunt p̄e amoris
feruore adeo vt sua mēbra valeant sustinere. Alij
vero desiccantur. nō solū ab aquositate peccati sed
etiam ab humiditate reliquiarū peccati ⁊ in bono
ita consolidantur contra malū vt nichil a caritate
dei valeat eos separare. Aliqui vero maturescūt
ita q̄ sibi tam interiorē q̄ exteriorē dulcissimi vide-
antur et abolita iam omni mentis acerbitate iam
potius in patria q̄ in via habitare cernantur. Alij
vero crescēdo ad modum arborū q̄uis tales dulce-
dines non degustēt. crescētes tamen de die in diē
sunt apud deū maiores. Alij autem putrescunt
vt mali. Cum ergo aliquos istorum effectū reci-
pis debes credere q̄ ille idem effectus vel maior
sit in fratre tuo. Et q̄uis non sic cito liquefiat p̄e
amore sicut tu fortassis consolidat⁹ vel maturescit
vel crescit in bono ⁊ huiusmodi sunt forsan meli-
ores effectus. Et certe cum credis te liquefieri tu
marcescis. ⁊ ideo alios nō minus te propter talia
p̄fectos iudices sed potius time ne sibi tu valeas

comparari. Nam si cera cū liqueſcit ad ſolem, ce-
 teris creaturis diceret nulluz beneficiū ſolis aut
 nō ita magnū percipiris ſicut ego ſtultū eſſet. qz ⁊
 ſi nō liqſiant ad ſolē ſicut ipſa tñ arbores potiora
 fructus p̄cipiunt beneficia. Potes et a te adhuc
 totaliter predictā temptatiōē effugare. Debes
 nāq; cogitare q̄ ſicut q̄tum ad bona tēporalia bo-
 nitatē dei percipiam⁹ om̄s ita tamen q̄ ſm aliam
 rationē iſte ⁊ ille ⁊ quot hoies imo quot creature
 ſunt tot participādi dei bonitatē differētes ratio-
 nes recipiunt. ita ſimili modo credēdum eſt q̄tuz
 ad ſpiritalia in rationalib⁹ creaturis. Nam ḡſa
 naturā perficit, et hanc diuerſitatē in ſpiritualib⁹
 innuitur apoſtolus ad corinth. cum dixiſſet. Volo
 aſſē omnes hoies eſſe ſicut mei pſum cū ſtatim ſub-
 dit. ſed vnusquiſq; propriū donum ex deo habet,
 alius quidē ſic alius vero ſic. Et ex aliis diuerſis
 locis hanc veritatē habere potes. Si ergo ita eſt
 quomodo nō aliter ſpiritualit̄ viuet ⁊ ſeruiet iſte
 q̄ tu. Aliqui enī tendunt ad deū per quietē, aliqui
 per laborem. alij ſic, alij vero ſic. Et multotiēs eſt
 melior qui vilior reputatur. Non ergo aliquē im-
 perfectiorē te iudices ſi nō facit oīa que tu facis
 Cum etiā vides fratrem tuum cū aliquo vel cum ali-
 quibus ḡmorari ⁊ tu ſollitarius es tunc cogitare
 debes q̄ iſte p̄fectus eſt in caritate ⁊ propter ma-
 gnam dei dilectionē vbiq; ſit cū eo ſiue cum fra-
 tribus ſit, ſiue ſolus. Et qz tu in dilectione dei es
 imperfectus vix te potes ad proximū conuertere
 quin offendas. vix autē aut nunq̄ ad deum potes
 bene te conuertere quin oporteat te a proximo ſe-
 queſtrari, ſed hoc certe imperfectionis eſt. Nam

angeli qui sunt in caritate perfecti ita bene mouē-
tur in deū cum sunt nobiscū: aut cum nobis mini-
strant sicut cū sunt in celo empireo. Hoc tamē nō
dico qz credā sic totaliter posse in via fieri. siue vñ
viatores sumus sed aliquanlter possumus eos seq̃
Adhuc etiā potes cogitare q̃ sunt ab istis exterius
oribus retracts et soli deo vacant. et ita feruenter
moueantur in ipsum q̃ propter nuntiam intentionē
mentis corpus dissolui videatur et ad nimia redi-
gatur debilitatē. Et ideo vt vires resumant ne pe-
nitus deficiāt et ne etiam sua sanctitas ab aliis ad-
uertatur se offerunt vt seruos solatio proximorum
semper tamē omnia ad honorem dei faciētes. Et
ideo stultus est fratrē suū iudicare pro quolibet
trusa vel imperfectū reputare. Sunt enim hodie
multi honestissimi exterius qui parum proficiunt
interius. et multi sunt dissoluti in gestibus q̃ sunt
in corde sanctissimi aut amicissimi dei. Aut quod
peius est aliqui sunt odoriferi hoibus et corā deo
sunt fetidissimi et sue exterioris sanctitatis iam suā
receperunt mercedē. et aliqui apparēt hominib⁹
peccatores et eorum cōuersatio interior ē in celis.
Non dico tamē quin multotiēs cōuersatio exte-
rior correspōdeat interiori. Et quia hoc vel etiam
contrariū discernere non valemus omnes esse dei
filios iudicemus et nos inferiores oibus nisi tamē
manifeste contrariū videamus. Nam de bonis et
de sua eminētia sanctitatis incerti sumus: sed de
nostra multiplici malicia sumus certi. Magna est
enī presumptio. velle circa proximū meū limitare
influentiam diuine bonitatis. qz michi omnes mo-
res sui nō placent. Quid insanius q̃ diuinā influ-

entiam vel complacētiam velle sibi meā complacētiam regulare. Hoc autē tunc facio cum illud quod non michi placet suspicor non placere deo. Cū etiā vides aliquos circa exteriora implicari tunc cogitare debes quod illa ad laudē sui creatoris referant. 2 magis in illis circa deum afficiātur quā tu cum te recte conuertis ad deū. Fortasse enim quia sic deum diligunt vehemēter student ipsum querere in omnibus creaturis. quia ipsum in omnibus nimis laudabilem et desiderabile esse credunt et cognoscūt. Et hoc est magnū gaudium et leticia eorū. cum vidēt etiā in rebus vilissimis summā dei potētiam bonitatem et sapiētiam mirabiliter commēdandam. et ideo illa vilia forte sic libēter pertractāt ne assimilentur nobis quibus omnia sunt nociua. Sed forte quando credis eos ociosos esse inenarrabili tunc leticia spiritali perfundūtur interius quis hoc dissimilēt vt sapiētes. Aut forte quia se reputāt ita viles non presumant se diuine faciēi continue presentare. sed se vilibus adiungētes nitūtur reuerti ipsi in corde. ita tamē quod ipsum in xitate aliquādo contēplant. Et hec potest eē ratio quare sic semp cum aliis iocūdantur. quia oritur eis leticia quod sic viles homines sicut se esse existimāt possint cū eis quos filios dei reputant consolari. Et si dicis propter alios quos ergo deberēt cum meliorib⁹ conuersari. Dico quod forte illos meliores reputant qui minorē simulāt sanctitatē. Aut forte esse cū illis non reputant se dignos. quia nimis conuersationi illorum est dissimilis vita sua. et ideo sufficere eis videt si valent esse cum illis dei filiis quos possunt aliquantū imitari. Sciunt enī quod in habētibus symbolū facti

lior est transitus. aut forte nolunt esse cū magnis
vel nimis perfectis/ ne sua bona intentio cognos-
catur. Idcirco etiā cogitare q̄ forte hoc concessit
eis dñs vt circa ista extrinseca implicētur & cum fra-
tribus conuersantur. q̄ sic est deū difficilius possi-
dere q̄ si solitarij permanerēt et quāto cū maiori
pugna & labore deū obtinēt: tanto est eis laudabi-
lius. Quis dubitat q̄ si hō implicitus vite actiue
negocijs adeo p̄fecte possidere deū. licet ille qui
moratur solitarie qui ei laudabilius eēt. Et certe
vbi est maior resistētia ibi aliquādo intēditur vis
amoris & per multiplicē intentionē actus siue fer-
uoris augetur substantia caritatis. et inde maius
premium assequūtur. Cum ergo eos credis p̄dere
ipsi lucrātur & cū eos existimabis infirmos inue-
nire patria sup te iuēntes exaltatos si tñ ibi fueri
Multū enī timēdum ne sicut humilitas ipsos ex-
altat ita nostra supbia qui oēs alios volumus in-
dicare nos deiciat in infernū. Erit cogita de eis
q̄ ipsi approbāt posse se deo seruire p̄fecte in his
q̄ que se inueniūt paratos magis q̄ accedere ad
ardua & deficere sicut facis. Multū enim reputāt
vel reputare debēt incongruū aliquid tanto dño
ugere imp̄fecte. aut forte tam magna in occulto
q̄ parua in publico tam terrena q̄ celestia atten-
ptant facere vt in oībus his inimicus humani ge-
neris impinguetur & ipsi in omnib⁹ mereātur. Et
quis sic imp̄fecte tibi videātur forte plus in vno
interiori motu mouētur q̄ tu in multis. imo forte
plus q̄ tu in oībus & hoc ignorans minores te non
iudices alios. sed lauda dominū qui dignus est te
eis associare quorū forte meritis spūaliter viuīs &

si nō viuis p̄ eos forsitan viues. Hec aut̄ dixi ad reprimēdum dyabolicā temptatiōē. Et q̄uis sit sic aliquā aut sic eē possit ⁊ sic de proximo sit credēdū tñ simplici m̄chi magis placet. ⁊ credo q̄ magis placet deo vita contēplatiua q̄ actiua ⁊ vita solitaria q̄ domestica. ⁊ m̄hi magis placet honestas q̄ dissolutio. et hec credo magis esse eligēda q̄ illa. quia ⁊ si illa posset ordinari in deum et in sapientibus ordinetur tamē semper quod est propinquius finī magis est eligēdum et magis ipse finis q̄ quod est ad finē. Et ideo licet ita se habeāt ista tamen non est dubiū q̄ persone ista habētes se habent vt excedētia ⁊ excessa. Nam aliqui actiui maiori sunt caritatis et meriti q̄ aliqui contēplatiui ⁊ econuerso et aliqui domestici q̄ aliqui solitarij ⁊ econuerso. Quicquid tamē habeamus dūmodo deo placeamus magnū erit. quia in tanta multitudine hominū pauci sunt deo grati. Cui⁹ rei causa et p̄ nobis ⁊ pro aplis debem⁹ cotidie lachrimari non modicum ⁊ deprecari vt dignetur nos facere sibi gratos aut si sumus vsq; in finē in gratia nos conseruet. Quod ipse nobis cōcedat qui propter hoc voluit incarnari ⁊ letaliter vulnerari. Amē.

¶ Contra superbos ⁊ de se presumētes.

Capitulum .x.

O Superbe. Luciferi imitator immunde. nunquid te cogitas dominum esse. an omnia esse a deo ignoras? Si ergo te aliquid preestaris tunc certe deum te esse fateris. Sed amplius vide vt tua insania reprimatur. Nonne de alienis stultus est gloriari. Cum ergo cuncta sint a deo si tu de
k.iiiij

37
aliquo gloriari te comprobas esse stultum. Si aut
hec ignoras: te comprobas esse cecum. Audi ergo
insane. si gloriari vis et stultus apparere non vis:
excluide que non sunt tua et de reliquis gloriaris.
Sed certe si omnia non tua excluderis in nichilum
redigeris. ergo de nichilo gloriare si non vis incur
rere vanitatem. Sed specialius ad dona gratum fa
cientia descendamus. De illis gloriari non potes quia
hec te habere ignoras. imo si gloriaris non habes
Sed etiam quod habeas supponam qualiter ea possis
deas videamus. Tibi proditori et infideli seruo do
mini tui iusticiam quam habes noster benignissimus
dominus tantum pannum albidissimum dedit. et tu eam
stillare non cessas sanguine menstruo. Sed o vesa
nia plene. utinam saltem frontem mulieris meretricis
habeas. Queso que sit meretrix sic corrupta que
de menstruo gloriatur. immo quasi nullam inuenies
meretricem que de hoc non intime confundatur. nec
etiam audet hoc ipsa amatissimo sponso revelare.
Quid ergo o stulte in malicia gloriaris. Si tantum
in mense semel ad modum mulieris deficeret: habe
res forte causam gloriandi. Sed erubescere et velle quia
continuis vel quasi continuus est fluxus tuus. Si
ergo a te solum est malum et a deo tantum est bonum
non in te sed in domino gloriaris. et de tua turpitu
dine coram oculis diuine maiestatis continue eru
bescas sicut deficere non desistas. Sed dicis. In me
nolo de cetero gloriari. sed tamen cupio ab omnibus
commendari. Sed o impie latro audi. Nonne stultum
est largissimo domino qui omnia tribuit abundanter
furari quod sibi carissimum est maxime ut videat et sibi
displiceat et sustinere non valeat Sic est stultus qui

ab hominibus laudē querit. Ideoq; cum vnīuersa
 propter semetipm operatus sit deus. oēs laudes
 omniaq; laude digna ad honore referas dei tui et
 in teipso cogita diligēter q; ad hoc creatus es et
 redēptus vt nō tu sed deus in tuis operibus com-
 mēdetur. Tu ergo domini voluntatē fideliter exe-
 quaris vt laudari abhorreas. deum autē gaudeas
 ab oībus exaltari. Et q̄to magis ab aliquo cōmen-
 datur tanto in maius gaudium eleueris et studeas
 q̄tum potes mēte lingua et opere deum tuū omni
 tpe adorare semperq; actu solā suā laudē intēdas
 Si enī bene diligeres dñm deum tuū eiusq; hono-
 rez appeteres vt deberes malles amarissimis qui-
 buscunq; semp pasci et ab oībus stultus reputari.
 immo tanq; sterminus abhorreret q; quibuscunq; deli-
 ciis abundare et q̄tumcunq; ab oībus eleuari aut
 q̄tacunq; corporali perfrui sospitate/ si deus tu⁹
 in te amplius nō laudaretur. Et etiā posito q; par-
 esset premiū vtrobicq; hoc deberet gratissimū esse
 nobis q; altissim⁹ deus noster a nobis et de nobis
 aliquod laudis munusculū recipere dignaretur.

Sed propter nostras miseras in contrariū nites-
 mur tota die. O mira ineffabilis amabilisq; cle-
 mētia saluatoris qui tam benignissime nostris cō-
 descendit miseriis. Quis illam poterit nunciare?
 O homo totaliter te inuolue in sua misericordia et
 mirare et tam dulci dño gratias agere nō desistas
 O mi dñe quid tibi contuli q; tam dulciter me sup-
 bum atq; arrogantē pertractas et foues. Que est
 ista gratia quā inueni quod ante te me sustines ad
 momentū. Certe hoc nō merui sed potius cū feris
 habitare. imo bone iesu nec etiā creatura tua me

reor nominari. quid tibi pro his faciam. **O** immē-
sitās bonitatis quid pro his tantis beneficiis po-
tero tibi exhibere? ego nescio tibi satisfacere pro
delictis nec etiam pro beneficiis laborare. nec tibi
valeo aliquid dare nisi tuum. Scio quid faciam:
Me tibi totaliter exhibebo et meipsum in te totū
proiciam: et semper timore et verecundia plenus
tibi quāvis potero reuerētiam exhibebo. et si digna-
beris tibi fideliter continue ministrabo. et si hoc
parum sit quia quod potui feci non dubito cōproba-
bis. Sed hoc maximū michi est si dignaberis me
tecum in area commorari. **O** quā dulcis tunc michi
esset tua presentia summe bona. Accedā cum silē-
tio et discooperiam pedes tuos ut me digneris ad-
uenā in matrimonio copulare. Non quiescā certe
donec tuis amplexibus gaudē et inenarrabili dulce
dine cōsopitus in tuis brachiis conquiescā. Tunc
delictis affluam et mirabitur et dilatabit cor meum
et mira suauitate potius nichil nisi te potero cogi-
tare. Attamen obsecro amabilis domine ut meo
regimini nullo tēpore me dimittas: quia sum anime
mee lacerator et lapidator impius. Omnia que mi-
chi volueris elargiri sicut illa tribuis tu cōserua
et tibi soli sit honor et gloria.

De paucitate bene obedientium.

Capitulum. xi.

Quis dabit capiti meo aquam/ et oculis meis
ymbrē lachrymarum ut plorare valeam per-
fectorum statum quasi ad nichilū iam redactum.
Nam terra culta diuinis consiliis christi exēplis
spinas et tribulos germinat pro frumento. Certe
quāto res perdita est nobilior tanto debet esse in-

tenfior dolor. Sed vt de multis aliqua videamus
 de obediētia tanq̃ de religionis fundamēto per-
 tractem⁹. Heu curre ⁊ discurrere vtrū possis in sua
 perfectione in aliquibus eam inuenire. ⁊ credo q̃
 vix aut nunq̃ inuenies eam latitantē. Sed mirari
 potes q̃ cum religiones ⁊ religiosi multiplicētur
 quomodo obediētie perfectio sic in paucis immo
 quasi in nullis valeat reperiri. Certe si multiplica-
 ta est gens nō est tamē magnificata leticia spiritu
 alis intēsiue. Quæso vt michi dicas quis est ille q̃
 velit habere prelatū ad precipiēdū. nōne potius
 ad seruiēdū. Jam volumus prelatorū volunta-
 tibus assentire? Certe non. sed volumus vt volun-
 tates nostras debeāt in omnibus adimplere. Et si
 aliqd̃ deest iam plus de ipsis q̃ de scutiferis suis
 murmuram⁹ ipsis gladio lingue nō parcimus. et
 qđ peius est quod nobis ab alio esset gratum hoc
 ipso q̃ fit a prelatis est nobis odiosum. Jam non
 cogitamus quomodo possumus eorum voluntatē
 plenius adimplere: ac nostrā voluntatē perfectius
 abnegare: sed quō possumus eis in oībus resistere
 et ad faciendū qđ cupimus eos coartare aut ad
 tenuendū qđ nobis iniūgunt excusare ⁊ aliqua
 palliare aut diligēter inuestigam⁹ quomodo non
 teneamur sibi in hoc vel in illo aliquatenus obe-
 dire. Sed heu luciferi imitator qui preesse voluit
 potius q̃ subesse. Timeo ne secū habitaculū habe-
 amus ⁊ ad cōfusionē nostrā appareat xps passus
 qui p nobis patri vsq; ad mortē voluit obedire ni-
 hil sibi retinēs q̃ ppria volūtas in oībus appetē
 cōsuevit. Si enī extināuit ad plenū hunc imitati
 sunt patres nostri qui cū prelati eēnt se subditos

subditis faciebāt. Hoc sibi dulce. hoc delectabile.
hoc sibi erat peramabile in his que magis sue vo-
luntati contraria existebat. in his q̄ ad exterioris
hoīs confusionē afflictionē ⁊ exinanitionē specta-
bant sibi infimis obedire. Non enim curiose libra-
bant. an hoc melius illo hoc securius hoc laudabi-
lius esset sicut quidā faciunt causa fuge s; cuncta
que nō essent contra deū q̄tuncq; ardua et vilia
dum cernerēt esse s̄m beneplacitū prelatorū adim-
plebant auiditate maxima. Tanta enī in eis erat
obediētie dilectio vt adimplēdam nō timerēt dis-
currere sup aquas nec ire ad capiēdas leenas. cu; i-
niūgeretur eis ⁊ multa alia que non sufficio enar-
rare faciebāt. Nec enī iudicauit eē infructuosum
qui abbati obediēs quasi ip̄portabiliter voluit per
annū lignū aridū adaquare. Ibi apparuit obediē-
tie cellitudo. q; quod mortuū ⁊ aridum fuerat per
obediētie meritū fructum fecit. Qui ergo de obe-
dientia gloriāmur cur nō potius de nostra supbia
cōfundimur. Nunquid viri contēplatiui possum⁹
nominari. Timeo q; nec etiā christiani. sed potius
imitatores luciferi. possumus ⁊ demoniaci appel-
lari. Quomodo enī christian⁹ dici pōt qui christo
cōtraria nititur adimplere. Nunquid christus consi-
derauit q; ipse erat deus. et s̄m humanitatē omni
gratia ⁊ scientia plenus imo q̄tum ad animā tam
beatus. qui beate virgini ⁊ ioseph erat subditus.
In soluēdo etia; didragma seruis demonū voluit
obedire. Nos vero sum⁹ sepulchra dealbata ypo-
crisi plena ossibus mortuorū hoīb; exterius mor-
tui apparētes ⁊ interius tumore superbiē vegeta-
mur. Jam obedire renuētes dicimus q; nō sumus

vocati in seruitutē sed potius in libertatē. Ignoramus enī q̄ obedire vel seruire deo in hac obediētie seruitute regnare est. Quāto enī magis nos metip̄os subiūcimus tanto maiori honore efficimur digniores. Non solū enim ip̄a obediētia reges cōstituet in furore sed tūnc si in sua p̄fectione existat facit creaturis omibus dominari. Ad statum reducit pristinū et nihil contrariū nisi ad p̄fectū anime fuerit molestare p̄mittit. aduersa facit prospera et hominē adhuc imortali corpore facit āgelice se habere. Necnō et sui domini honore appetē cū seruire cōiūbus postpositis laudē dei facit querere cū māgna auaritia in qualibet creatura. nec nomē tuum permittit pertrāsire a seruitio dei. Virtus mirabilis que sui facit hominē obliuisci. et in suū semper tendere redemptorē et in terris ābulantē facit in celestib⁹ habitare. Quid ergo murmuras de obediētia o superbe. Cū enim dicit apostolus q̄ in seruitutē nō sumus vocati inuit q̄ non debemus nec deo nec prelati obedire timore serui ad modū seruorū sed timore filiali et liberali ad modū filiorū. ac si voluerit dicere q̄ de cetero voluntatē nostram propriā non faciam⁹. Cum enim dñs iesus christus dicit. Qui vult venire post me nō adiungit beneplacitū suū sequat⁹. sed abneget inquit semetip̄m et tollat cruce suam et sequat⁹ me. et tota sacra scriptura tam vetus q̄ noua obediētiā laudat. Si enī bonā sup̄biam haberes nō rēnuerēs deo tam in se q̄ in alio quocūq̄ prelato vilissimo obedire. sed potius dedignareris animam tuā tam nobile subicere alicui alij creature vilissimę. Mirū est autē q̄ dedignatur homo deo seruire

in prelato ⁊ nō dedignatur seruire vni libero aut
alicui alī creature vilissime sed totum tēpus suuz
nititur expēdere circa nichil Ideoq; pauper solli
tarius si cerneret q; plus q; alius offenderit ⁊ con
tra dñm superbe egerit suā voluntatē in vīdictā
dei ⁊ sui niteretur in oībus abnegare ⁊ seipm ab
horrēs vellet ab oībus conculeari: semper tamen
ad honorē dei sui omnia referēs. Quod facē ipse
concedat nobis qui volēs patri obedire crucifix⁹
est pro nobis redimēdis. Amen.

¶ Q; tēptationes sunt viles seruis dei.

Capitulum. xij.

O Mīre benignitatis altissime qui nos tēptari
permittis nō vt capiamur sed vt timētes ad
te portum tutissimū fugiam⁹. Mōre bone matris
facis o domine q; filium suuz a se elongatū videre
desiderās ⁊ amplexari per terribile aliqđ timorē
inducit ⁊ expandēs brachia filium recipit fugien
tem cum gaudio. sibi arridet ⁊ oscula dulcia elar
gitur et ne alias a se recedat hortat: vt nō accadat
sibi malū consolatur ad se stringēs ⁊ demū vbera
subministrat. ¶ felix temptatio que ad diuinos
amplexus fugere nos cōpellit. ¶ dulcis domine
qui nos permittis vndiq; effugari ⁊ te semper tri
buis refugium salutare vt tecum omni tēpore com
moremur. Non ergo te tēptationes haberemire
ris o homo. sed ad deum fugias expauescēs. ibiq;
si tēptari nolueris residebis. sin autē capi poteris
⁊ dānari. Si autem. deo tuo numium te elongatuz
repereris nec potes ad euz recurrere pleno corde
ad christū tibi proximū accelerabis ⁊ in sui lateri
puteo panno supposito absconderis. et ne timeas

q̄ te inueniat inimicus. Hoc semper pro regula
 generali habear q̄ quandoq̄q̄ deus volueris ad
 te profunde inclinare in corde tuo vulnera christi
 porta, ⁊ eius conspersus sanguine te patri quasi
 vnigenitū p̄sentabit ⁊ ipse tanq̄ pater dulcissim⁹
 tibi plenarie prouidebit. Accede ergo ad christū
 ⁊ eum suppliciter deprecere vt ex quo non decet
 ipsum denuo vulnerari; dignet in tuo corpore sua
 vulnera renouare teq̄ totaliter rubricare. ⁊ sic in
 dutus purpura poteris regis palatium introire.
 O temptate vulnera hec meditare. ⁊ hec semper
 tibi erunt refrigerium ⁊ solamē. Ne dubites q̄ si
 ea in corde tuo imprefferis nulli additus tempta
 tioni patebit. Quis videns dñm glorie nostris sce
 leribus sic grauitervulneratū auderet iterum sce
 lera perpetrare. Et sic pro ipsorum vulnerū reue
 rentia atq̄ compassione non desisteret a peccato.
 saltē quia videret q̄ sine p̄paratione grauior pena
 deberetur peccatori in omnibus q̄ innocētia pec
 cato deberet timere ⁊ etiā abstinere. Si autē cōtra
 te etiā propter tuas nequitias ipsum videris indi
 gnatū ad spem peccatorū confugas matrē suam.
 ⁊ ip̄i tanq̄ matri dei reuerētiā exhibebis ac fuis
 lachrimis eius auxiliū postulabis. Et si pseueras
 ueris nō quiescēs nō dubites q̄ ab ea qd̄ volueris
 ipetrabis. Secus enim creuit miseratio ⁊ sibi pro
 meritis satisfacere ex officio est cōmissum. ⁊ cum
 magna diligētia hoc exerceas. q̄ quod p̄muniter
 exercet erga oēs tibi nō poterit denegare. Quod
 ⁊ si nullo modo te videris consolari noscas deum
 te diligere. ⁊ hoc facit pctōrum tuorum profundi
 tates agnoscas ⁊ tuam miserā non ignores.

Et hoc maximū dei donū est. Non enī sibi placet
presumptio aliquorū qui se iustos reputāt ⁊ ad ip̃s
altissimū tanq̃ ad familiarē amicū accedunt. Vult
enī vt q̃tuncūq̃ quis sit magn⁹ se miserū ⁊ quasi
nichil reputās ad ip̃m veniat cū peccatorū suorū
confusione ⁊ magna reuerētia ⁊ timore. ⁊ magnū
imō maximū reputet q̃tuncūq̃ magnus si ipsum
imensus deus noster dignat saltē a longe intueri
Ideoq̃ pleno corde dei magnitudinē ⁊ suā parui-
tatem confiteat ⁊ dicat. Domine nō solū non sum
dignus vt intres sub tectū meū s; nec vt tibi ap-
propinquare valeā vlio modo. Sufficit enī michi
vt tue pietatis oculis digneris me respicere a re-
motis. Vico q̃ si in hoc pseueraueris non quiesces
non solū te videbit s; sua secretissima te introducet
Quod ipse facere dignetur qui est benedictus in
seculū seculorū. Amen

Conceptio de predestinatione reprimi debet.

Capitulum. xiiij.

Si de p̃destinatione aut presentia dei aliqua
cogitatio tibi surrepat sic responde dyabolo
talita propināti. Quicquid enī sit de me te certum
est esse damnatū. sed si ego p̃scitus sum ⁊ deū non
debeā habere post hanc vitā: totis tamen viribus
laborabo vt ipsum saltē habeam in p̃senti ⁊ ip̃s
possideā q̃tum possum/ ne in vtroq̃ statu caream
tanto bono. Domētum ergo tēporis de cetero nō
dimittā quin fm meū posse fruar ip̃so ⁊ semper in
ip̃so summa locūditate delecter ex qua eternā mi-
seriam assequi debeo in futuro. Nonne michi sum-
ma vesania esset si certū est me eternalib⁹ ignib⁹
cruciandū me iūmico meo tradere in presentī ⁊ ex

nunc incipere cū dyabolo cōuersari. Non sufficit
 illa miseria nisi me nunc miserū faciā ante tēpus.
 Immo certe plus predestināti me deo meo prout
 potero taliter exhibebo vt nichil sit in me nec cor
 nec lingua nec cetera mēbra quin continue sint in
 seruitio dei mei: vt saltē dū possum ⁊ q̄tū possum
 habeā summū bonum. Sicut enī seculares qui in
 quadagesimo nō debent comedere carnes: volūt
 in carnis priuio carnibus abundare. Sic de deo fa
 cere deberet qui de sua p̄sentia esset certus. ⁊ hoc
 p̄cipue faceret qui q̄ suauis ē domin⁹ degustaret
 cetera vero delicata absintiū reputaret. Sed q̄tū
 cūq; me deus presciuerit sciētia constat michi ⁊
 scio q̄ seipsum negare nō potest. Cum ergo totis
 visceribus āplexabor et ipsum stringens fortiter
 etiā si auroza apparuerit nō michi bñdixerit non
 ipsum dimittā: q̄ si bñdixerit michi nec etiā tunc
 dimittā ⁊ sine me recedere nō valebit. Vicitū est
 enī michi inferre sibi violētiam in hac parte cum
 ipse commēdet illos qui regnū celoz rapiunt vio
 lenter. Aut certe scio quid faciā. In cauernis vul
 nerum suozū me abscondā ibiq; quietus latitabo
 nec extra se me inuenire poterit ⁊ etiam expellere
 nō decebit qui dicit. Eum q̄ venit ad me nō eliciā
 foras. Et sic me dammare nō poterit nisi seipsum
 iudicare voluerit. Aut ad matris sue pedes p̄uo
 lutus stabo. ⁊ q̄ propter peccatores mater dei fa
 cta sit allegabo. vt michi veniā ipetret iplozabo
 Nec repulsam ab ea pati potero: q̄ fons pietatis
 ab oībus predicatur. Ipsa enī non miseri ignorat
 ⁊ miseri nō satisfacere nunq̄ sciunt. Non credo
 q̄ propter me inuāuelit adiscere lectionē Ideoz
 li.

ex cōpassione maxima ante filiū suū meū si dici
poteit misera apparebit. et michi ad indulgētiam
suū vnicū filium inclinabit. Et sic triplex refu-
gium habeo quod quasi triplex fluitulus difficilē
cōfringetur. Quid si predestinatus sum et eternam
patriā debeam cum angelis possidere certe debeo
ex nunc vitam angelicā ducere nō humanā. Totū
me illi debeo qui se michi in premiū preparauit et
hac portione contētus nichil aliud a modo debeo
affectare. Iustus est enī et si aliud q̄ ipsius querere
contra me posset rationabilis indignari. et quē vi-
surus sum beniuolū viderē statim iratū contra me
sentētiam inferentē. Igitur in fine dyabolo sic cō-
clude. Quicquid de me futurū sit a seruitio dei non
desistā. et ve tibi qui nō potes tāto dño ministrare
et eius dulciā presentia iocundari.

Questio carnis ad deum patrē de christo
Capitulum. xiiij.

cernē contra spiritū per contēplationē ele-
uatum. imo contra christum aīam eleuantē
ausculta. Inquit caro. Tibi deo patri iusto ac mi-
sericordie infinite de tuo filio conqueroz vt tua iu-
sticia consideret violētiam michi factā et mīa tua
mee miserie condescēdat. Ille tuus filius plenus
sciētia et virtute me sua sapiētia circūuenit et sua
virtute violētiam michi fecit. Ille tuus filius sua
sapiētia se sub carne michi similē occultauit et ad
me humilitate nimia et benignitate inenarrabili
callide subintrauit. Omībus fuit humilior. omībus
despectior. omī necessitates assūpsit. omīū infir-
mitates portauit. pro omībus crudelissime voluit
crucifigi tam cōpassione q̄ grauissima passione

luit affligi cordis amorē per apertionē lateris sui
 voluit demonstrare. indeq; voluit in remediū emā-
 nare sacramēta. Quid plura? suā carnē constituit
 in cibū suū: sanguinē in potū: et seipsū promissit
 in premiū. tua precepta faciētes: matrē fratresq;
 vocabat. Demū non solū in viā sed etiā in patria
 pmittebat qd se succingeret et eis ad mēsam tuam
 comedētibus trāsīens ministraret. His omībus et
 aliis q̄ nec scio nec valeo enarrare animā michi de-
 putatā allexit nimis. sed etiā intus intrans sua at-
 traxit virtute in tantū et sic sibi ipsā suis blāditiis
 confluxerit vt iam de me nō curet sed potius affli-
 gat deiciat et conculcet et ad nichilum redigat. et
 qd grāuius videtur hoc michi inferētes diligat et
 pro eo vel eis orationē specialē faciat et si nō infe-
 rantur inferri appetat. Sicq; mortifico et non cu-
 rat. in limo iaceo et exultat. Sed quid? Dolo rem
 dolozi addit et vt intēse doleā cupit. hec sua gloria
 videtur esse michi inferre iniuriā contumeliā. et
 quicquid viliissimū credi potest. Sicq; me desola-
 tam afflictamq; relinquit. et ipsa semper vult tuo
 filio cōmorari semper sua carne cibari suo sangui-
 ne inebriari. et vbiq; fuerit. vult semper secum
 commorari. Nunc autē secum apparet in presepio
 parua. nunc secum brachiis virginis amplexatur
 virginis brachiis deportatur lacte virginis foue-
 tur. Nunc secum famescit. nunc secum sitit. nunc
 secū conspuitur. nunc secū vulneratur. nunc secū
 in cruce tristatur. nunc secū in celis apud te leta-
 tur consolatur quocunq; perrexerit. secum vadit.
 sine ipso esse nō requirit. ad nichil potest se xtere
 sine ipso. Quid tibi dicam pater de tuo filio qui
 .lq.

58
animā michi deditam sic suo inebriauit amore: sic
aut alienauit a me. Si rapinā cōmisit iubeas resti-
tui. Nec enī michi paruz videtur sic rapere vnam
mentē. Cur enī michi anima deputata solū filium
tuū diligit? cur me sic odit? cur cetera derelinquit
tui filiū amore absorpta? Graditur sine sensu. Jam
nichil aliud audit nichil aliud cogitat vel gustat.
nichil aliud odorat. ⁊ semp vult inter sua brachia
commozari. Ibi iocūdatur. ibi letetur. ibi delictis
habundat. ibi nimio amore inebriata cubat. Nec
mirū si hec anima mea tantū cuz filio tuo adhesit.
quia nisi esset lapide durior et ferro insensibilior.
ex quo sibi tanta filius tuus fecit aliter facere nō
deberet. Et vbi est iste durus lapis qui tanti amo-
ris ardore nō scinderetur nō liq̃fieret sicut cera
si sibi fierent oīa supradicta. Et ideo nō conquero
de ea tibi benignissime pater: qz fecit qd debuit.
sed de tuo filio qui eam nimis allexit beneficiis.
ac me in tanta miseria derelinquit.

Responsio patris ad carnem.

ca. xv.

Atende ⁊ audi quid respōdeat pater clemē-
tissimus carni. Quia creatura mea es: tibi
iusticiā cum misericordia exhibebo. Nam cū an-
cilla anime esses: semper tamē dominari voluisti.
ac semper inordinatē egisti. tibi nō michi eam ser-
uire fecisti ipsam ad oīa mala pronā reddidisti. et
quod peius est eam ad ymaginē meā factam dya-
bolice seruituti subdidisti. Eam bestis peiorē fe-
cisti. eam fetidā ⁊ abhominabilē exhibuisti. eam
super omnē caliginem denigrasti. et in tantū eam
alterasti: vt creaturā tam nobilē cognoscere non
valerem. **O**portuit ergo qz eam que in carne erat

nimis diligebam meum filium incarnari: ut eam alliceret ad suum meumque amorem. Et quia tibi carni anima adherendo mortua erat ut uiuificaret meum volui filium incarnatum pro ea occidi. Nec fuit filii mei hic aliqua circumuentio vel deceptio: sed mea suaque ineffabilis dignatio. Et quia tu caro a tue infusionis principio semper male egisti: meus vero filius erga eam nimio exarsit amore et se totum sibi exhibuit ideo iusticia mea multum exigit ut eam totam et totaliter sibi dimittam, et ipsa te plusquam stercus abhorrear et ab omnibus abhorreretur cupiat. Sed quia non solum iusticiam sed et misericordiam implorasti volo ut aliquando etiam in presenti dulcedine quam in meo sentit filio profundaris, et insuper in futuro nobilissime ac perfectissime te dotato. et si bene anime obedieris: ex nunc non solum a pena eterna sed et a purgatorio te absoluo qui uiuo in eternum.

Meditatio super Beate marie.

ca. xvi.

A Beate maria gratia plena dominus tecum. Tibi domine deus gratias ago quas possum ex intimis precordiis meis qui pro nobis indignis dignatus es nostram assumere naturam et virginalem utero baiulari, et ex ea virgine nascens, lacte nutriri, eius foueri gremio, et eius subiici imperio. qui omnia conseruas et regis et me fetidissimam sanctam et turpitudinem detestabilem et abhominabilem plenam et omni vita imo essentia indignum dignatus es tantum illustrare ut sciam te matrem habere, et hoc michi indignissimo concessisti ut ipsam possim et audeam salutare. Non enim fecisti taliter omni nationi, et hoc summum beneficium non manifestasti eis. Tibi est domine peculiaris ille populus quem in manu potestati et brachio

l. iij

chio extenso de terra egypti per desertū in terras
pmissionis eduxisti tot signis ⁊ prodigiis magni
ficentie tue. Nonne dñe iste est populus cui hoc
beneficiū promisti. Cur igit nō sibi tui cultorib⁹
sed nobis ydolatriis ⁊ infidelibus hoc tuū summiū
⁊ maximū beneficiū reseruasti. Quare nobis pau
cis cū multi ⁊ quasi infiniti populi hoc ignorent.
Nonne dñe vniuersorū es creator: ⁊ oēs ad ymagi
nem tuā fecisti. Nonne dñe secreta consueuerunt
pandi amicis. Cur nunc dñe inimicis ⁊ maxime mi
chi qui a vertice capitis vsq; ad plantā pedis infe
ctus sum ⁊ totus tendo ad ea q̄ tue sunt contraria
volūtati. Cur dñe tam nobile donū tam excellentē
thesaurū tuo infidelissimo ⁊ nequissimo seruo de
disti. Nonne dñe tibi videtur q̄ non honorē sed de
rideā matrē tuam quādo superbus humilē. Immo
humilimā superbissimū castissimā immūdiſsim⁹.
celestissimā immo diuinissimā vanissimū ⁊ terre
nissimū sanctissimā impiissimū matrē dei filius
dyaboli salutare presumo. Ubi est bone domine
nunc reuerētia matris tue. cur tales eam salutare
permittis. Sed o piissime iesu propter tuam erga
nos nimiam caritatē non suffecit te omni derisui ⁊
contēptui propter nos subiacere sed matrē tuam
tam ad dextrā tuam sedentē permittis pollutis la
biis tractari vt possis corda nostra tuo ⁊ eius amo
re inflāmare. nec dubiū est q̄ indignissimi sumus ⁊
credo firmiter q̄ nullus sit celestis āgelus qui eā
vt digna est valeat salutare. quātomagis ergo im
mundissima creatura. Mirum videtur quomodo
miser homo nō tremit ⁊ expauescit tantā dominā
salutare. Sed illud deſestabile nimis est ipsam no

minare ore ⁊ corde vana ⁊ inutilia imo nephanda
 tractare ipsamque alloqui tergo verso. Cum omni
 enim reuerentia honore ⁊ deuotione est virgo bea-
 tissima salutanda. ⁊ ipsa tales querit qui ad eam de-
 uote ⁊ reuerenter accedant. Hos enim diligit. hos
 nutrit. hos in filios suos suscipit. **B**eatus qui
 de tam nobili matre letatur ipsam corde amplectit.
 opere imitatur. o felix qui matri dei sem posse susci-
 nitur cōformari. Hic est certe qui omni creatura
 contēpta soli deo singulari amore inheret. ⁊ cruci-
 fixus cū christo salutē animarū sitit. **M**irū vere
 quō non capitur exultatione cor talem virginē sa-
 lutantis. Matrē dei alloquitur deū ex ipsa factus
 hominē cōtēplatur. Hic videt ima sūmis ⁊ sūma
 imis pro se vanitate coniungi. Quō queso non li-
 quescit in hac salutatione mens nostra ubi deum
 nos tantū dilexisse videmus vt ex virginali vtero
 dignatus sic fieri frater noster. **E**s enim nostrū ⁊
 caro nostra est. o mira ⁊ ineffabilis diffusio bonita-
 tis diuine. Quanta queso erga talē virginē debe-
 ret cor nostrū deuotione diffundi per quam talem
 ad nos meruimus diffusionē diuinā per quā certe
 meruimus deo esse fratres ⁊ coheredes in regno.
 Mira deberet dulcedine os nostrū abundare cum
 tam dulcē dominā ⁊ benignā salutamus ⁊ eius bñ
 diximus fructū. Suauissimus enī ⁊ dulcissim⁹ est
 fructus eius et in ore ⁊ in corde sapiētis dulcessit.
Quā mira est huius virginis fecūditas que vñ sa-
 lutatur deuote ad cor salutāris suauissimū fructū
 emanat. quāto aūt in eius fructu quis āplius iocū-
 datur tanto ab ea amplius impetrat et nisi dicat/

sufficit nunq̃ cessabit. **O** mira dñā mirum uidetur
quomodo nō tantū delectamur in te salutādo q̃ vlt̃
propter te ⁊ fructū tuum cetera ignorem⁹. Quō
quelo nō est ad te tantū intētus homo ppter tuaz
suauitatē nimīā vt etiā semetipsum a se abstract⁹
ignoret. **O** raptrix cordium. o absorptrix mētium
Cur nos domina ingrauidas tuo affectu? cur nos
deo nostro impgnas? cur luto imples celos et va
nissimos facis diuinos? cur nos obsecro filiū tui in
ebrias amore cum nec sibi aliquid impēdere vale
amus. Quid tibi prodest animarū amatrix q̃ te ⁊
filium tuū nūmo diligamus amore. Nonne tibi ce
lestia sufficiūt? cur terrena corda requiris cum tñ
sint fetidissima ⁊ terrena. accipe animarū venatrix
⁊ refoue in sinu gratie tue. Quis enī potest aīarū
venatrix effugere claritatis tue fulgorē ⁊ tue ra
dios pietatis. Nec enī est qui a calore abscondere
se possit: q̃ beneficiis tuis pleni sunt celi ⁊ terra.
Quocunq̃ enim pergām⁹ occurrit nobis diffusio
vteri vaginalis. Ecce ergo vndiq̃ nos tuis bene
ficiis irretisti. et semper ⁊ vbiq̃ tue benignitatis
laqueos extēdisti vt a te matre dulcissima fugere
rationabiliter nequeamus: sed semp in tue dulce
dinis gremio quiescamus. Currite ergo carissimi
vndiq̃ et tam nobilē ⁊ suauem virginē salutemus
Aue. Patiētiam habet domina q̃ angelicā saluta
tionem promo ⁊ angelice nō viuo sed potius dya
bolice. Horrēdus sum ⁊ te salutare presumo. Con
fido certe dulcissima de nimia bonitate tua/ ⁊ tuo
inflāmatu amore te q̃uis indignus nimīū non ve
reor salutare Aue. Quid michi dñā dulcius tuo
aue? **O** mirum aue qđ quadā celesti dulcedine in

ebriat cor deuotū. Certe sc̄z dicere potest deuote
salutans. Liquefacta est aīa mea vt salutauī dñas
meam. Deficit cor meū ⁊ caro mea dum alloquor
dominā meam. Quis in te nō deficiet virgo sacra
dum cernit, hac salutatione preuia te filio dei ipre
gnantā? Quis homo nō deficiet dū cernit dei filiū
tuo vtero baiulari, tuo lacte nutriri? Quid ergo
libētius audis, o domina q̄ salutationē qua reco
gnosceris mater dei. Si in te vis homines iocun
dari vt semper in eum cuius mater es refundatur
affect⁹. Non enī puto vt velis aliter nisi vt mater
dei salutari nec etiā cognosci. Porta es cristallina
⁊ per te vis tuo filio nos coniūgi. Sed aue ⁊ vere
aue. nam cor nostrū aperuit tuū aue. O mirabile
⁊ superadmirabile aue: ad qđ demones effugātur.
peccatores liberātur, filij delectant, angelus gra
tulatur, verbū incarnatur, virgo grauidat. Certe
aue cuius fructu creature renouētur, homines re
dimūtur, angeli reparant. Ergo tibi aue vniuersa
creatura sine fine promat. O dulcissimū ⁊ suauissi
mū aue quo terrestria letātur, celestia iocundant.
O aue quod intellectū irradiat, affectū satiat, mē
tez ad celestia leuat, quo animus illustrat, pectus
dulcoratur, caro maceratur. Igitur aue. O cathe
nale aue, qđ cor constringis cū virgine ⁊ separas
a frenis, cū misericordissima miserū cum domina
seruum, cū matre filiū firmissime ligas. O ama
bile aue, accendat vt salutet qui vult cathenari a
more, ⁊ cum salutauerit ex corde āplus fortiusq̄
cōstringetur, ⁊ q̄to constringetur fortius libētius
salutabit. Sicq̄ amor et aue mutuo se augebunt/
donec cor salutātis deficiat p̄ dulcore. O virginis

amor diuinum reddis amanti virginem facis iam
multa corde polluta Ergo aue domina mea mater
mea inio cor meum et anima mea virgo maria et maria
mea aue. O nomen suauissimum nomen iocundissimum
nomen dulcissimum nomen marie. Quid feci quid pre
sumpsi quomodo excessi quod nominare te audeo. Quis unquam
taliam audiuit ut perditionis filius peccatorum saccu
lus demonum famulus te nominare presumat. O amor
mei nomen matris dei reuereri nescit amor. michi
parce domina quod me amare dicam te. et enim si non sum
dignus non es indigna amari. quis o domina te amare
desisteret cuius beneficium gratiam et gloriam impetra
mus. Per te domina franguntur vincula. solvuntur de
bita. vincuntur vicia. laudantur confracta. reparantur
perdita. renouantur vetera. roborantur infirma. ma
gnificantur minima. exaltantur infima. incepta pro
mouentur. imperfecta perficiuntur. perfecta consumma
mantur. cor purgatur. refulget mens. animus in
flamatur. liquefcit pectus. dulcescit gustus. deco
ratur aspectus. despōsatur peregrina. traducitur
sponsa. et resoluitur anima. Omnia hec per te virgo
maria ergo aue maria. Vere maria stella maris a
marum mare et domina Stella maris mundo totaliter
in amaritudine posito. lucis eterne radiū emitten
do. Amarum mare cor tuum in passione filii tui in cru
ce pro nobis pendentis totaliter transformando.
domina super omnes angelorum choros ad filii dexteram
ascendēdo. Et stella maris es nos dirigendo ama
rum mare et patiēdo et domina protegēdo. Stella
maris es honestate. amarum mare pietate: sed domina
potestate. O domine deus quid tibi retribuemus

pro omnibus quæ dedisti nobis. quid tibi faciem
 aut facere possim⁹ quod nobis in amaricatione amaritudi-
 nis positus tenebris vndiq; circumseptis. a portu
 salutis nimis elongatis. turbinib⁹ et procellis ad
 naufragiū agutis imo tempestate nimia pene sub
 mersis tam nobile solatiū tam dulce consortium.
 tam efficax auxiliū tam pium subsidiū virginē ma-
 riam irradiantē stellam dedisti. O certe beata nox
 et felix tenebra et gloriola caligo quæ tali stella me-
 ruit irradiari. Certe hæc nox illuminatio mea in
 deliciis meis. O gloriola virgo si es stella maris
 semper volo in hac vita esse in mari ut sis semper
 mea stella semper in mari sim perfecte amaritudi-
 nis de peccatis meis gemēdo christo crucifixo in-
 time cōpatiēdo proximorū miseris et victis con-
 dolendo. Semper volo in hoc triplici pelago nau-
 gare ut habeā huius stelle ducātū. Ne illis quæ sunt
 in deliciis et nolunt in hoc mare intrare; quia hæc
 dulcissima stella carebunt. Currat vndiq; tribula-
 tiones et sepiant amaritudinibus inanditis; non ti-
 mebo quoniā tu mecū es. imo tunc vere michi re-
 fulges cum vallatus angustis cum omni humano
 auxilio destitutus cum intraveris aqua usque ad aīas
 meā cum abiectus fuero et reprobatus ab oībus
 creaturis. Me peccatore nequissimū et omni malo
 dignissimū impugnet et stimulet obsecro tota mūdi
 machina ut necum sit hæc stella maris marie. O
 felix cum fuero ab oībus exprobratus et cōculcatus
 et ab hac stella susceptus. Stella est maris et in
 amaritudine positus ipsa relucet. O quod dulce est et
 delectabile ocalis videre hanc lucem beatissimā.
 O quod bona et amabilis cōmutatio omnē mundi con-

solationē abhorrere. ⁊ longe a se irrecuperabilif
eūcere pro refulgētia stella maris. Plus enī va-
let vna sola illustratio illius stelle q̄ omniū mūda-
noꝝ. Quis ergo oīs amaritudinis ⁊ passionis
et passionis mare nō gaudēter intret vbi refulget
hec stella. nec paueat cor perfectū: q̄ impossibile
est naufragiū fieri hac stella radiante. nec potest
nubes aliqua interponi nisi volenti. O dñā mea
tu in hoc mari es nobis nauis sustētans ⁊ portās
anchora stabiliēs ⁊ firmans gubernaculū dirigēs
et rectificās. velum deducēs ⁊ obūbrans. stella re-
fulgēs ⁊ salutis portū demōstrans. imo impetrās
⁊ conseruās. Quis ergo nō libenter hoc mare cō-
punctionis cōpassionis ⁊ passionis intrabit vbi tu
in oībus subuenis ⁊ ministras. Immo vt plus au-
deam dicere tu es maria amarū mare facta ppter
filij tui passionē ⁊ iniquitatū nostrarum ⁊ passionē
non q̄ modo aliquid tristabile patiaris: sed consi-
dero mentē tuam s̄m q̄ in hac vita iuxta crucē vi-
uebas. Hoc ergo duplex intremus mare/ scz tuo
filio crucifixo ⁊ tuo cordi sibi infixio compatiendo
et de nostris iniquitatibus que tante fuerunt necis
occasio intīme contristādo si volum⁹ cor tuum in-
trare: qđ factū est mare magnū ⁊ spaciosum nimis
Quis ergo nō libēter intrabit hoc mare vt possit
cor virginis introire? Certe hi bene intrāt cor tuū
et sunt cōtinue in corde tuo qui filij tui ruminant
continue passionē. Impossibile est enī mater piissi-
ma filij tui intrare vulnera ⁊ nō intrare cor tuum.
q̄ illa vulnera sunt in corde tuo ppetuo collocata
Sicut enī illa stigmata semp erunt in filij tui cor-
pore: sic semp in matris mente. Quis ergo āplius

tardabit ⁊ pigritabit hoc nauigiū introire. Dulce
est de te audire sed dulcius de te cogitare: ⁊ dulcis-
simum ⁊ suauissimū per christi vulnera cor tuū in-
trare. Non ergo recedat homo a christi passione
cōtūmelia ⁊ vulnere si nō vult in corde tuo exire.
Ibi fit homo totus virgineus: totus sanctissimus
totus diuin⁹. Ibi obliuiscitur homo sui recogitās
que sunt matris ⁊ filij. Quod nobis concedat ille
qui benedictus vniuit ⁊ regnat in secula seculorum
Amen.

Meditatio humilis ac expositio super oronem
dominicam. ca. xvij.

Pater noster qui es in celis ⁊c. Immēsa cle-
mētia. o ineffabilis benignitas. o mira digna-
tio. o longitudo latitudo sublimitas ⁊ profundum
caritatis diuine. Nilissimū lutū: detestabilis sanies.
nequissima creatura se dei filiū nūcupat ⁊ domi-
nōrum/ rex regū ⁊ dominus dominantū se meuz
patrē dicit. Cum oratis inquit dicite. pater noster
q̄ es in celis ⁊c. Et q̄ hoc dicit veritas verissimū est
Et scio q̄ plus sine 9paratione me diligit q̄ pater
carnalis vel mater imo q̄ me ego ipse. De tanto q̄
patre eleuabitur cor meum vt aquila ⁊ iam heres
celi oīa inferiora contēnam. Quid michi vltra de
terrenis honoribus qui sum filius dei. Mātus de
decus esset michi appetere q̄tuncūq̄ honorē ter-
renū q̄ filio imperatoris latrine officiū. Quid
vltra michi de frenis diuicijs q̄ regni eterni sum
heres? Ignominiosus eēt michi de q̄tuncūq̄ ma-
gnis diuicijs frenis curare q̄ primogenitū impe-
ratoris de fimo equorum. Quid vltra de delicijs
carnalibus ⁊ eternis quātumcūq̄ magnis. Dete-

stabilis michi esset filio imperatoris summi affici
in quatumvisque allectiva creatura quam filium regis in
sanie fetidissima. Quid bonum quid pulchrum quid
utile quid desiderabile me allicere potest quam heres
sum omnis boni fontis omnis pulchri et boni. Omnia
enim respectu illius non sunt nisi quedam similitudo et
umbra. Accedam ergo ad patrem meum quia nichil aliud
vult nisi ut habeam ipsum. Nunquid ergo negligens
ero? nunquid ergo pausabo? nunquid alius intentius
ero? Certe cum impetu omnibus postpositis curram ad
eum. Sufficit michi si habeam patrem meum. et ideo
toto corde tendam ad eum. Non aliud aspiciam nec
aliud videbo nisi dominum deum meum: quia oculis mentis
totus tendo ad eum quia nimis allexit animum meum
Pater noster etc. Mel et favum in ore meo cum te
deum meum patrem inuoco meum. O dulcedo inestimabilis
O iocunditas inestimabilis. O iubilatio ineffabilis
cum audeam te patrem meum vocare. O exultatio.
O admiratio. O medullaris modulationis. quia pater
meus es tu. Quid ultra procedam quid ultra dicam
quid ultra petam. Pater meus es tu. Sed ubi es tu
pater mi ubi es. Si ubique es imo quia ubique es quod
sedes est tibi celum. Sed ideo benignissime vis ut
dicamus pater noster qui es in celis. ut nos a ter
renis ad celestia eleues. ubi maxime tua potentia
tua sapientia et bonitas eluceat. ut ibi mi pater sit
semper tecum conversatio nostra ut a te celestia non
terrestria vel terrena queramus et petamus. aut
certe ut nos spirituales celi facti in nobis sit habi
tatio tua. Quid ergo nos retardabit quid nos re
trahet quid impedimenta prestabit quin celestem vi
tam non terream ducamus ut in nobis sit habitatio

tua. **O** digna admiratio mira dignatio et dignatio
 christi habitatio in nobis. Ego fetidissimus sumus
 et abominabilis peccatorum latrina valeo. esse ex
 mensa clementia dei mei tabernaculum eius et quod sum
 plenus sanie et fetore ero sanctum dei templum. sapien-
 tie sedes et habitaculum spiritus sancti. **O** felix dies
 o beata hora cum tale hospitium possidebo. Tenebo
 eum nec dimittam donec introducam eum immo ipse
 introducat me in domum illius que sursum est hieru-
 salem matris mee et in cubiculum genitricis mee scilicet
 in intimam contemplationis quiete ubi cubant ubi quies-
 cunt anime delicate. **P**ater noster qui es in celis
 sanctificetur nomen tuum. **O** quod bene sequitur quod bene
 continuatur preelegantissime ordinatur petitio ad pre-
 dicta scilicet sanctificetur nomen tuum ad patrem noster
 qui es in celis. quasi filialis deuotio celestis con-
 templatio totum animum reuerentis filii conuertit in
 patrem celestem ut clamet et dicat sanctificetur nomen
 tuum. quasi dicat. Non terrenas diuitias delicias
 et honores peto sed ut sim in te totus conuersus et
 totus diuitis. Sanctificetur ergo nomen tuum.
 ut scilicet mea vis rationalis tua sapientia illustrata
 et omni errore ambiguitate et tenebrositate pro-
 pulsa purgata habeam conscientiam id est purissi-
 mam notitiam tui. **A**dueniat regnum tuum ut mea
 vis irascibilis tua potentia roborata ad arduita-
 tem regni tui conscendat. **F**iat voluntas tua etc.
 ut mea vis concupiscibilis tua bonitate dulcorata
 immo tua caritate perfecta plenissime tuo bene-
 placito acquiescat ut ex vera dilectionis amicitia
 sit idem velle idem nolle. **E**t sanctificetur nomen
 tuum quantum ad puram noticiam intellectus.

Adueniat regnū tuum/ Q̄tum ad seruēs desiderii
affectus. Fiat voluntas tua sicut in celo ⁊ in terra
q̄tum ad perfectū obsequium effectus. Sanctifi-
cetur ergo nomē tuum in nobis domine/ quod ab
eterno sanctissimū est in te. vt quicquid videmus/
quicquid audimus/ quicquid intelligim⁹ ⁊ sentim⁹
totum ad sanctissimi noīs tui noticiā ordinemus/
vt sit in nobis nomen tuū sanctuz id est sine terra.
et purum vt excisus ab omni curiositate ⁊ vanitate
⁊ omni inutili fantasia te solū in omnibus cogno-
scamus semp̄ ptissime ⁊ sanctissime pater mentis
nostre oculus ad te lumē eternum incessabilis diri-
gatur semper te qui in omnibus es ⁊ a quo omnia
sunt in oībus te intuear in omnibus te cognoscā.
O q̄ dulce lumen ⁊ delectabile oculis. a te sole iu-
sticie nunq̄ mentis intuitū amouete. O q̄ dulcis
⁊ amabilis/ q̄ admirabilis oculis nostris/ tuorum
claritatis radioz. Sanctificet ergo nomē tuum.
Adueniat regnū tuum. Hunc regnū huius mundi
occupauit totam animā meam. imo totam dissipa-
uit animā meam. totā lacerauit. totam fedauit. to-
tam denigrauit sp̄sā tuam dilectā aīam meam.
Totum cor meū. totum animū meum vanitas imo
feditas huius mundi allexit. Ideo nō que mundi
sunt sentio. que carnis sunt appeto. q̄ terrena sunt
cogito ⁊ affecto. factus sum ciuis huius mundi. et
sub hui⁹ mundi principe sollicitē studeo militare.
Sed tu domine nonne creatura tua sum? Ergo ad-
ueniat regnū tuum vt princeps huius mundi elici-
ciatur foras. Tu solus in me regnes. tu solus iha-
bites mentē meā. totum me occupet regnū tuum
totū sibi vendicet desiderii meum solus reficias

affectū meum. Quid quero qđ desidero quid volo
 quovagor quo discuro quo distrahor Sufficit mi
 chi domine regnū tuum sit tibi habitatio mea. sit
 tibi refectio mea. sit tibi tota cōservatio mea. Tu
 solus bonus. tu solus pulcher. tu solus amabilis.
 tu solus desiderabilis animarū amator. Tu solus
 me regas. tu solus me dirigas. tu sol^o me allicias
 tu solus cor meū tecum hābeas animarū zelator.
 In te solum quiescat cor meū et pectus meum. In
 te solum dulcoretur cor meū. tu solus repleas ani
 mum meū. Cum iperu ascendā ad te centrū meum
 et regnū meum animarū redēptor. Ergo adueniat
 regnū tuum ¶ Fiat voluntas tua sicut in celo et in
 terra. hoc volo hoc desidero hoc totis animi visce
 ribus concupisco vt in me et de me ac per me non
 mea sed tua fiat volūtas. Totus sim. totus in tuū
 solum plaudas honorē. ad hoc factus sum. ad hoc
 natus sum vt tuū solum honorē requirā. Jam non
 flectar ad meuz appetitū. iam nō requirā propriū
 cōmodum. iam non desiderē amicorū affectum sed
 solum nitar tuū solum in oībus beneplacitū adim
 plere. Non cogitā quid amarū quid dulce qđ one
 rosum vel leue. quid asperum vel suauē. sed cū im
 petu et desiderio feruētī et cum anxietate curē per
 ficere q̄ tue sunt beneplacita volūtatī. Hoc solum
 michi sit iocunduz. hoc michi sit suauē. hoc solum
 michi sit leticie. hoc delectabile et amabile in quā
 tūcunq; asperis vilibus difficilibus effusis et ama
 ris tuam requirere perficereq; veluntatē. ¶ gau
 dium et iocunditas et exultatio medullaris. totuz
 et totaliter semper et vbiq; exponere me ad omnē
 tuū honorē quem possem modo aliquo affectui mā
 m. l.

cipare. **O** utinā solus possem omnia tua misteria
mi domine adimplere. Magis gaudeo magis ap-
probo amplius totis artibus et visceribus concu-
pisco. me totum exponere et impedere tuo honori
me de me tue satisfacere voluntati pro te quod etiam
quantūcūq; celestibus et diuinis deliciis locūdari.
Si enī propter te mi domine lacerarer et passio-
nes et mortes quascūq; ad tui honorē reciperem
eas magis approbarē magis diligerē et de his ma-
gis gauderē quod de quacūq; delectatione quā etiā
in patria possem habere. nisi forte illa delectatio
tantū aut plus cederet ad tui honorē. et hoc etiam
ratione delectationis sed ratione tui honoris op-
tarem. Non enī factus sum ad meā vanitatē con-
solandā sed ad tuam magnificentiam honorandam.
Quid michi maius. quod michi dulcius. quid michi
amabilius quod me totum in tuum honorem resolu-
o gaudiū domini. o tripudiū. o michi omne iubi-
lare solatium. quod possim aliquid quacūq; difficul-
tate facere ad tuum honorē: hoc angelorū est gau-
dium celeste desiderium posse te totaliter obsequi
totaliter te frui tue voluntati plenarie cōformari
et tuum honorē et magnificētiam admirari. Non
dubito immo certus sum quod plus gaudēt angeli et
aīe sancte de magnificētia honoris tui quod de ma-
gnificētia glorie sue. Et ideo fiat voluntas tua si-
cut in celo. i. in celestibus spiritibus. et in terra. i.
in nobis hoībus. et tue voluntati adeo libenter et
feruēter ac voluntarie obsequamur et ipsi sibi possi-
bilitatē nostre virtutis totaliter conformemur.
E panē nostruz cotidianū da nobis hodie. **O** quod
bene ordinat quod eleganter coniūgit hec verba pre

missis. Et quis de pane materiali & etiā spiritali
 possit exponi. de sacramentali tamen pane maxime
 exponamus ad presens. Et vt dixi in verbis dñi
 est egregius ordo. Quis enī a deo dignus. quis a
 deo est habilis ad suscepcionē huius sacramenti
 ad offerendū filium deo patri. vt ille qui vt supra
 dictū est se totaliter in deum ordinauit. et quantū
 ad intellectū affectum & effectū qui se totum deo
 obtulit totum se sacrificio cōseruauit qui in se an-
 nullatus est & in deū totus illatus ē qui non q̄ sua
 sunt querit sed que iesu christi. Ille enī in hoc sa-
 crificio potest iesum xpm recipere. Iesum christū
 deo patri p se & aliis offerre. Et ideo petitioni istī
 magister verus pposuit. Sanctificetur nomē tuū.
 et optime coniungit ad illud verbū. Panē nostrū
 cotidianum da nobis hodie. Qui enī egyptum
 peccatorū exiuit In sanctificet nomen tuū & mare
 rubrū tēptationū inundantiū submersis egyptiis
 sicco pede transiuit. In adueniat regnū tuum & in
 deserto contēplationis soli deo intendit: & se te to-
 tum deo dedicauit. In fiat voluntas tua. Nam in
 hoc deserto esuriens māna id est panē celestē a ce-
 lesti patre requirit. In panē nostrum cotidianum
 da nobis hodie. Qui enī in egypto aliquando sup
 ollas carniū sedit: nūc illis spretis solū panē viuū
 qui de celo descēdit exquirat postulat & acquirit.
 Admirāda christi dignatio. mira iubilatio men-
 tis deus meus sponsus meus amor meus fact⁹ est
 cibus me⁹. Sanctorū premiū. gaudiū angelorū. dei
 patris verbū est nutrimentū meū. lux mūdi sol celi.
 sapiētia dei est reffectio animi mei. ples virginea
 redēptio humana. celiorū gl̄ia facta ē cibatio mea:

Quid ultra affecto, quid ultra me potest alligere?
absit a me omne ut ex quo cor meum habet tam nobile
cibum quod circa aliquid quod est in toto mundo afficiatur
Quo obsecro post tam nobilissimum cibum sufficere
tissimum suavissimum et dulcissimum potest cor meum circa
vana turpia et immunda delectari. Et si semper non
possit ipsum sacramentaliter sumere saltem cor meum
ipsum spiritualiter non desinat ruminare. In veritate
mirum et plus quam mirum videtur quod pro dulcore et nimio
amoris fervore cor non deficit in hoc cibo. Tu solus
bone lesu sis cibus meus et refectio mea. te solum
esuriam. te solum audio et insatiabili appetitu comedam
et semper sim famelicus tui. Quid te dulcius, quid
suavius, quid amabilius bone lesu. Te solum volo com-
edere te solum cupio masticare. tu michi semper dul-
cescis in corde. Si solus odor tuus deberet sufficere
toti mundo pro magis cibatio tua Si in verbo quod
de ore tuo procedit reficimur et vivimus quid est te
Christum eternum ore recipere et cordis virtutibus masti-
care. Quomodo in te cordis penetralia non liquefunt?
Quomodo non sic cor meum delectatur in te ut obliviscatur
omnia preter te. Si aliquid terrenum imo aliqua simili-
tudo terreni tantum cor meum occupat aliquando ut obli-
viscat tui quomodo tuaverissima presentia non me tantum
reficit et inebriat ut omnis mundi obliviscar et etiam
mei. Hunc ergo pater celestis panem nostrum cotidianum
da nobis hodie. Da nobis hunc panem ut semper in
presenti et semper presentialis eum habeamus. Sit sem-
per presens spiritualis hic cibus et nunquam sciat prete-
ritum vel futurum, sed hodie doces bone lesu ut di-
camus. Cur queso tam festinas esse nobiscum? quare
non differis usque ad cras? Quid enim in nobis vides?

quid in nobis sentis? quid in nobis agnoscis & in
tantū nostro es inebriat⁹ amore. Quid nobiscum
lucraris. quid in nobis reperis. quē fructū de nob
habebis & nescis tardare. Sed sic amor nostri te
urget vt differre nequeas quin statī velis esse no-
biscū cum quibus nullū habes lucrū. Nos autē qui
sumus fetidissima santes et indigni etiā tua crea-
tura q̄tuncūq; vilissima nominari quomodo diffe-
rimus ex quo tantū desideras nos esse tecuz quin
te summi bonum speculū sine macula ipetramus
Tu ergo bone dñe differre nō vis vt ostendis nec
nos differre volumus amplius. Hodie ergo te re-
petimus vt habeam⁹. Non enī tarda est institutio
qđ esset si peteremus & non ipetraremus. qz ergo
te statim petimus & desideram⁹ & hoc ipsum tu cu-
pis. accede ad cor nostrū; qz ad te ascendit cor no-
strum. En inebriatus es nostri & nos tui amore. tu
ergo ad nos & nos ad te cū impetu iungit pondus
amoris. Et iam omni mora sublata mutu⁹ fit am-
plexus et inter brachia tua deficit aīa mea absor-
pta amoris feruore. Cum enī sensi amplexū tuum
excitasti animū. meli post cibasti deinde inebriasti
tandē tuis āplexibus & osculis separasti aīaz meā
& in tuis brachiis quiescit. non eam q̄uis indignā
abiciis. nō eam refugis: sed ad te stringēs clamas
et dicis. Adiuro vos filie hierusalē ne eūgiletis
neq; suscitare faciatis dilectā donec ipsa uelit. Sz
adiuro. clemētiam tuā bone iesu quare dixisti coti-
dianū. Nonne cōtinue vis esse cibus noster? nōne
sufficit si per vnā diem in nobis habitas & morari
nobiscū. Quid fecimus tibi? quid ergo dicam de
beniuolētia tua. Nescio qz in illis thesauris cle-
m. l. d.

mentie tue deficit animus meus: ita vt non possit
paruā considerare scintillā tanta est abyssus eius
Et ideo aliud nescio dicere nisi ex quo vis semper
esse nobiscū, nō omni tēpore simus tecū. ⁊ nūq̃ a
te spōso benignissimo specioso cibo suauissimo re
cedamus. Ita enī domine tuo amore ⁊ deuotione
nos cōglutines tecū vt nō possimus a te recedere
nec velimus. Si ergo panē nostrum cotidianū da
nobis hodie. ⁊ dimitte nobis debita nostra sicut ⁊
nos dimittim⁹ debitorib⁹ nostris. Hoc sic ordina
⁊ cōiunge predictis. *O* bone iesu nobilissimū celū
nobis indignis seruulis tuis benignissime ⁊ instā
tissime obtulisti. Sꝫ quid? timeo ad gūiuiū hester
vt amon inuitari. Et si illa bone iesu nō sit intētio
tua: tamē timeo de iniusticia mea. qz agnosco pctā
mea. Quid ergo? conuiuiū opulētissimū paratum
est. nūciū id ē angeli sancti ministrāt. esuries me
excitat ⁊ compellit tamē accedere nō presumo qz
peccaui. Quid ergo faciā? angustie sunt michi vn
diqz. Sed certe quid eligaz scio. Ibo enī ad patrē
meū celestē de q̃ supradictū est. Pater noster ⁊c.
et dicā ei. Pater peccaui in celū ⁊ corā te. iam nō
sum dignus vocari filius tuus. fac me sicut vnum
d mercenariis tuis. i. dimitte nobis debita nostra
Sed o felix recognitio culpe que promerēt patris
āplexus. Forte amor⁹ feruore inter āplexus eius
resoluat ⁊ mutabor in virum alterū et aliquātulū
audebo comedē de vitulo saginato. Dimitte ergo
nobis debita nostra. *O* mira dei nostri dignatio
erga nos. ipsuz contēpsimus ⁊ pro vilissima sanie
cōmutauimus ⁊ tamē nobis suadet vt veniam pe
tamus. quomodo vult nobis veniā dimittere cum

offensis. hoc aut non vult angelis elargiri. quomodo
 queso bone domine potestis nos amplius aspicere qui
 ita turpiter a nobis abiecit te. Ergo ex quo tu
 ipse suades dimitte nobis debita nostra. Dimitte
 nobis quia iam pro nobis ipse debitum solvisti iam te
 ipsum pro nobis in sacrificio obtulisti. Tu es qui
 nos doces ut dicamus dimitte nobis debita nostra.
 Hoc facere potest. nonne pax iam facta est: nonne
 iam pacis convivium celebratum est aut cotidie cele-
 bratur. Dimitte ergo nobis debita nostra/ sicut
 et nos dimittimus debitoribus nostris. O beatum
 proximi debitum. O felix offensa quam allegare coram
 deo possumus in remissionem debiti nostri. Non er-
 go carissimi fratres contristemur si nos offendunt
 homines si nobis iniuriatur si nos affligunt rapiunt
 et accipiunt nostra. sed in his quantum est pro nobis
 exultemus et gaudeamus imo affectemur et cupiamus
 quia dimittendo ea proximis allegare poterimus di-
 missionem debiti nostri. non est dubium quod magne vir-
 tutis magneque efficacie est allegatio ista quamsumus
 advocatus et iudex noster nos docet. ergo dimitte
 et dimitteretur vobis. Dimitte ergo nobis debi-
 ta nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.
 et ne nos inducas in temptationem. Quid enim domine
 prodest baptisari vel lavari a mortuo si iterum tango
 mortuum. Nonne sufficit michi domine ut peccata com-
 missa dimittas nisi etiam me domine a culpis et a peccatis
 imminetibus custodias. Nam precipitissimus sum ad
 peccatum et nisi me custodias sine freno irruam in peccatum.
 Quid domine profuit amari: quod a rege assuero super omnes
 principes fuit elatus cum postea inflatus superbia fuit
 suspensus in ligno. Quid enim michi prodest quic-

quid in premissis petitur verbis nisi me contra tēptationes conserues in bono. Ergo 2 ne nos inducas in tēptationem. *His bone iesu vt sic petamus qz multotiēs permittis nos tēptationibus stimulari vt ad te recurramus. Omnē modū 7 viāz qua possis nos ad te trahere exerceas: qz tecum nos cupis habere. Tēptatus ergo ad āplexus paternos fugiā vt recipiat me fugientē 7 timidū et dicā ei. Et ne nos inducas in temptationē. Hoc vult. hoc desiderat. hoc expectamus pater. vt ad refugium curram et auxiliū 7 sinum eius. vt totaliter de me diffidēs solum de ipso confidā. ergo 7 ne nos inducas in temptationē. sed libera nos a malo. Amen.* *Verū est dñe qz sumus digni omni malo qz contēpsimus omne bonū. Sed vide clemētissime pater infinitā misericordiā tuā: 7 oīno detestabilē nequitiam nostrā et releua a nobis paruulis nobis infirmis iportabile onus a malo opprimēte destruēte: 7 retardāte a bono libera famulos tuos: vt libere possimus dñā tui tuo seruire 7 vacare. et maxime ab illo terribili 7 horribili malo eterno nos libera ne tua desiderabili visione priuemur: quod horrēt oīa ossa nostra. Quid enī michi prodesset tuā creaturā fuisse nisi te habēā 7 totus in te ferar et totaliter in vita eterna. Quā nobis concedat ille qui est benedictus in secula seculor. Amen.*

C Sequūtur alie due breues expositiones super orationē dominicā. ca. xviij.

Possunt aut supradicta aliter explicari sic vt pater noster premittat vt confidēter ad xpm accedamus. Qui es in celis vt que sursum sunt que ramus nō que super terrā. Sanctificetur nomē

tuum quantū ad fidei illustrationē. Adueniat reg-
 num tuū quātum ad spei firmitatē. Fiat volūtas
 tua quantū ad caritatis conformitatē 2 pfectionē
 Panē nostrum cotidianū quātum ad nutrimentū
 7 fulcimentū tēperantie: qđ maxime exhibetur in
 pane eucharistie. Et dimitte nobis debita nostra.
 quātum ad correspondētiā 7 meritū iusticie per
 hoc qđ subditur. sicut 7 nos dimittimus 2c. Et ne
 nos inducas in temptationē quantū ad actū pru-
 dentie q̄ est in precauēdis insidiis. S; libera nos
 a malo quātum ad actū fortitudinis que est in tol-
 lerandis aduersis. Amen. ¶ Aliis expositio. Pos-
 sumus autē supradictas petitiones exponere pro
 his que habituri sumus in patria. vt sanctificetur
 nomē tuum referatur ad apertā visionē quasi dice-
 retur qđ nunc per speculū 7 in enigmate videmus
 tunc pure 7 sine terra 7 sine aliquo medio videam⁹
 Adueniat regnū tuum quantū ad firmā tētationē
 vt in eternū regnemus. Fiat volūtas tua quantū
 ad consummatā dilectionem que plene amantē in
 amatū transformat. Et tunc exponendū est Sicut
 in celo 7 in terra. id est sicut in angelis 7 hominib⁹
 fiat. Panem nostrū cotidianum 7c. quantū ad sua-
 uissimā fruitionē Et exponendū est cotidianū. i.
 continuū: qz semper ibi est dies. Et exponendū est
 hodie pro p̄sentia q̄ non habet preteritū 2 futurū
 sed est tota simul qđ melius per p̄sens notatur.
 Et dimitte nobis 7c. in quo petitur aduētus anni
 iubilei in quo oīa debita dimittūtur veris iudeis:
 id est penitētibus 7 confessis et homo hoī 7 deus
 hominib⁹ talibus vniuersa delicta dimittet. Et ne
 nos inducas in tēptationē, in qua petitur illa pac[

pulchritudo de qua dicis. Sedebit populus meus
in pulchritudine pacis ubi nō est amplius sathan
nec malus occurfus. Sz libera nos a malo : quasi
diceret. duc nos ad illū statū qui est omnū bonorū
aggregatione pfectus et in priuatione oim malorū
locūduz, ubi vere liberati erimus a malo. Nec autē
expositio vltima multā admirationē et miram vel
nimia deuotionē medullare et exultationē plenam
laudis per solutionem requirit. et in ea satis sunt
miri et inenarrabiles contēplationis thesauri: sed
nō sufficio nec sum dignus eos dispensare nec po-
nere in os meū immūduz maxime cū regis assueri
aulā ingredi nō valeam nō vocatus. et ideo simpli-
citati nostre sufficiant que supra diximus foris in
atrio existētes. Ipse autē christus ad nos in clemē-
tie signū virgā aureā extendat vt possimus secure
ad ipm introire secū in eternū regnare. qui est bñ
dictus in secula seculorū. Amen.

Meditatio super salue regina ca. xix

A salutandū beatā virginē mariā Primo
debes eius magnitudinē cōsiderare. nec enī
circa nillū eius potuit amplius eleuari q̄ vt mater
dei vocaret. Exultās ergo et admirās magnitudi-
nem matris nostre deuote et reuerēter ad ipz acce-
dens dicito salue. Hoc dicto statim in tuā resiliās
paruitatē et magnificētiā matris dei et dic. Pa-
tientia habe in me dñā. q̄ ego vilissimus hominū
audeo assistere tante dñe et salutare presumo regi-
nam celorū dñā angelorū et matrē dei mei. Sed
de tua benignitate humili et humilitate benigna
cōfido q̄ me indignissimū sustinebis. Et quis sis
archa veteris testamenti et ego multo ignobilior

tñ cū te tetigero corde ⁊ salutanēro ore nō credo
 percuti sed tuo amore potius inflāmari ⁊ tua pie/
 tate largissima in oībus exaudiri. ḡ salue regina
 Sub tuo regimine dñā volo de cetero militare ⁊
 me totaliter tue dñationi cōmitto vt me plenarie
 regas ⁊ gubernas. Non michi me reliquas qz suz
 michi ipsi cōtrarius nimis. quicqd ergo michi di/
 miseris noueris miserrime deseruiendū. Sed cū
 plenus sim miseria ⁊ a plāta pedis vsqz ad verticē
 putrefact⁹ gerem horrozē fetoris. qūo me regere
 dignaberis tam nobilissima creatura? certe qz tu
 es regina misericordie. ⁊ qui mīe subditi sunt nisi
 miseri? Sed regina misericordie es ⁊ ego miserrī
 mus peccatorū subditorū maximus. quō ergo dñā
 nō exercebis in memetipm tue miserationis effe/
 ctuz. Vere dñā regina es mīe: qz nō est in hac vita
 sic desperat⁹ sic miser cui nō impetres mīam salu/
 tarē si ad tuū declīauerit regimē. Certe dñā cū te
 aspicio nichil nisi mīam cerno. Hāc pro miseris mī
 dei facta es. mīam insup genuisti. ⁊ demū tibi mi/
 serēdi est officiū cōmissuz. vndiqz sollicita de mise/
 ris vndiqz mīa vallaris solum misereri tu videris
 appetere. Multā sollicita es miseris. hos in tuos
 filios adoptati. hos regere dñā voluisti. ⁊ ideo re/
 gina mīe tu vocaris. quid ergo de cetero formida/
 mus quid timem⁹. ⁊ quis a te qd petierit nō habe/
 bit? certe nullus nisi qui se miserū nō recognoscit
 qz nō subest tuo regimini nisi miser. aut quis etiā
 si se cognoscit miserū de tua misericordia nō con/
 fidit? Illi ergo pauēāt soli q se existimāt eē iustos
 ⁊ superbi psumptuosi q tuo regimini nō subsistūt
 et illi miseri qui tuā mīam nō requirūt. Hos ergo

miseri tecū de cetero cōsolemur. tecum a modo do-
nina habitemus. demū totis visceribus āplecta-
mur. qz tu es vita. Vita vere que mortē superbie
vicisti q̄ nobis vitā gratie ipetrasti. vitā glorie ge-
nuisti. et nō est dubiū q̄ vitaz nature multis reddi-
disti. In omnibus enim te vitam morti opponis.
O vita mirabilis que mortuos viuificare conaris
Per te o dñā a priuatione est homo regressus ad
habitū. O vita mortē non timēs mortē expellens
mortales īmortales constituēs. O certe vita ama-
bilis vita desiderabilis vita delectabilis. O vita
nō senescens sed potius senes ad iuuentutē redu-
cens. o vita carnales vitas ad nichilū redigens et
abhorrēs. o vita que nutris celestibus alimentis.
o vita certe contraria vite mundi. Qui enim vult
te habere se affligat. delicias respuat delicata q̄s
contēnat. et qui amplius mortificatus fuerit am-
plius te possidebit. O vita diuina fortificās pote-
state scz imperatione diuina: diuina sapiētia regu-
lans ⁊ diuina vegetans bonitate. Si vita mea es
cur non semper in me es: cur non semper vegetas
aiam meā. Quis michi tribuat vt semper gaudeā
beneficio huius vite. Dulcedo. vera dulcedo que
amaritudinē peccati veniā impetrādo expellis: q̄
nobis dulcedinē gratie ⁊ vite acquiris. que ad su-
aues celestis patrie contēplationes introducis.
O dulcis domina cuius sola memoria affectu dul-
corat cuius meditatio magnificētie mentē eleuat
cuius pulchritudo oculū interiorē exhilarat. cui⁹
amenitatis immēsitas cor meditantis inebriat.
O domina que rapis corda dulcedine. Nonne cor
meū domina rapuisti. ⁊ vbi queso posuisti illud vt

ipsum valeā inuenire. Nūquid in sinu tuo ne inuē
 niā collocasti. nūquid inter vbera tua posuisti illū
 Fortasse ibi posuisti illū cor meū vt qđ figura tibi
 calefiat. Raptrix cordiū quādo michi restitues
 cor meum? quare sic corda simpliciā rapis? quare
 violētiam facis tuis amicis? nūquid sempvis ipm
 tenere. Cum id ad te postulo michi arrides et statū
 tua dulcedine cōsopitus quiesco et in me reuersus
 cum iterū postulo me āplexaris dulcissima et statū
 inebrior tui amore? tunc cor meū nō discerno nec
 aliquid scio petere nisi tuū. Sed ex quo sic est cor
 meū tuo dulcore inebriatū? gubernā illud cuz tuo
 et in sanguine agni cōserua et in latere filiū colloca
 Tunc assequar qđ intēdo tunc possidebo qđ spero
 qz tu es spes nostra. Nōne dñā tu es regina. nōne
 tu es nostri mater premiū scz christi qui est premiū
 bonorū et beatorū. Nonne tu es q̄ tantū nos exal
 tare desideras. Nonne plus sine cōparatione nos
 diligis ac bonum nostrū procuras amplius q̄ ma
 ter carnal? Si ergo nos vis facere gloriosos imo
 qz vix quis poterit te prohibere. Sperēt in te qui
 nouerunt nomen tuū quoniā non derelinquis que
 rentes te dominā. Certe qui sperāt in te mutabūt
 fortitudinē assument pennas. vt aquile volabūt
 et non deficiēt current nō 2 laborabunt. Quis enī
 nō sperabit in te que etiā adiunas desperātes. Et
 qđ nō sperabit in te per quā exaudite sunt patrū
 preces et eorum adīpleta sunt promissa. Quid pos
 tulerunt patriarche et prophete desiderare qđ per
 te dñā non fuerint affecuti. Si antiqui hec omnia
 habuerunt per te. quō nos qui sumus vnici filiū tui
 sanguine redēpti non habebimus qđ voluerimus

postulare. Non dubito q̄ si ad te venerimus habe-
bimus qđ voluerimus. In te ergo speret q̄ desper-
rat q̄ deficit ad te recurrat cōfīdēt ad te pueniat
qui vult aliqđ īpetrare dicēdo salue. Quid ergo de
cetero a tuis salutatiōe possit nos p̄hibere ex quo
es vita dulcedo ⁊ spes nostra. Quid ergo a tua re-
uerētia ex quo es regia nos possit īpedire. Et quid
est salutatiōē replicare nisi tibi sine fine reueren-
tiā exhibere. Quid ē salutare ⁊ iterū salutare. nisi
salutē ⁊ salutē profectū ad te dñā postulare. Quid
salutam⁹ ⁊ iterū salutam⁹ nisi vt tā iteri⁹ p̄exteri⁹
per te dñā salubriter custodiamur. Quid saluto ni-
si qz vtrūq; hoīez tue reuerētie expono. Quare te
salutavi. nisi vt te haberē. Quare iterū te salutavi.
nisi per te filiū tuū possiderē. Quare te salutavi nisi
vt redderē te attentā ad vota mea. Et iterū quare
te saluto. nisi vt bene suscipias ⁊ perficias īpsavo-
ta mea. Aut certe p̄mo te volum⁹ salutare vt te cō-
mēdamus. scđo vt post hāc miseriāz filiū tuī gloriā
gaudeamus. P̄mo es dñā salutata vt per te grā-
tia impetretur. Secundo vt per te ad gloriā per-
ueniatur. Ad te. Ad te vere qz tu sola dñm genuisti
tu sola interemisti vniuersam hereticam prauitatē
Tu sola es dñā regni. tu sola es gubernatio premij
Ad te matrem misericordie matrem certe que la-
uas nos a fecibus peccatorum. Que nos consola-
ris in cunabulis vagientes paruulos esurientes
lactus. cuius brachiis sustentamur deficientes.
Tu vere consolidas vulneratos. ad salutem per-
ducis egrotos. Et non solum mater. sed etiam
medicīna facta es miserorum que es domina ange-
lorum. Ad te certe que non derelinquis delinquē

res que non respuls fugientes. que blandimentis
 non alicis deliciis non foues et nutris. Ad te cla-
 mamus quomodo non clamaremus qui vulnera su-
 stinemus plagas sentimus. quia inimicis vndiqz
 circundamur. Clamamus angustiati miseriis infi-
 nitis oppressi clamamus cordis anxietate. stoma-
 chi vacuitate. doloris acerbitate. Aut forte erga
 te amoris immensitate clamamus. ne sōnolentia ti-
 bi erga nos inducatur. Quare enim ob dormis do-
 mina. Surge et adiuua nos. Clamamus etiam vt
 nostram tibi manifestemus miseriam. quia clama-
 re necessitas nos compellit. Et etiam ad te clama-
 mus vt te ad compassionem amplius moueamus
 Propter hunc clamorem rauce facte sunt fauces
 mee. Quid ergo amplius moraris. Quid affligi
 nos permittis. Si ergo multum tardaueris ⁊ vocē
 clamando amifero ad te amplius clamare nequibo
 Et heu michi quid tunc faciam. cum nec exaudire
 me poteris nec audire. Quid faciam domina/cum
 a te fuero penitus destitutus cum tua vbera non
 poteris ministrare Quid domina subuenias clama-
 ti. ne in manibus subiciar inimici. Curre festina
 domina ⁊ tuum nequissimum seruum ac infidelissi-
 mum ad te clamantem parcendo adiuua ⁊ eripe de
 manibus inimici et periculis tui hostis. Si aliud o
 domina te alicere non deberet nisi quia tuus hosti
 audet tuos seruos fraudulēter inuadere. deberes
 ad nos q̄totius festinare Curre ⁊ libera nos domi-
 na propter suam superbiam comprimendam. Cur-
 re ne inimici tui dominantur in nobis clientulis.
 Curre ne dicāt vbi est deus eorum de cui⁹ clemē-
 tia cōfidebant Nec mireris doīa si clamamus quia

sumus a te nimium elongati in regionem longinquā
dissipauimus partem nostram quasi diceretur. Si
prope essem⁹ planius possem⁹ loqui. ⁊ ideo qz lon
ge sumus clamamus exules. Exules a patria exu
les a visiōe diuina. Et utinā nō exules a gratia. exu
les a cōsolatione materna. O aia cur nō es potius
separata a corpore q̃ a tua dñā exlata es a christo
capite. Et quomodo potes miser sine capite ābula
re. Nonne ābulare sine capite monstruosū est. heu
michi cur in tam longū exiliū relegatus suz. Quo
modo vel quādo uidebo deū saluatorē meū at quā
do potero saltē dominā meaz intueri. Non dubito
domina q̃ si ad te tanq̃ exules clamauerimus cor
de te et tuū filiū plene possidebimus. Cur ergo vo
lumus hic q̃scere. Cur ad patriā non ābelamus.
Cur non affectamur matrē dulcissimā amplexari.
Quare nō desideramus secū cū filio suo cōmorari.
O domina dñi hic sumus exules constituas nos ne
etiā tanq̃ in patriā confidentes querere te ⁊ filiū
tuū desistamus. Sic tamē cōstituas exules in cor
pore ut hic tecū simus ciues ī mēte. Filij eue. He
re filij eue qz superbi ⁊ presumptuosi vere filij eue
qz ambitiosi ⁊ auari. saltē sciētia ⁊ utinā nō te alie
na gulosi carnales et iobedientes. ⁊ breuiter in oī
bus ipsam euā sequentes ⁊ promptissimi ad malū
difficilesqz ad bonū. Et si contingat aliquē filium
bonorum operum generare cum quadā cordis tri
sticia ⁊ dolore parturimus. sed malū cum gaudio
perpetramus. Nec nobis sufficiūt mala nostra. sz
sicut eua adam ita nos alios maculamus ad malū
Et etiā sicut ipsa excusabat se ita ⁊ nos in defecti
bus nostris excusamus aut saltē si possum⁹ ī alios

rectoramur. Tedet nos vefci ligno vite & in cruce
 dominū contēplari & manus ad lignū prohibitum
 applicamus. Non curamus per contēplationē pa
 radifi deliciis cōfolari sed potius volumus in pec
 catorū fecibus habitare. Plus enī placet nobis
 in mltō labore & sudore vilia agere & acquirere q̃
 dñm glorie degustare. Nisi enī domina nos adiu
 uiffes fortasse iam ad inferni pfundiffimā veniffē
 mus. Nec enī est q̃d nos possit excusare: q̃ non te
 sed euā in oībus imitāmur. ac ppter hoc domina
 ad te suspiramus. Suspiramus autē de tam bone
 matris absentia venire ad te dñā cupientes suspi
 ramus ad te tuum filium affectātes. Suspiramus
 ad te tanq̃ paruuli ad tua vbera anhelātes. suspi
 ramus ad te desiderio. suspiram⁹ & amore nostro.
 Nullus ei nisi tuus amor quo erga te sumus dñā
 inebriati itrinsecus cogit nos ad te dñā suspirare
 Quis enī nō te diligit reparatricē omnī amoris
 caminū pulchriore sole. dulciore melle. bonitatis
 thesaurū. honestatis speculū. omnis sanctitatis ex
 emplū. oībus es amabilis. oībus ineffabilis. oībus
 delectabilis. Sedes es sapiētie. fluminis clemētie.
 radius deitatis. nec est q̃ se abscondat a calore tuo.
 Quis ergo ad te nō suspirabit. Amore etiā suspi
 ramus & dolore. vndiq̃ nāq̃ nos angustie p̃munt.
 Quō ergo nunc nō suspiram⁹ ad te que solatiū es
 miseriorū. refugiū expulsoꝝ. liberatio captiuorum
 medicina infirmoꝝ. mater paruuloꝝ. sponsa adul
 torum. regina bellatoꝝ. domina vniuersoꝝ & etiā
 inimicoꝝ. nec est qui tue volūtatī valeat obuiare.
 Sic afflicti sic miseri ad te talem dñā suspiram⁹
 gementes & flentes in hac lachrimarū valle. Tu

domina nonne vides quō ⁊ qualiter sumus amari-
tudine pleni. Intus sumus gemētes ⁊ exterius flē-
tes in loco lachrimoso iacētes. onerati peccati ge-
mimus aggrauati molestis flemus abundātes mi-
seris in valle lachrimarū sumus. Semim⁹ sauciati
flemus spoliati in valle lachrimarū sum⁹ destituti
Semimus solē iusticie nō vidētes. flemus inimicis
nostris seruiētes in valle lachrimarū sumus tuuz
auxiliū implozātes Nec est certe vallis lachrimarū
adquā omnia lachrimabilia fluunt. gembūda de-
currunt. flebilia ruunt. Ad hanc vallē fluxerūt de-
mones infernoz. peccatū. pthoplaustroz miserie
antiquoz. Quid aut̄ amplius dicā? nō sufficio nec
scio huius vallis detestabilia enarrare. Eya ergo
aduocata nostra illos tuos misericordes oculos
ad nos cōuerte. O laudabilis clemētia creatoris
qui sic afflictis tam nobile ⁊ laudabile subsidū vi-
gnatus elargiri. O certe dei nostri mira benigni-
tas q̄ suis reis te dñam tribuit aduocatā. vt a filio
tuo inter nos ⁊ ipm iudicē constituta qđ volueris
p nobis valeas ipetrare. Nec enī dubiū est q̄ no-
stra culpa iuste dānabat quos conseruat tue aduo-
catio pietatis. O mirabil erga nos mīa dei nostri
qui ne alias fugeremus pro sentētia nō solum vi-
gnatus est cōmunicare se nobis in iudicē vt esset
deus ⁊ homo iesus xps a quo debet sentētia pmul-
gari. sed voluit ipse sua viscera mie matrem suam
dominā gratie nostrā istituere aduocatā. Et ideo
nō timendū est quin miserearis miseris ⁊ ad illam
partē inclines sentētiam quā defendis ⁊ nobis ex-
hibeas gloriā quā causaris. Scio bene q̄ post sen-
tentiā non ē appellatio ad maiore. qz ⁊ si iudex sit

homo tuus filius est tamē ⁊ deus filius dei patris
 Non enim video dñā quomodo aliquid tibi valeat
 denegare ⁊ quin per te celestē patriā habeamus.
 Hoc est enī quod cupit deus noster hoc est qđ des-
 derat. hoc est p quo te matrē constituit aduocatā
 Non ergo restat dñā nisi vt illos tuos misericor-
 des oculos ad nos conuertas. Eya ergo aduocata
 nostra illos tuos misericordes oculos ad nos con-
 uerte, Non enī dubito qđ si nostras aspexeris mise-
 rias nō poterit tua miseratio suū retardare officiū
 Mirabiles necnō ⁊ amabiles tuorū radij oculorū
 quibus nos allicis ad amorē ⁊ ad plenam domnia
 salutē venenatos oculos erūt basillici. **O** eye oculi
 venenati cur nō offertis vos oculis virginis si vul-
 tis perfectā recipere medicinā. naz suorū claritas
 oculorū umbras expellit. effugat cateruas demo-
 num. purgat vicia mentiū. corda congelata succē-
 dit. demum ad celestia trahit. **O** dñā qđ beati sunt
 quos viderunt oculi tui. Nos ergo oculos ad nos
 cōuerte. ⁊ iesum benedictū fructū ventris tui nob
 post hoc auxiliū ostende. **O** venter mirabilis qui
 potuit capere creatorē. o venter laudabilis qđ me-
 ruit recipere redemptorē. o venter desiderabilis
 qui emanauit desideriū mentiū. gratiarū fluuium.
 glorie premiū. **O** venter nō venter sed celū empti-
 reum. In hoc ventre fuit preciū pditorū. felicitas
 beatorū. deus angelorū. **O** beatus venter. o beata
 viscera. o beata vbera. o dñā nostra. o fons pietatis
 locus sanctitatis. flumē bonitatis. vēter tuus dñā
O felix venter qui solē genuisti. mundū reparaisti
 patriā recuperaisti. **O** qđ preciosus venter qui por-
 tauit medicinā infirmis. vitā mortuis. ⁊ paradysus
 n. ij

iustis. O venter eburneus ⁊ sedes sapiētie. ovēter
 tornatilis ⁊ cellitudo glorie. o venter amabilis et
 dulcedo aie. o eleuatio mentiū. inebriatio cordiū
 suauitas peccatorū. fruct⁹ tuus dñā. O hic ē vere
 fructus beatus a principio sui ortus. hic est iesus
 filius dei viui. hic est saluator noster dñs deus nr.
 hunc iesum benedictū fructum ventris tui nobis
 post hoc auxiliū ostende benignū vt ipsum vidēdo
 ipsum habeamus. ipsum habēdo ipso pfruamur.
 O clemēs indigētibus. o pia exorātibus. o dulcis
 diligētibus. o clemens penitētibus. o pia proficiē
 tibus. o dulcis contēplātibus. o clemēs laborādo.
 o pia largiēdo. o dulcis te donādo. o clemens con
 solando. o pia blandiēdo. o dulcis osculando. o cle
 mens in effectu. o pia in affectu. o dulcis in affatu
 o clemēs in cōspectu. pia in aspectu. dulcis in am
 plexu. dulcis in amore. rectis clemēs in subiectis
 pia in correctis. ⁊ dulcis in dilectis. o clemēs. o pia
 o dulcis maria. Amen.

Capitulū finale de statu beatorū in celesti hīerz
Capitulum. xx.

Ad contēplandū vel ad quietē omniū de ce
 lesti hierusalē aliquid balbuciēdo prumpā
 Nam locus est altissimus splēdidissimus latissim⁹
 et firmissimus. Societas est nobilissīma speciosissi
 ma benignissīma purissīma incessabilissīma/ id ē
 nunq̃ cessabit nec remittet. Ibi habebimus dñm
 potentissimū excellētissimū iustissimū ⁊ liberalissi
 mum patrē nobilissimū ditissimū prouidētissimū
 et piissimū. fratrē simillimū curialissimū sapiētissi
 mum ⁊ optimū. spōsum pulcherrimū singulariter
 sumū suauissimū ⁊ amore feruētissimū. Quātus

ad nos erit ibi aperta visio. firma tentio. consummata dilectio. cōtinua laudatio. reuerētia profandissima. admiratio altissima. exultatio sanctissima et deuotio intima. Et in corpore erit agilitas claritas subtilitas et impassibilitas ¶ Ex p̄dictis oib⁹ consurget fructio p̄fectissima. sacies sufficētissima. sobrietas sobriusissima. voluptas pudicissima cordialis diffusio. iocūdisissima āplexio seu complexio medullaris transformatio centralis quietatio oīs amēttas oīs suauitas oīs securitas et oīs libertas qz liberi erimus ab omni iniuria violētia culpa et miseria. Et sic absterget deus omnē lachrimā ab oculis sanctorū suorū et mors vltra nō erit neq; luctus neq; clamor neq; dolor erit vltra. quia p̄ma trāsierūt. et veritas in apocalipsi testatur. Felices lachryme quas manus cōditoris absterget. et ideo veritas. per ysaiam dicit. Ad verba portabimini et super genua blādentur vobis. Quō si mater blādiatur filio ego cōsolabor vos et in hierusalē consolabimini. Et qm̄ tantū gaudebitis de bono alteri⁹ q̄tum diligimus eū et ibi vere diligim⁹ oēs alios sicut et nos et deū perfectissime plus q̄ nosmetipsos Ideo multiplicabit̄ gaudium nostrū fm̄ inestimabilem numerū angelorū et sanctorū de quorū gaudio gaudebimus sicut de nostro. Et plus sine cōparatione gaudebimus de imensitate diuine potentie sapiētie et bonitatis q̄ de felicitate nostra Et quia istud est excessiuū: sic absorbebitur gaudio de felicitate diuina et intrabim⁹ in gaudiū domini itus et foris vndiq; absorpti et circūdati gaudio excessu suo. Nec mirū qz plus sine cōparatione nos diligit deus q̄ nos ipsi nos. et ideo sine cōparatione

plus dabit nobis gaudij & leticie q̄ sciremus aut
possemus petere vel appetere. Sic ergo abunda-
bimus & supabundabimus gaudio: q̄ diligētes et
q̄ dilecti. Quia nec ocul⁹ vidit nec auris audiuit
nec in cor hoīs ascendit q̄ preparasti te diligētib⁹
imo non solū cor hoīs viatoris: sed nec etiā comp-
hensoris aut alicuius āgeli potest aut poterit illd
bonū infinitū & gaudiū nobis paratū et oblatum
cōprehendere. Sic ergo intrabimus in gaudium
dñi nostri. Gaudeō ergo gaudebo in dño semper &
ei de tantis beneficiis gr̄as exhibebo. Gaudebūt
labia mea cum cantauero sibi & aīa mea quā sic no-
bilit̄ seipso redemit. Lauda ergo hierusalē dñm
lauda deū tyum syon. imo laudent euz celi & terra
mare & omīa que in eis sunt. Jam super oēs vicos
hierusalē alleluja dicamus. Lauda ergo aīa mea
dominū: laudabo deū meum in vita mea/ et illum
mecū laudet omnis creatura. Amen.

ExPLICIT feliciter liber qui dicitur Stimulus
diuini amoris dñi Bonauēture cardinalis de-
uoti et seraphici sacre theologie professoris
eximij laudabiliter correctus & nouiter
emēdatus ac Parisius impressus in
expensis Wyonisij Rosse com-
morantis in vico sancti Ja-
cobi ad intersigniū
sancti Martini.
Laus deo.

1840

1841

1842

Item Deyß buoch gehet dem
Lefterij. beant. Ino aingen
Voor inge. Inke der p. m.
Dins buoch. Inke der p. m.
Dreht. Inke der p. m.

Item Deyß buoch gehet
dem Lefterij beant. Ino
aingen. Voor inge. Ino
sin buoch. Inke der p. m.
Inke der p. m. Inke der p. m.

